TECHE UDINE

MANOSCRITTI

FONDO JOPPI

Manoscritto n. J_MSS_0042

I manoscritti che compongono compongono il fondo, assieme alle migliaia di testi a stampa - compresi rari incunaboli e cinquecentine - il Fondo Joppi, sono quasi esclusivamente di interesse friulano. La raccolta si è formata nell'arco di una sessantina di anni grazie alle ricerche di Vincenzo ed Antonio Joppi.

Collocazione:

Biblioteca Civica "Vincenzo Joppi", Udine - Inventario dei manoscritti del Fondo Joppi
https://www.techeudine.it/fondo-joppi
https://www.sbhu.it/

SINODO
di
M. C

CAMVCI

Ex Bibliotheca Vincentii Joppi
Utinensis

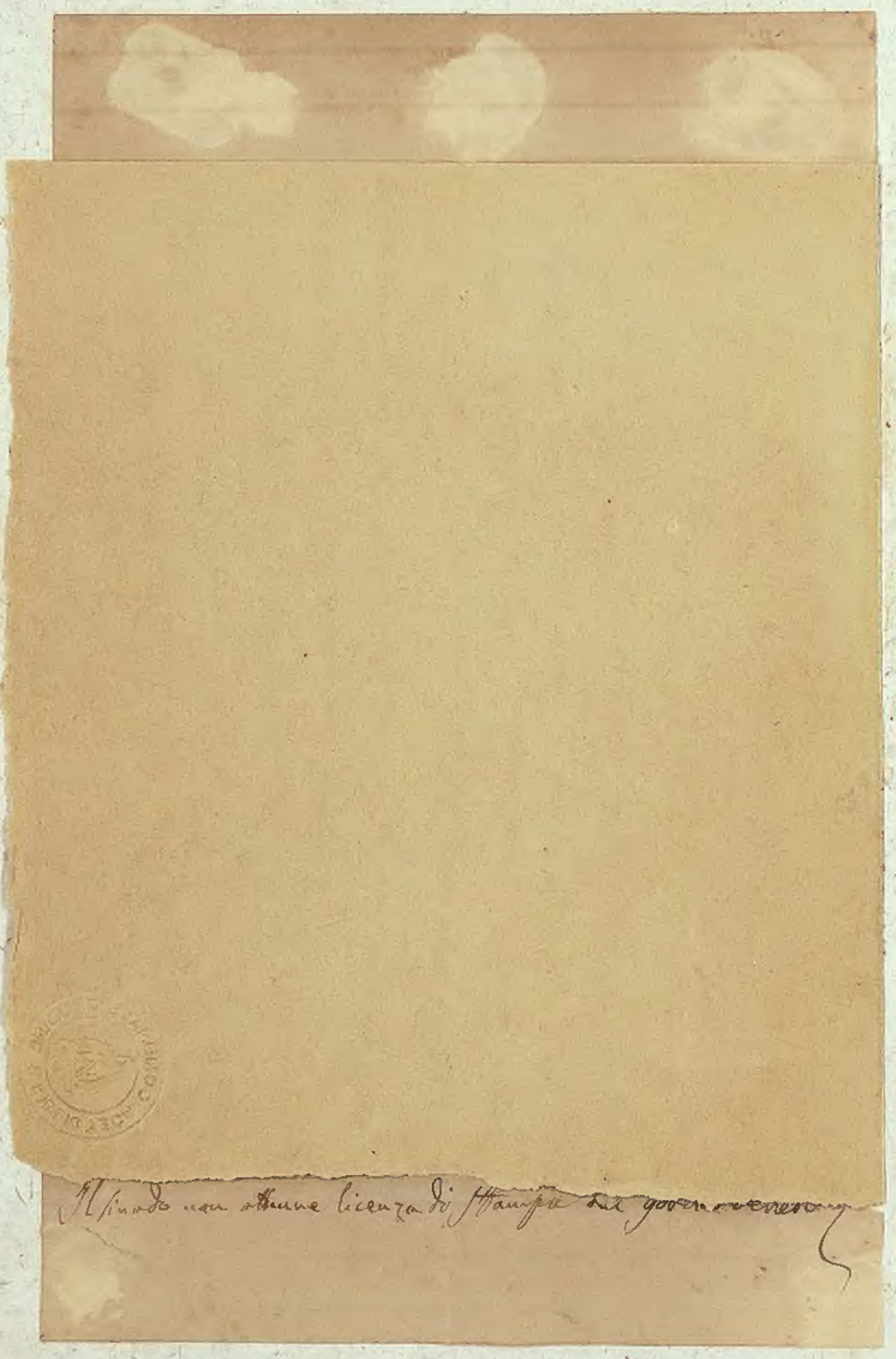

Il Curato non ottenne licenza di stampa dal governo veneto

42. - Camucio (*co. Carlo*) vescovo. — Synodales Constitutiones Ill.^{mi} ac Rev.^{mi} D. D. Comitis *Caroli Camucii* ex archidiaconatu Tulmetii Ep.^{i} Justinopolitani postea vero Tarsensis Archiep. demum Path. Antiocheni ad Parrochos suae Dioecesis informandos digestae, numquam vero typis editae Veneta obstante Republica. — « In questo Mss., l'*Epistola Pastoralis* prima *ad Populum Justinopolitanum,* nonchè le note, correzioni ed aggiunte, sono scritte di pugno di Mons. Carlo Camucio vesc. di Capodistria o Giustinopoli, come ho rilevato dal confronto con lettera autografa del detto Vescovo all'ab. Giuseppe Bini del 18 Aprile 1757 (Archiv. Capitolare di Udine — vol. 23). Anche il testo del Sinodo, specialmente verso la sua ultima metà, sembra scritto di pugno del ricordato suo autore [Nota di Vinc. Joppi] ». Da lettera dell'ab. Gius. Bini a Mons. Camucio Preposito e Vicario Capitolare di Udine (Arch. Cap. di Udine — Lettere *Bini*) scritta l'anno 1766, addì 8 Aprile, si ha quanto segue: « Desidero ch' Ella possa fare il viaggio di Capodistria. La sua presenza « recherà onore e vantaggio al Sinodo, che verrà inaugurato da Mons. « Vescovo suo fratello, così attento alla disciplina del Clero e alla san- « tificazione del popolo. Io non ho mai veduto alcun Sinodo di Capodi- « stria e se questo si stampasse, ne spero un esemplare ». Avvi l'Indice. Sono unite due lettere dirette al can. Claudio Vorajo di Udine scritte da Carlo Vesc. di Capodistria poi Patr. d'Antiochia (1767).

Un vol. in-4.° rilegato in cartone, di conserv. mediocre; scrittura del sec. XVIII di una sola mano, con correzioni. Carta e scrittura guaste dall'umidità.

Il Sinodo non ottenne licenza di stampa dal Governo Veneto. « Munus horum Mss. mihi Amideo Riptio sacerdoti a nepote Julio Camucio cano. Utinensi collatum (7 Nov. 1826) ».

Nel 1874 i Fratelli Joppi acquistarono il codice dal fratello erede del Rizzi che morì Parroco di Talmassons.

42

Prima Epistola ad populum Sibenicensem.

Quod mihi amplissimi mei Simodi concilio, rebusque agi seu mos Dalmaticensis Archidiaconatus munere
incubo ac merito quidem cogitandi fuerat. Hoc eligimus Divino suffragio concilio, ac
sumi, sanctissimique Pontificis Benedicti XIV. munificentia, facto ita rerum omnium voto,
Venerabilis Fratris, Viri Exigimia ac rarissimi Pontificis huius Ecclesiæ gravissi-
mi onus humeris meis licet imparibus, benigne demandatum. Quia in re, dum
ea, quæ mihi obtemperanti Romæ diuturnæ, vel extra Sacræ Hierosoly-
mitanæ iter aggredienti, præsto expectationi, & curæ, tacitus mente re-
volvo, gratiis gratias gratissimi gratibus mihi ad Episcopatus pertractus est
mirari sane nemini dubium Divino Dignationis Studiorum, quæ ut humilitatem
meam in hunc gradum provocaret, sua ut fortitudo omnia disposuit, ordine
gratiæ, in ea sua mirabili consilii, in quo meritorum suffragia non inve-
nit. Laudo igitur summum Deo Optimo Maximo debere sunt, qui me nihil tale
cogitantem ad Episcopale culmen evocavit; nam ut ait S. Leo, non vocando, ad
ingrata munia est homini facere Divina; ut ideo Dignum a sanctissimo Dominico
laudis obligatum cognoscat Pontificis in corpore. Quod autem timore, ac tremore
generosus Episcopale Munus ingressus meminerit animo, hac ipse die suscipiet; ego-
met sit gratissimus Venerabilis Fratris consilium, qui me Episcopo in Vinea Domini
laborantis exhortando, plene noris, quæ sit Angelicis etiam humeris formidandi
onus; negue reppere ipse hominum inplandæ mensuræ sacerdotij. Sed tamen
diligens gratissimi incubui mei diligentiæ origenti. Licet enim nihil sit tam
præcandum, ut ait S. Leonis sanctus nobis rem, nihil tam inviolati, quam latos stagi-
li nobilitatis humilis dignitas non meruit, tamen non dysperamus, magna dispo-
sitionis gratia non de nostris, sed de ipso præsumimus, qui operatur in nobis, qui no-
bis cum,

expectamus. Multa nobis illa de preclara preteritorum Episcoporum decessorum nostrorum fecerunt, qui de in ipsis ipso Vicem laborantes ad nil arduum nil grandevisimum excludere, quo nobis via intercludi esset non exoptato demonstrant, quorum profecto vestigia segui pro nobis omnibus nobis semper solamen erit. Denique nos Venerabiles Fratres in eorum Domini vocati, quibus esse nobis semper cor unum, et anima una, nos si quid religioni augmenti, ac vestre est pene prorsus deputetis. Non enim vestra ego nostro studio, vestro consilio in nostro munere subleuando maxime curandis sumus, et vestra, quod nouimus, pietate, indubitanter confidimus. Hac igitur fiducia roborati, duce Patrocinio officij nobis sacro sancte solamen ite petamus, suscipiamus, non alia certe nobis mens est non alij animi sensus, vigil et animo vestrum necessitatibus presto simus, et ad Christo lucrifaciendas; et omnibus in Christo famulandum, non nostra quesituri, sed que vestra sunt ad salutem; nec: Prelationis gradus pro nobis, sed pro nobis esse cum: Dextra Spiritus illa bonus, qui deduxit nos in terram rectam propter nomen suum, vivificet nos quoque in equitate sua et intercessionibus nihil ingentis animum vestrum celsum Pastorali solicitudine semper capiamus, curemus, efficiamus, ut in futuris retributionis die ita nobis apud eum Judicem sacerdotij nostri ratio reddatur, ut nos per bona opera nostra vitij nobis gaudium vite corona. Hoc ut efficiamus, adiuvet nos Vitis Caelestis ut per bona opera nostra caste nostre vocationis et electionis fructus. Sit pura mens, sincera operatio, perfecta anima. Nulla sit inter nos iactura, dissidia nulla contentiones nulle. Non nos carnales ambitio, non temporalis bonorum cupiditas teneat, ne terrena voluptas corrumpat illecebre: non damna iniurie, turpitudinis, inquinamenta commaculent. Ad Deum vestros cursus vestros non declinent: defensa prejudicia, pericula non occupent: vita vicissitudo ingressos, fallacis illecebre non retardent: et sic a fidelibus hec temporalia decurrantur, ut peregrinari se in hac mundialia cognoscant in qua vita si pugnandum clandestine, non explicienda negotia, sed transeunda sunt fortiter, sit nostra disciplina cordis Matronis modestia, sanctitas Monachis, Nobilibus moderatio, egenis ratio, populo universo morum innocentia, charus celestis. Expectantes Patrem Filioli, quos ingenua fecerit anima capimus nostros et nos, ex pectore in dilectione, in timore, in via

uera, in caritate non ficta, oremus etiã pro nobis, ut cũ primũ ad ꝛ loqui
coeperit, aperiat nobis Deus ostium sermonis ad loquendum de pro Christi mys
terio in pernabilibus hemnæ sapientiæ verbis, sed in ostensione spiritus, et virtu
tis: ut dirigat ipse corda, et mentes nostras, ipso nutante infallibiliter
confirmet, erigat alios, dirigat ingressus, ut sancti Pastor ad gregem suo
legem ad Patrem in Cœli peruenire mereatur, a quo sit omnibus nobis
Venerabilis Fratres, dilectis filijs Gratia, pax, et benedictio.

Cæterum nobis semper summi nostri p.ti cura erunt, ut [illegible] ego Ecclesiæ:
tium Ordini peculiarem vigilantiæ, et dilectionis habeamus; liberalis in pau:
perum miserationi, opportunus ad populum Verbi Dei explicationis, in reli:
gionis ingressu considerate mansuetudinis, et piæ regularis Disciplinæ.

Sit sua sacerdotibus nitor probitas, morum integritas, optimorum bonus Disciplinæ,
quam ecclesiæ gregis conuiua est Dominici sanctimonia. Dispensatio, quam
voluit Deus rebus diuinis laborem, sed decorem omnibus qui in Domo sunt.

2

Illmo Sig.re Sig.r Colmo

Il mio voto è, e sarà sempre di poco profitto per vedere consolata [illegible] nei suoi desiderij di vedersi provveduta di qualche Canonicato vacante in questa Città: pregherò sempre, e di niun merito che io sono saranno sempre di poco peso le mie raccomandazioni. Contuttociò non ancora mancato d'impiegarle fino da questa prima volta con tutta l'efficacia nell'occasione della vacanza del Canonicato di Udine godendo nel giorno presente (e fu jeri sera) in cui ricevei la sua gentilissima, e mezzora appresso la vacca leggendo non fosse venuto da me un Prelato Palatino a portarmi la nuova, che il Canonicato era stato un ora prima conferito al sig.r D. Gabriele Fabricio di Udine. Mi auguro migliori incontri, nei quali possa se non altro, almeno farle vedere il mio buon cuore, mediante prove convincenti di quella vera stima, e rispettosa premura, che le professo, e che mi farà sempre essere

Di V.S. Illma

Roma 26 7bre 1767

Aff.mo Obbmo Servo
Carlo Vescovo di Caserta

Synodales Constitutiones

Illmo Reuno [illegible] Sig. Colmo

[illegible]

7

Ricevo con piena obbligazione il gentilissimo foglio di V.S.Illma Reuma con le venera-
tissime sue espressioni di congratulazione per il Canonicato conferitomi dalla bon.
tà del Sommo Pontefice a mio riguardo: a cui ne vado dicendo grazie
Mi fu resa già tempo, e non mi sovviene da chi, la Bolla Orazione
Funebre fatta dalla dotta sì erudita penna di V.S.Illma Reuma: ma chi me
la rese, non mi disse il nome del mio benefattore, onde io non possi ringraziare
vorrei, se non la col cuore. Ora che ella mi favorisce di ammaestrarmi di
avere ella stessa data l'ordine, che me ne fosse mandata una copia, via-
grazie sì strana, esprimendole in lettera i sensi dovuti di gratitudine, che
li sia vivo stando chiusi nel cuore: ma nello stesso tempo che la ringrazio, mi
congratulo per la bella eloquenza e dottrina che provveda, sarà la quale
avrebbe potuto comporre una sì bella Orazione.
Io raccomando a V.S.Illma Reuma il suppedaneo mio Signore, quando sarà ve-
nuto al possesso del suo Canonicato. Egli sarà un buon servo, come sono
le sue qualità, e mi protesto con pieno ossequio rispetto
di V.S.Illma Reuma

Roma 1° Aprile 1767

Dev.mo Obb.mo Servo
Carlo Patriarca di Alessandria

4

Mons. Parroco di Carmagnola

Synodales Constitutiones

Illmi ac Revmi D. D. Comitis Caroli Camucii

Ex archidiaconatu Tolmetii Eccl. Justinopolitanæ

Postea vero Tarvisinæ Archiepi

Venum Pathæ Antiochenæ

ad Parochos suæ Diœcesis informandos

Digestæ,

nunquam vero Typis datæ

Veneta obstante Republica.

Manu scriptæ MSS.
mihi amicus Reipubl. Sacerdos
a Nepote Julio Camucio Cano Utinensi
collatæ 9° Nov. anno 1826.

An 1864 acquistato dal fratello crede del Nicoli che
non Parroco di Talmassons.

Cido capitu.

1. De fide Catholica.
2. De Doctrina Christiana
3. De Sacramentis in genere
4. De Baptismo
5. De Confirmatione
6. De Eucharistia
7. De Penitentia
8. De extrema Unctione
9. De Sacramento Ordinis
10. De Matrimonio
11. De Observantijs et Benedictionibus
12. De Sacrosancto Missæ Sacrificio
13. De Parochis eorumque Coadjutoribus
14. De Casuum reservatione Congregationibus
15. De Processionibus et Funeribus.
16. De Vicarijs Foraneis: de eorum de Oeconomis.
17. De officio divino, et Breviario in Cat. explicando.
18. De vita et honestate Clericorum
19. De Festis et Vigilijs
20. De Veneratione Sanctorum et Reliquiar.
21. De Scholis et earum bonis.
22. De Seminario.

De Fide Catholica

C I

Catholicum Antistitem a Catholica Fide Synodales suas Constitutiones decet auspicari. Illud enim Pastoralis sollicitudinis debet esse principium, quod est humanæ salutis initium, et radix omnis iustificationis. Verum cum singulari suo beneficio Deus Optimus Maximus omnibus nobis dederit ortum habuisse in sinu Ecclesiæ suæ, omnèsque Regiones istæ Catholicam fidem profiteri glorientur, ac felicissimè regantur a Principe, qui piè creditur ab æterno mirabiliter dispositus, ut Ecclesiæ suæ singulare patrocinium devotius impenderet, ipsiusque pacis fœdera sui sanguinis effusione utiliter mercaretur, nihil est, quod sacris Canonibus, atque Prædecessorum nostrorum Constitutionibus hac in re addendum nobis occurrat. Sed Dum tascat conari debemus, ut Bonum depositum hoc fidei, ac pretiosissimum pignoris nostris in[illegible]

integrumque servemus. Quia in re ze=
lum exquirimus eorum, qui nobiscum
in sortem Domini vocati sunt, eosque
omnes in Domino enixe rogamus, ut
nobiscum vigilent, ne veniat inimi=
cus homo, et superseminet Zizania
in hoc agro Dominico.

Huius Fidei Professionem cum nos
primi coram hac Synodo emiseri=
mus, ac deinde reliqui, qui tenebun=
tur, in manibus nostris emiserint;
nos pro muneris nostri debito tum
illos, qui Synodo non interfuerunt,
at si interfuissent, eam profiteri
debuissent, quam ea omnes, qui in
posterum iuxta Sacros Canones
tenebuntur eam profiteri, et recen=
siti sunt in Synodis Prædecesso=
rum nostrorum, ac præsertim in ul=
tima, ut eam debito tempore ac loco
emittant urgebimus. Forma autem
Professionis eadem erit, quam et nos
professi sumus, quamque Summus
Pontifex Pius IV in Constitutio=
ne Iniunctum nobis exhibuit, et

Habimus in calce huius Synodi

ipsum Dei beneficium, de quo loque-
bamur, quo vocavit nos Deus in ad- 1. Pet.
mirabile lumen suum præter tan-
tique hominum centenis millibus,
quos pro suo imperscrutabilis provi-
dentiæ arcano in tenebris et in um-
bra mortis sedere patitur, licet sanè
sit maximum, cum plerumque tamen ab
hominibus parum agnoscatur, nec
tanti quanti par esset pendatur. Par-
chorum, aliorumque verbi Dei præco-
num cura erit populo quandoque
exponere, illiusque magnitudinem
præclarè efferre, atque audientium animos
ad debitas Deo habendas gratias solli-
citare. At simul doceatur populus
parum esse si fidem cor teneat, et lin-
gua loquatur, nisi etiam moribus vi-
va fateatur: nam fides si non habet
opera, mortua est in semetipsa.

Parochis præcipimus, ut si quid in sua
Parochia a quocumque factum, aut
dictum agnoverint, quod sit contra

certum Ecclesiæ Catholicæ sensum, aut
quæ prudentem ingerunt suspicionem
vitiatæ aut infectæ Religionis, ad nos
deferunt, idemque ut faciant alijs
moneant. Ac distinctè doceant omnes
et singulos teneri ex debito, quo
erga S. Matrem Ecclesiam in sacro
Baptismate devincti sunt, denunciare nobis, aut S. Officio, si quem
noverint hæreticum formalem, aut
hæreticorum fautorem vel defensorem: aut hæreticam Doctrinam docentem vel promulgantem: aut hæreticales propositiones proferentem,
vel defendentem, vel falsum quicquam
sentientem a Catholicæ fidei puritate abhonum et abhorrens: aut libros
hæresim continentes, vel Catholicam
Religionem impugnantes tenentem
aut legentem: item magicas artes
cum Dæmonis invocatione, vel cum
abusu sacrarum rerum, vel alio modo male sentiendo de fide exercentem:

[illegible] diversitas est rerum habi-
[illegible] questiones quæ [illegible] ad
[illegible] destructionem; quod maxime intelli-
genendum est si rudes sunt, aut in [illegible]
logicis quæstionibus minus eruditi. cum
[illegible] Inprudentius vero aut [illegible]
huiusmodi de [illegible] sermones omnino
[illegible] corde audientium,
[illegible]

Verus est sacræ scripturæ [illegible] sensum ab Ecclesia catholica enutritum [illegible] habere, quis in proverbiis aspari sertim de rebus illicitis sermones suis usurpare. [illegible] verum non est in levitate, aut quod [illegible] est, in contemptum [illegible] aut [illegible] et Lazarus, et [illegible] non [illegible] [illegible] [illegible]

humillęv colendum [illegible]

tem reuerten[illegible]

Ledei: [illegible]

[illegible]

ęccleſię, non [illegible]

re, eiuſque legũ, ac [illegible]

ſcri: Vigenti auctoritatem adtrahunt

ſtro cuiuſque ingenij modulo [illegible]

to diuina [illegible]

ſtri, [illegible] regulas [illegible]

ſtendat [illegible]

ſtrenia: hanc qui ſciũt, ęternã

perfidę deſpiciunt: hæ communes

cum [illegible]

tantur. Hęc iam diu vltra montes

diſſeminata, nunc malo Italię fato

[illegible] pervadere cępit

fauore, tot tantorumque ſeruorum

qui indies undique arrident [illegible]

ementito pręlo, aut e diuiſa legio-

nibus tranſuecti: ita ut nunc tem-

[illegible] cumulum [illegible]

[illegible] mentalis [illegible] [illegible]

[illegible] nullus est finis. Libros, inquimus, qui ingenti ac speciosa, qua ut plurimum referti sunt eruditione, legentium animos facile capiunt ac pene fascinant; et eloquentiæ splendore mentis aciem ita perstringunt, ut narrationes a veris facillime discernere sæpius non valeas; sicque legentes sibuns ~~mordentes~~ insidiantes mendacij virus in illis absconditum, quo tandem omni vento doctrinæ circumferuntur fluctuationes maximo animæ suæ detrimento sentiatur Parochos, et Concionatores summa ope ~~vitare~~ vitare oportet, ut eos omnes qui in sacros literis, et Theologicis studijs non admodum sunt versati, neque in Ecclesiastica [illegible] a catholicis probatisque auctoribus [illegible] de eruditi deterreant ab hujusmodi librorum lectione; neque eorum tantum, qui hæresim aliquam insinuant ut docent, verum etiam illorum, qui de rebus Fidei ac Religionis naturali

tantum lumen [illegible]

omnia ad Mathematicę demonstrationis leges reuocare velleni; quive bonę pietatis nomine quodcumque traditionis genus, quod eorum doctrinę aduersatur insimulans; quive Ecclesię iura lacerare, eiusque capitis Romani Pontificis auctoritatem inuidere, aut quę ab eo definita sunt, in dubium reuocare, vel subdolis interpretationibus infringere, etiam sacrę [illegible] tatis, [illegible] dicendo, conuertantur; quive Regiones ac Principibus veręque obedientię debitum imminuere conantur aut qui [illegible] Religiosum Institutum ab Ecclesia approbatum conuitijs lacessunt, aut denique qui bonos mores offendunt. Illi omnes, ac pauis [illegible] legan[illegible] expectanda minimè est a Romana Sanctis Congregationis [illegible] ut his ijs, quod benè aduertant fide-

les, [illegible] talium librorum lectio non est
ideo mala, quia prohibita, sed ideo pro-
hibita [illegible] mala; eamque [illegible] antiquo
Ecclesiæ instituto [illegible] Ne-
que enim novum est inventum in Eccle-
sia Catholica, aut recens Romanorum
Pontificum excogitatum prohibitio ma-
lorum librorum (quod siquidem esset
cur non parere detrectaremus moder-
nis Pontificibus, qui antiquis parem
cum eadem omnibus Divi Petri succes-
soribus potestas facta sit a Christo
Domino) verum semper extitit in Ec-
clesia Dei auctoritas, ut viguit con-
suetudo damnandi malos libros, ac
[illegible] jubendi prohibendi, ne a nos legant.
Ideo enim jam ab innumabilis Eccle-
sia [illegible] combusserunt Ephesy,
quorum computatis aureis inveue- Act. 19
runt pecuniam denariorum quinqua-
ginta millium. Ideo S. Leo Magnus ma-
nichæorum libros jussit publice combu-
ri. Aliud etiam factum novimus a Sum-

Nicolaus I in responsione
ad Bulgaros igni tradendos precepit
[illegible], blasphemique Sarracenorum li-
bros. Nicolaus quoque II idem consti-
tuit de Libris Berengarij.

Si quis igitur huiusmodi libros, aut
alios quoscumque ab Ecclesia proscrip-
tos legere sine licentia presumpse-
rit, cum Confessarij non absolvant,
donec resipiscat. &

[illegible] minime [illegible]
[illegible] potius debet
ere [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

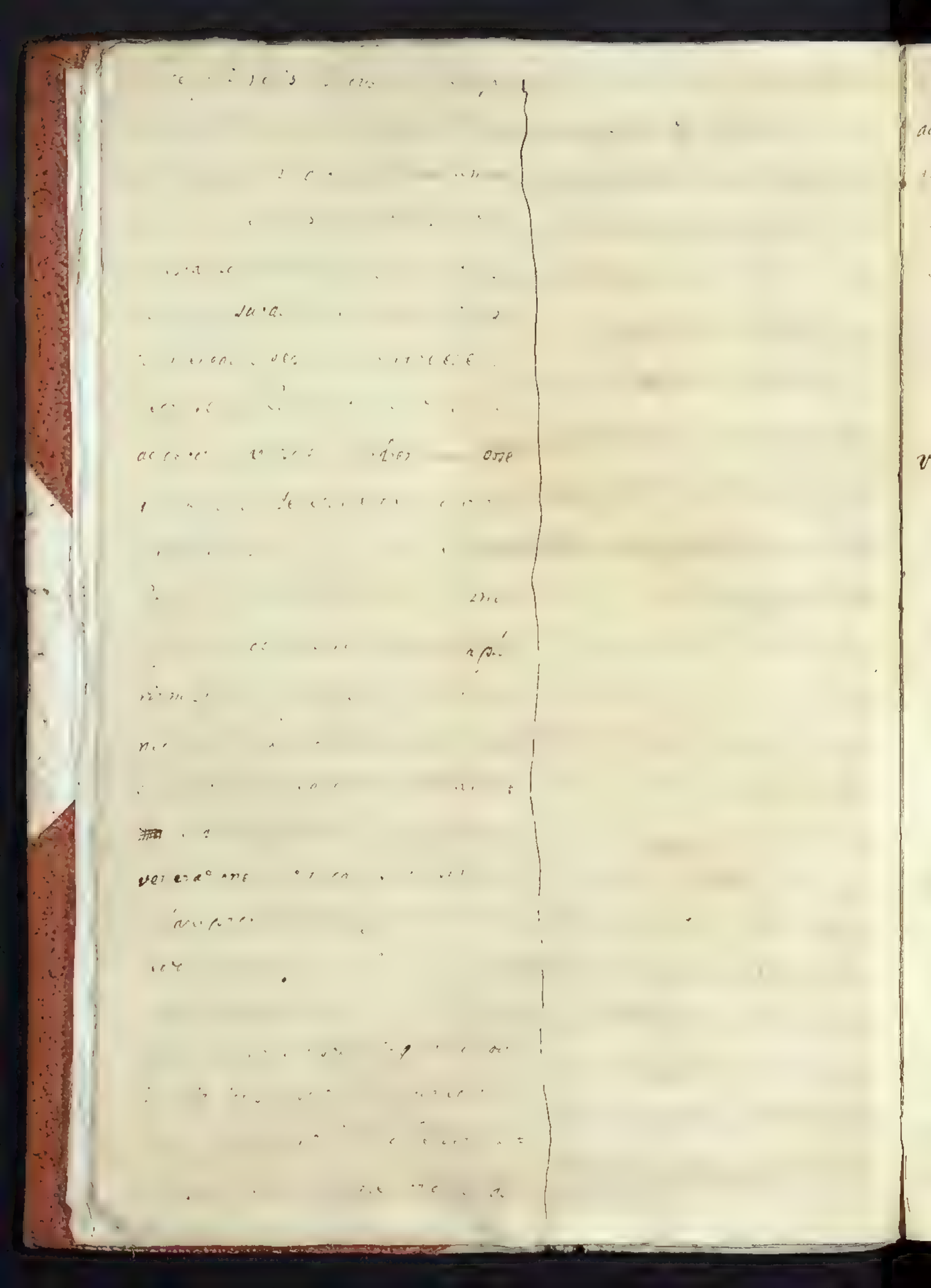

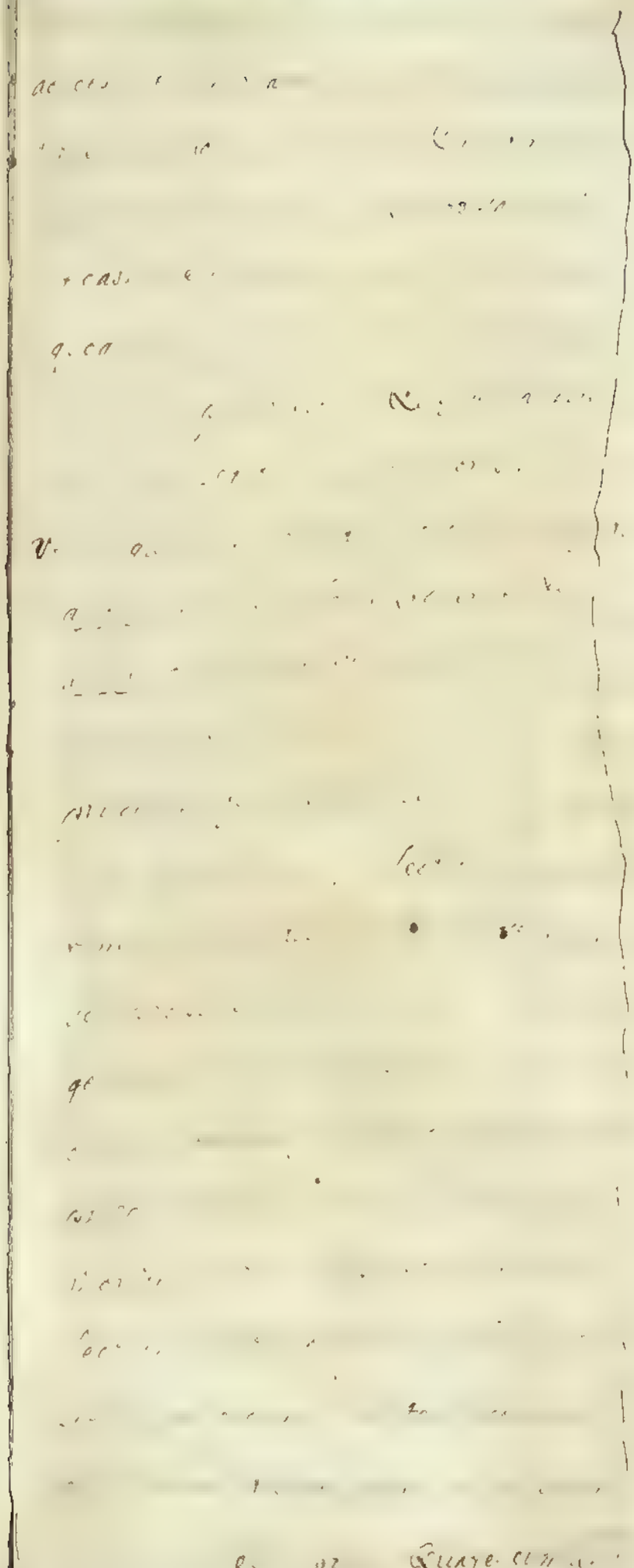

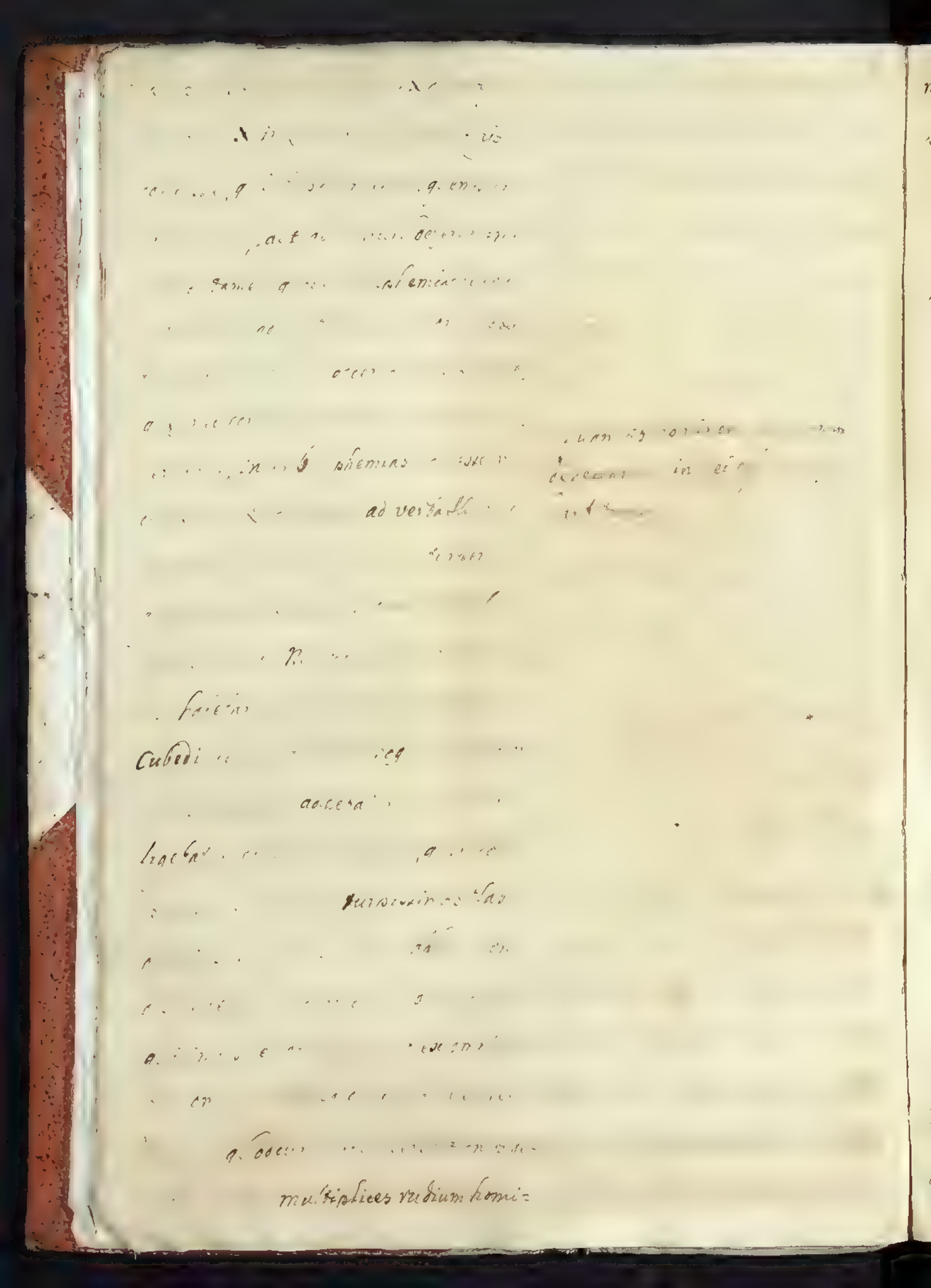

multiplices medium homi-

minus certam
aut divinationem

vocis Cand[illegible]

tione[illegible]

[illegible]

et

. Cum autem notur=

geat S. Tridentini [illegible]

quo diverte[illegible]

Sup Dominicis, et alijs [illegible]

in singulis Xaroche[illegible]

obedientiam erga Deum et Xaroches diligen=

ter ab ijs ac quos [illegible] docere curemus,

[illegible] uerit etiam per Censuras

Ecclesiasticas compellemus. eorumque mo=

nuerit, quæ ad dies Festos generaliter

sine exceptione

[illegible] Ne

ne [illegible]

[illegible]

sanctum esse [illegible] habeatur Domi=

cis [illegible]

omnibus seimus [illegible] unus itaque

[illegible] Auctoritate [illegible]

ac sanctis scientia instruit. sed quia cum

[illegible]

[illegible]

[illegible]

intimancam sanctæ Ecclesiæ. Attamen

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Doctrinam ecclesiasticam
[illegible] Quare si
praelati aliquos [illegible]
[illegible] judicio et nostra
animadversione in omnibus etiam
[illegible] suspensionis poenam [illegible]
[illegible] declarationes
[illegible] esse declara-
mus.

Quoniam vero [illegible]
[illegible] mos
[illegible] animad-
mortam revocamus omnium vestra
[illegible] ecclesiarum in-
ces [illegible] [illegible]
nota [illegible]
omnes omn[illegible] [illegible] omnes
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] omnes manuscripto
Angelico originali velint. Cla-
[illegible] [illegible] Eccle-

nihil eo movebunt Episcoporum
vires vocantium, et per visiem mise-
ricordię
sibi humanę
vel
sacerdotiem
et clausendis-
cera misericordię super
inopes spirituali miserere nesciens
vel nescientes
ad
vocamus ut
sem suam
ut sacerdotibus
suis
a
sis, quę sunt ad Deum

ut condolere [illegible]
et errand: quidquidem condolendi re-
[illegible] ut [illegible]
servatione consistere nequaquam
[illegible]
[illegible]
eorum mentes [illegible]
deant se in Christi [illegible]
[illegible] locum occupare [illegible]
et ad eorum [illegible]
[illegible]
venit mittere [illegible]
et [illegible]
[illegible]
Sed et Laico [illegible]
[illegible]
[illegible]
[

fidei nostræ testem, se occidi et recidi
atque integrari signare, non quemadmo-
[illegible] nostræ Religionis non leve
dedecus, plerique ex adultis quidamo-
ex narumper mane ac frontem, nihil aliud
agere videntur, quàm manum ipsam
male quodam more agitare. Quotus nos-
[illegible]
cet et Crucifixi Dei accensionis
nis Passionis et mortis Jesu Chri-
ntur vel tanquam varia crucis mo-
ris, vel tanquam veritatis Mysterium
vel tanquam res sciu neces
ac Mysteria, quod
sed justus ac fidelis, diversis
stipendia meritorum, bonis quidem
vitam æternam malis vero ignem in
æternum sempiternum
spei, et Cha
præsentium cuerit memoriæ mandendus
curandum est quam maxime; docen-
[illegible]

[illegible] sed nec semel in anno: verum

[illegible]

[illegible]

[illegible]

sacerdotum minime deserere [illegible]

a sequin rarum admodum [illegible]

[illegible] praetermittantur illa quatuor, quae ho=

[illegible] necessaria [illegible]

[illegible]

[illegible] praecedens, quem quis

quae sacerdos [illegible] magister [illegible]

nere debet.

[illegible] secundo [illegible] modis explicen=

[illegible] quae [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] consuetas [illegible]

[illegible] quae scribere solemus, ne

[illegible] secundo sermone quidem

[illegible]

ecclesiam atque ab commodius accedere

[illegible] ave. Eo vero diem vertit [illegible]

[illegible] quoties opus fuerat pre-

sertim hyemali tempore, [illegible]

protrahatur [illegible]

sus [illegible]

temus [illegible]

chialem [illegible]

[illegible]

rusticanis pueris doctrinam

nam accedebam [illegible]

[illegible]. Sed cum sciamus, et

diebus de mane sacramentales

[illegible] oportere [illegible]

nere si diu multum e essent occupati

non ubique audiremus, eos tantum

[illegible] audiamus quod cum on[illegible]

eorum [illegible] Veneandur unum

facere et alt[illegible] [illegible]

[illegible] si ad confessiones au-

[illegible] Diuersa Christianam doctrinam

[illegible] ſeverè.

[illegible] quem [illegible] ſuis multorum [illegible] [illegible] uendo aſſuefaceredicto me= rudimento [illegible] eorum prudenti= [illegible] relinquimus.

[illegible] Quelq. [illegible] ſierz poſſet indi. verſus congregendur [illegible] lepris. ſin minus [illegible] ut evend in Lagis, puerj ſeparen= tur a puellis, et ſiqua em [illegible] ſierz poſſet [illegible] Dandur in Clas. [illegible] atque inſtituend. [illegible] aſſignetur [illegible] [illegible] maxime in

Doctrinæ

uti in plurimis Civitatis

locis magno animarum comperimus detri-

mento. Quod ut quamprimum

a Parochis obedientiam exequentur, &

diligentiam exercebunt, ecclesiis semper

paratis ad eam canonice erigendas

associati prius possint Indulgentias a

Summis Pontificibus concessis. Verum

congregatio [illegible] Parochi zelo lan-

guente, erigique velint corpus examine,

[illegible] congregatorum pietatem nec

zelo inflammet, eosque exemplo conci-

let, et comitate atque humanitate

commoveat ad perseverandem Deo in su

re illi gratissima [illegible] precandum

[illegible]

Hæc quoad puerorum institutionem.

Cum autem ubique locorum et etiamin

[illegible] quod flentes dicimus,

[illegible] ex aedibus ~~sacris~~ [illegible]

[illegible] sunt admodum rudes

[illegible] tamen edocere, presertim

una cum pueris, erubescunt; quę quidem

erubescentia quam admodum eorum igno-

[illegible] neque la-

rochorum conscientiam tuchu[illegible]

eandem Larochorum conscientiam gra-

viter onerarimus. ut e[illegible] huic adulto-

rum ignoran[illegible], quo meliori possimus mo-

do, [illegible] simul [illegible]

[illegible] teneatur, vel instructionem levare

[illegible] vis ad modum concionis e suggestu

vel [illegible] go [illegible] haben-

[illegible] tarum Sacer[illegible] m ubi frequens est po-

[illegible] totus ad mal[illegible] Larochi

convenire non potes

[illegible] ternalem, ad ai[illegible], puero-

[illegible] eos in suis classibus edoctos)

cui interesse possit, et velint adulti-

scituendo; vel alio denique modo, prout ei

zelus iudicaverit in Domino mage-

pedire. Instruat in suis Concionib.

contra ignaviam [illegible] in edisser-

dis rebus [illegible] declamet. Testetur

nullatenus posse ignorare, huic fidei my-

absolutionis sacramentalis bene-

[illegible] impertiri; neque eos unq[illegible]

a se admitti [illegible] ad Matrimonium

celebrandum. Ostendat quam sur-

[illegible] esse et discrepa-

[illegible] nis dogmata nostri Se-

monstrent impossibile omnino esse

rationi compotem

hominem quem iam eterna potiri bea-

[illegible] nisi sciat quę ne

scitu sunt [illegible]

fore ut

[illegible] Christianę adul-

[illegible] in interna ethnicat, [illegible] nescia

[illegible]

ad signum [illegible]

[illegible] Uno verbo [illegible]

[illegible] [illegible]une animans [illegible]

[illegible]vens [illegible]ueuerens [illegible] omnia vabien-

[illegible] [illegible]ueo suas ut fabulum hoc sa-

[illegible]ruale [illegible]ed[illegible] [illegible]ng accipere

[illegible]eum

Et q[illegible]iam non infrequens est quo-

rundam [illegible]rcher[illegible] querela nu-

plerique ex adultis, aut etiam ex

pueris [illegible] [illegible]ue reous ad salutem

nec [illegible] vare aamodum [illegible]

q[illegible]um ad [illegible] [illegible]

cendam [illegible]ic[illegible] [illegible]ans

[illegible] [illegible] accessu[illegible]

[illegible]

[illegible] [illegible]ua

mu[illegible] [illegible]dia cong[illegible]-

[illegible] ut accipiendo inspi-

cia [illegible] nostris hoc provencat [illegible]

rae zeli quo eos assis minus quam sibi

[illegible] erga animas [illegible] Christi

sanguine redemptas flagrant. Nam

quòd in una Parœcia melius quam in

alia viuat [illegible] adulti generatim sint

in Christiana Doctrina eruditi, nec-

dere nobis videatur possumus [illegible]

ex aevis qualitate aut ex loci constitu-

tione [illegible] atur sed [illegible]

vel neglectui Parochorum zelo [illegible]

ligen[illegible] Id credimus [illegible] ideirco ego-

dum antequam totum eorum ignoran-

tiæ culpam ad se repellere, et in conclu-

mat [illegible] ntum reprehendere [illegible]

Deant nam [illegible] [illegible] [illegible] trio-

verint Lacedemonios ut mortalem hanc ne-

glectionem esse aliis eorum tollerent

[illegible] [illegible] [illegible] orij exem

[illegible] domesticos [illegible]
[illegible] scientia ignaros
[illegible] quos deprehenderint habere,
[illegible] ad Ecclesiam mittere, ut inv=
struantur, aut saltem, præcipuè si
adulti nimis sint, apud aliquem pro=
bum virum et doctum, qui eos erudiat
et quos [illegible], quicum=
que eos habent et noscunt animo in=
dociles, admoneant non sibi esse
si ad Ecclesiam [illegible] non [illegible]
per teneri se certos reddi, quòd illi
respue Ecclesiam vetans, ut eaque
discant, et non prius interim ad
eundum alio divertant, quo ex=
ploratum habere ita debeant, ut si
via eis suppetat, nuevos

suos ipse committat ad ecclesiam et [illegible]
etiam sepe num in ea sint, et discant
invisere procul dubio deneandur. Quos
vero seu Patres seu Matresfamilias
Confessarii viderint super his negli-
gentes, post unam aut alteram admo-
nitionem eos sine absolutionis be-
neficio dimittant.

De Sacramentis in genere

Can: III

Immensa Dei bonitas cognoscens
figmentum nostrum, et recordata
quoniam pulvis sumus, corroborare
voluit misericordiam suam super
nos, magnam gratie sue abundan-
tiam nobis multifariam exhibendo
qua adiuti, et roborati Redemptio-
nis Beneficium in nobis cingi per
sentiremus; idque sic Sacramen-
torum [illegible] dominicis quę

dam instrumenta nobis parandis, au-
bus gratiam hanc acquirere, acqui-
sitam augere, et amissam recuperem-
re valeremus. Hec sunt illa colum-
ne septem, quas Sapientia exci-
cit ad fidei nostre edificium sul-
ciendum septem videlicet Sacra-
menta nove legis, que Christus
Dominus de hoc mundo iturus ad
Patrem instituit suo sanguine
nobis comparavit, et fidelibus suis
a Sacerdotibus distribuenda reliquit.
Quicumque igitur ad hec sancta Sa-
cramenta sive accipienda, sive
administranda accedunt, et cum
ac mundo, et humili corde, et tremque
exterma modi a reverentia et devo-
tione, quo maius potuit gratiarum
rum sue [illegible] referentes
[illegible]

Sacramentorum Ministrum Ordinarium

est Parochus, qui in sacro iure [illegible]
prius Sacerdos appellatur: quique cum
sit pastor gregis, ius habet ad oves
suas pascendas, quas pascere tenetur
Ii quidem sunt eius Coadiutores
vel a iure, vel a nobis dati, illi eius
nomine Sacramenta administrant.
Tenentur tamen et illi ex iustitia,
saltem respectu Parochi, de cuius Pa-
rochialibus emolumentis aliquid par-
ticipant, ea quæ sunt Coadiutorum pro-
pria, scilicet Pœnitentiam, Eucha-
ristiam tam sanis, quam in lecto re-
crudescentibus, et Extremam Unctionem
administrare.

Nullus igitur alius Sacerdos Sa-
menta fidelibus audeat administra-
re exercendo [illegible] suis locis ex-
cipiendis, nisi a nobis vel a Vicario
[illegible] speciali licentiam obtinuerit

[illegible] penis
sacris consuetudinibus inducis, et
iuxta præteritarum Synodorum nos-
træ Diœcesis Decreta, quibus in con-
trafacientes suspensionis pœna com-
minatur. Nos autem huiusmodi Li-
centiam nemini, [illegible], quos ad
ea sessiones [illegible] approbatos
nisi sine alio examine; cæteris vero
non nisi post examen super Ritu et
Cæremoniis in eorum administratio-
ne ab Ecclesia præscriptis: Libenti
autem Libenti animo ijs, qui aliquo
modo Parochis in animarum regi-
mine opitulantur, veluti Doctrinam
Christianam in Ecclesia docendo aut
piam morituris assistentiam præ-
bendo [illegible] pœnitentibus illis,
et ubi in vinea Domini tuæ per-
[illegible] se esse [illegible]

sunt, nisi dum Sacris Altaribus se
ministri, aut Brevis in manibus
preferunt.

Quicumque Sacramenta administ-
rat, ne alio utatur Libro, nisi Ritua-
li Romano, precipimus; ubique ea om-
nia, que ibidem prescribuntur, ad-
mussim servet, omnes vitent. Omni-
nes vero ceremonias, ac Sacros Libros
ita decenter, attente, ac religiose pera-
gat, ut suscipientes Sacramentum,
et adstantes ad devotionem moveat. Et
quamvis intentio virtualis faciendi
id quod facit Ecclesia sufficiat, tamen
actualem intentionem studeat. Præter-
ea in valore Sacramenti omissionem,
si fieri potest, prorsus vitet.
[illegible] In casibus [illegible] necessitatis,
si materia sit dubia [illegible] forma
sub conditionate. Caveat denique ne

graviculpa irretiantur in Sacra-
mentorum administratione, & immis-
ceat, ne graviori scelere se ipsum
communicet cum alio mundo, et di
vinæ [illegible] rem sibi præcludat,
[illegible] Sed neque in hoc
casu, quem Deus averset, contritio-
nis actu condendus sit, si copia ei sup-
petat Confessarij, verum Pœniten-
tiæ Sacramento prius culpas suas
expiare condendas, tum quia difficile
est perfectæ Contritionis actum eli-
cere, tum quia Sacramentorum digni-
tas [illegible] are videtur: Sancta enim
sancte tractanda sunt.

Ceterum Parochi ipsi, quoad possunt,
Sacramenta ministrent, ut majorem
populi reverentiam, et affectionem sibi
[illegible] lient, et suum erga eos
[illegible] amorem testentur &

ciumque exequiantur. Item ut parati
ad ea administranda exhibeant, et
casti, incrupti, et [illegible] sint
accedant. Quos ut semper, sani esse
debent, igitur semper integre, caste,
et pie vitam agant exhortat. In Eccle
sia semper, necessitate aliunde non
dente, omnia et singula sacramenta
ministrent, et salutiferae, superstitio
ceo, ac stola indutus; quod eius quoque
cooperatoribus, aliisque sacerdo-
tibus sacramenta administran
tibus indicimus: prout etiam omnia
indicimus, ne quidquam pro eorum
administratione a fidelibus petant.
rum quoad Poenitentiam et Eucha-
ristiam. [illegible] spondeat. Illudum omni
no vetamus quidquam a quocumque
sacerdote accipi, eorumque in hoc
conscientiam oneramus: ne pauperes
[illegible] [illegible] [illegible]

semel audivimus, se alien[illegible]quendo
[illegible] non accedere, o[illegible]niam
non habent quo Parocho vel Confessario
eleemosinę loco erogent, et neque in
Exebrenia [illegible]ctione. simili ex causa, et
similiter Parochos [illegible]
[illegible] permittimus quicquam accipi[illegible]
pi [illegible]. In Baptismo
autem [illegible] Matrimonio laudamus
quidem illas Diecesis [illegible] consuetudines
etiam [illegible] eo modo, eo in majus et
[illegible] liberalis ac beneficio exci-
[illegible], eorum Sacramentorum occa
sione [illegible] ipsis elargiendi exigen
consuetudo [illegible] Beneficiorum
nostris [illegible] servitutem coactum
habeis habere. Et Parochis nostris iu-
beamus ne qui decani [illegible] muneri pa
rochi, [illegible] exigendum, [illegible]
se oblatum accipiant. Quin imo
Laicorum [illegible] pietatem, ac liberalitatem

commendamus alii rorum o [illegible]

[illegible] Ceremoniam Parochij

capitoram Tribuunt, ea [illegible] Dominus

hortamur, [illegible]

a Deo petendum, semper se obsendant,

nisi forte [illegible] aliam occasionem

commodius non [illegible]

ratione [illegible]

re non teneantur, et cum Altari ser-

uiant, ex Altari [illegible] uere non prohi-

beantur. Consuetudinem tamen ex

gendi agnum a parentibus illius, qu[illegible]

[illegible] Sendulcium [illegible]

Sabbato Sancto, aut Pentecostes

baptizabus, facere obligamur [illegible]

mur; quia nouimus alioquin eos pue-

ros suos, etiam non libe. petendo

[illegible] ne [illegible]

mer subiacere.

de Baptismo

Cap: IV

Baptismum non ... nisi in ... sanctam ingredimur, et salutaris la ... Spiritu Dei per regenerationem efficimur, in cuius institutione ea ... Quia ... aquas, vt Deus Majestatis interuis ... esta semper conferatur, quis ... in ipsa Parochiali, vel cui ea ... cer ... seruare ... rum Rituale ... requiratur. cuius ritus ac ceremonias omnino seruare oportet.

Nec ulli Sacerdoti liceat absque no= stro, vel Vicarij nostri in spiritis licentia in priuatis domibus, et ne quo in aliis Ecclesiis infantem ba= ... ex ... necessitatis casum aut mo= ... Qui secus fecerint praeter inobedientiæ crimen, sciant ... nem strictè reddituros.

similiter extra necessitatis casum nec
Parochi alienę Parochię quemvis audeant
inconsulto [illegible] Parocho baptizare.
Ubi ex necessitate. Domi hoc Sacramen
tum prestatur, Ecclesia vero ipsi
rius non Baptizet; tum Laico prę-
ratur Clericus, et homo mulieri, nisi
ratio aut [illegible] pudoris, aut majoris
baptizandi periculi aliter suadeat. Ba-
ptizat enim, tanquam magis gnare
facile mandatis, præsertim rudibus, ne-
cessarium. Tanquam veri Patris aut
Mater baptizat, et neque in eandem
tenent, nisi in extremo periculo, et
quocumque alio qui baptizare scit
ceteris [illegible] quo casu nullam ex
hac cognationem spiritualem con-
trahens ad Matrimonii usum impe-
dint. [illegible] autem a Parochis
presbiteris, et alijs hebdomadis sunt in-

genij etiam singulis annis exami
[illegible] de forma ac materia hu-
[illegible] sacramenti et aliq intentionē
[illegible] bene instruantur. Cum
[illegible] obstetrum ea
baptizare contigerit id curent age-
re presente, si [illegible] potest, una vel
altera proba muliere que testimo-
[illegible] redeare possit ac mo
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] par
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [

vel in Ecclesia cessante, periculo sub
conditione esse. Baptizandum.
Quo casu et quidvis, puveri domi sive ab
Obstetrice, sive ab alio, urgentibus non
adsint, [illegible] suntur ad Ec-
clesiam ad sacras ceremonias supplen-
das Parochi [illegible] diligenter se in-
formet num vere [illegible] sacra Lini
Agitur enim de summa rerum, dum
agitur de eterna felicitate pueri qui
si moritur, flaminis Baptismo non
sibi recte collato, Baptismate flami-
nis sunsolere nequit. Cuius ob de uni-
cidabe sic collati Baptismi vel leve,
dummodo non improvidens, omissum
sium, puerum sub conditione iterum
baptizent. Non vero si non diligens
examen [illegible] consideri-
ris illum esse recte [illegible] quia
temere, et sine ulla causa Baptismum

iterare etiam sub conditione mi-
nime licet. Baptizati vero nueri sem-
per sub conditione baptizentur, ni
si certa constet eos esse baptizatos
ex recepta fortasse scheduła de bap-
tismo collato tunc enim stante testi-
monio, vel alia [illegible]
perfecte significatur schedulę cha-
racter, et de scribentis manu ac fide
dubitari nullatenus potest; aut sche-
[illegible] a Curia nostra dio recogni-
ta.

Quod fieri potest ultra tres dies
hoc Sacramentum parvulis quibus-
cumque non differatur; ad summum
vero non ultra sex, magno animo
rum periculo; cum infantium ętas
celeri in ultima semper habere re-
cidat, absque in re tanti momenti
nulla cautela superflua videri quent.
[illegible] Parochi

eorum conscientia non a nobis, sed
a Deo iste onerentur. eorum etiam ne-
glus non acquiescat, si populum quam-
cunque exterum, sine gravi cul-
pa illi. si detrahant aut neget
Sacramenti gratia diutius quam ne-
cessitas postulet carere patiuntur,
et etiam quam diutissime ab Eccle-
sia pervadi sit, baptismum domi con-
ferre. sine necessitate, sed tantum
ad nobiliores Patrinos excersendos:
verum quotiescumque noverint pue-
rum in sua Parochia natum, neque
dextro elabente die ad Ecclesiam
delatum; nec quo ab Obstetricibus
admoneri curent, omni conentur
studio, ab quamprimum suo ad
Ecclesiam baptizandus deferatur,
parendum negligentiam, si qua fue-
rit, vel sua prudentia, sed Chris-

Sana libertate interpando.

Patrini munus tantummodo
[illegible] et ad summum unus et una
[illegible] Concilij Tridentini Decre-
tum admittantur. Quod si duo
mares aut plures, aut duo femine
vel plures accesserint ad ceremonias
sacras, deligatur unus pro uno,
vel quicunque erit sacerdos bapti-
zans quem velint ij, quibus cura
incumbit, elegerint ad munus Patri-
ni. Et inter eum vel eos, et de unum,
aut unum et unam, nemo alius que
cunque precedat et quicunque
sit excipiatur nisi permittatur puerum,
cum primis undis affluitur tangere,
et de sonte levare: sed eligatur veluti
deputatus adhibendus. Quod bene advertat
[illegible] tam si deus permiserit
[illegible] permittens quam si puerum

contra ... praeceptum tenendo, gra-
viter peccabunt: ipse vero a nobis se-
verè plectendus.

Doceantur Patrini, quoties Sanctis
expedire videbitur, de cognatione spi-
rituali, quam contrahunt, deque ho-
re erga insantem suscepto ...

Ij sint Fidei, et vitæ Christianæ pro-
bi[tate] ...

Deligantur, qui huic officio sint idó-
nei. Doceno ab hoc Patrini munere
repellendi ... Hæretici quoniam ...
de Hæresi suspecti: Infames crimi-
num: ... præcepto Paschali omis-
sionis non satisfecerint: qui prima
doctrinæ Christianæ elementa ...
sciunt: Impubes, et [illegible]
firmationis munus [illegible]
sacramentum [illegible] semper vitium fuit
... Paternitatis ... scient

et illis præsegerint, nisi eisdem ...
dam Deo solemni respondérunt, ea-
... a sacris canonibus [illegible]
omnes, et a Prædecessoribus nostris
id. usque nunc a nobis derivi, et
Sacerdotes omnes Romanæ munus
exercere prohibeat.

Nomina inanium Deorum, aut
que gentium hominum memo-
riam referunt pueris baptizan-
dis non imponant Parochi: sed eo-
rum tantum, quos Ecclesia Catholica
et colit ac veneratur: ut cum sanc-
tionis usum servenerint eorum
memoria, et exemplo adipiscantur
in terris, et patrocinio fruantur
... Nomen vero Imperatoris
Semper Virginis Mariæ illum, et
sine alio ulterius [illegible]

ne parendes velint [illegible]
horramur. et summam veneracionem
illi deberam. [illegible] Deum vides ani-
tulit et nominem vera Dei esse
esse, et hyperdulie cultu adorare
Cabina forma et [illegible] semper
utabur. Secundo et [illegible]
in aquam effundat. [illegible]
pilli dum tacent baptizandi madescant
sed et caput ipsum abluatur diligen-
ter advertant. Eadem die sum, ante
tide in fonte mundo, et Sabbato sanc-
to, aut Pentecostes benedicto. Quod si
deficiat, alia licet non benedicta,
in minori tamen quantitate vetus
superadde: aliter, aut si corrupta fue-
rit, aqua prius bene mundata, nova
aqua iuxta Rituales Romani for-
mulam benedicatur. [illegible] in Bapt-
isterio [illegible]

c sale, qui liquorem ceperit, aut ma=
dous nimis sit, ubi nec
Cathechismo; ne autem tam vile ma=
deat, non in Baptisterio ipso, sed pro=
pe. Sit in Ecclesia in Armario
asservetur. Cubo sit in capsella suo
operculo instructa potius, quam in
salino aperto ponatur, longiorem
siccum servandi tempus in
Parochiali Ecclesia, aut in alia ad
hoc destinata sit in loco valenti, u
cido et comodo. Imprimamus igitur
usum sanctum eundem fontem
nedum in ipso Ecclesiæ pariete, ve=
rum etiam pariedi adeo proximum
ut circumiri non possit. Ubi autem
huiusmodi fontes intra aut
prope muros. Sunt iam construc
curent Parochi ut in commodiorem
locum primum transferantur

sit fons bene, et undiq[ue] clauus ac-
cendi experimento condecus. et Christi
Crucis, & imagine. in summitate
operculi ornatus: cuius Clauis di-
ligenter custodiantur.

Habeat ac. Parochus, vel quicunq[ue] alius
Sacerdos baptizarendi, in Libro bapti-
zatorum, vel saltem in Aduersarijs
sicuti seruari debet in Sacristia,
vel prope Baptisterium. (in eo
autem Baptisterio nihil indecens
esse debet) excarctur collati Baptis-
mis memoria, describendo diem,
mensem et annum, baptizandi,
et nomen patris, cum matris-
que eius, parentis nomine. et cogno-
mine. Sed si in eo loco plures sint
eiusdem nominis et cognominis
[illegible] nomen Patris

[illegible] Parentis pueri, aut alio [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] tamen per
aliquod cognomen [illegible] fortasse
in familia [illegible] Leve-dicebant cadere-
rebus. quo [illegible] [illegible] [illegible] in
[illegible] ex quibus distincte signentur
[illegible] ni alii puerum e sacris Inde Leva-
[illegible] [illegible] Patrini nomine
[illegible] [illegible] Ceteri vero simul
ad Ceremonias sanctum adhibe-
runt, assistentes nuncupendo ei
[illegible] si quod [illegible] fuit, id
quoque notetur. Ubi cum Patrino qui
[illegible] demum [illegible] in [illegible]
sua forma in dicto Rituali Roma-
gnata: a qua recedere non licet
[illegible] vite ut [illegible] signatum diem
[illegible] nomini [illegible]
que ad [illegible]

in ipso libro [illegible] fueris cuiuscumque [illegible] documentum.

Cum autem maoni [illegible] inderint has sanctissimorum memoratas sententias, nam ex [illegible] tantum amissione gravia possint alicui familiæ oriri incommoda; nec ad quamcumque hac in re grandi momenti cavendam negligentiam

fiam, iam Parochis, quam quibuscumque aliis sacerdotibus cuiuscumque gradus, et [illegible] exigentibus qui baptizaverint quemcumque, sive domi ab obstetrice, [illegible] ab alio prorsus necessitatem [illegible] Catechismum [illegible] catechismum receperint [illegible] suspensionis a divinis ipso facto incurrenda præcipimus, [illegible] omnia prout [illegible]

Parochis eorumque coadiutoribus cuiuscumque gradus [illegible] existentibus, qui baptizaverint, sive domi propter necessitatem, sive de licentia Superiorum ad catechismum receperint, et eorum [illegible] Ordinario, ex obligationis [illegible] propria [illegible] ea omnia prorsus districte in præcedenti libro sub [illegible] adnotata, ubi habentur describenda, accurate præstare [illegible] Baptismum, aut catechismum instructionem [illegible] quibus declarantur Sacerdotibus Superioribus [illegible] peccatum [illegible] a quibus declarantur [illegible] peccatum [illegible] ab ipsa incurrenda [illegible] Parochi [illegible] ipsi baptizaverint, [illegible] aliud sacerdotem [illegible] peccatum [illegible]

ersarijs ad[illegible] ses[illegible]

post collatum [illegible]

[illegible] trium dierum spatium: quo elapso

si vel manu[illegible] non servierint, vel non

currerint cum effectu [illegible]chi aut ad-

huc aliena sibi vida manu deservientur

statim indefectibiliter [illegible] se iuris-

persi. Quam suspensionis penam incu-

rrant etiam Parochi, qui cum alio ritu

dati baptizati pervenerint, [illegible]

tum in triduo vel non secerint, vel fieri

non curaverint.

[illegible] postremo Parochi utriusque

Christianorum mentem in sua quisque

Parochia revocare, ac fideles diem ac

accepti baptismi peculiari ritu iam

quotannis sanctificabant in piis re-

[illegible] ac pristinum

[illegible] Christian[illegible]

[illegible] Sancto, ac vere ineffabili Benedicto agen-

tes, quia [illegible] ipsum eandem [illegible]

erum regenerationis accepernnt quibus

modo celebant, et cum ea Ecclesiam in

qua positus erat accelebant, primum ac

ipsum [illegible] in gratiarum [illegible] obtinen-

tem sibi a Deo in eo loco innocentiæ

idem testimonium. Aliam etiam

laudabilem consuetudinem optamus ut

curent Parochi restituere, ubi [illegible]

qua vero [illegible] Puerperæ ~~ad exemplum~~

~~Deiparæ Mariæ Virginis~~ cum primum

ad Ecclesiam venerint, Benedictionem

accipiant, intemerate Dei Genetricis

exemplum imitantes, quæ licet nullat-

nus indigeret, tamen voluit [illegible]

virginalem [illegible] partum in

templo [illegible]

De Confirmation.

Cap: V

Gratiæ quam per Baptismum

accepim . . . . .

. . . augeri . . . . rabus.

. . . . . inimi . . . Ps. 26

promptioresque nos efficit ad pugnam

contra Spiritualia nequitiæ in cœlestibus. Licet vero hoc Sacramentum

adulto necessarium non sit ad æternam salutem consequendam, tamen ab

omnibus est accipiendum, quod pro

^ atque adeo S. Amen ^

omnibus est institutum: & perfecte

Christianus esse non potest, qui ineuria et voluntate, non tamen necessitate contemnit hoc Sacramentum cui

misericordia etiam sunt

. . . . . provectiorem nisi eadem

. . . . . Spiritus sanctus tendere

convincendur celeste hoc adiutorium Evangelistæ nostræ a Divino Redemptore
suo sanguine [illegible], quo novo
charactere sint gratiæ Dei firmatum
[illegible] n
oenique ad laudem digni sunt, qui pueros suos rationis omnino expertes, neque
ullæ immaturæ mortis periculo obnoxios
hoc Sacramento donari satius nb. Nam
ex una parte cum nullum subsistendi
sidijs [illegible] non cum indigent in
armaturam Dei; et ex alia nullum ex
uberioribus illis gratiæ fontibus, qui
a suscipiendis doctrinæ pericula
sequi valent. Patet ista in Cathechis-
mo Romano. Habetur, si duodecimus
annus [illegible] aetatis non præbeat, us-
que ad septimum certe hoc Sacramen-
tum differri maxime conveniat. Quare

[illegible]apiender a Predecessoribus nostris in

[illegible] Confirmationis

quibus nos adversus [illegible] nescimus, sanxi-

tum est, ne quis ad hoc Sacramentum

subscripcionum ante septenium ac

dat, aut a Sanctissimo Patre [illegible]

quo sanctum mos cognoscere conveniat

valeat verum sacrum peragere,

eamue iste etatis sue modulo venem-

ri.

[illegible]ermari si quis schedulam da-

rochi, aut alicuius sui Cadiutoris,

[illegible] alterius cuiuscunque manu

subsignatam, que posterum, eorumque

utriusque Beneficiis ac Patrimoniis

scripta continent, ac fidem faciat,

[illegible] aperiri [illegible], quod septenium

Confirmationis excedant: super quo [illegible]

[illegible] conscientiam oneret. Sciant

[illegible] prima saltem [illegible]

menta: et si idonei sint, Communionem
sacramentalem suscipiant, quam adulti
omnino instituti; ne forte mortali crimi-
ne obstricti, pejus et gravius sacrile-
gio scelere grauentur: et pariter si idonei
sint, sacram Communionem accipiant.
Quæ omnia parochi cum [illegible] copiose nec
sacramentum eucharistiæ recte [illegible] valuerit
populus sibi creditos distincte doceant.
eosque de huius sacramenti fructu,
et effectibus instruant: ac de animæ
dispositione, et devot[illegible] quæ
sacramentum accedere oportet, quod-
que sine sacrilegio iterari non possit.
Similiter de spirituali cognatione,
quæ a Patrinis contrahitur admoneant,
quam ostendant [illegible], prorsus eandem,
ac in Baptismate, eosdemque in [illegible] Sa-
cramento [illegible] haberi etiam [illegible]
Baptismo [illegible] et insuper

[illegible] indecens esse, ut homo [illegible]
[illegible] feminem [illegible]
contra antiquos Ecclesiæ can[illegible]s, prout
habebur in can[illegible]-hech. de consec[illegible]
4°, quod idem sit eiusdem pueri Patri-
nus [illegible] qui quid in Bap-
tismo [illegible] prætermit-
tant ruditus præsertim hominibus
extendere quam æquum sit Cathechis-
me Romane, et Prædecessorum nos
trorum Constitutionibus circa certi
nium expectandum conformari. At
tandem parochorum parentes moneant,
ne pueros suos statim ac signati ab
Episcopo fuerint, parochus quos omnes
nes confirmatos ille recipiat præcipis
confirmatis cranio, et non nisi bene-
dictione Episcopali accepta, qua multa
[illegible] confirmatis implorantur ab Ecclesia
[illegible] tur.

De Eucharistia

Cap: VI.

Sanctissimum Eucharistiæ sacramen-

tum, quo Unigenitus Dei Filius

cibum se ipsum sub panis et vini spe-

ciebus carnem suam et sanguinem no

bis tribuit, nemo eos qui ne sciat [illegible]

mortalibus, sin

servantur, pharmacum immortalitatis,

pignus futuræ [illegible]

ni amoris testimo[illegible]

a Christo factorum maximum, eiusque

summum sensificentiæ ac magnificen-

tiæ argumentum; a quo Idcirco regius

Psalles prophetico spiritu cecinit: [illegible]

vox Domini in magnificen[illegible] Qua-

re non solum non si gravi culpa de

inquinatum agnoverit, quantumvis

contritus sibi videatur, ad epiestem hanc

Mensam audeat accedere; si prius

per Pœnitentiæ Sacramentum a-
culpæ remissionem obtineat; seu ne-
mo accedat cum animo, nemo resolu-
tus: omnes accensi, omnes fervent,
et excitati accedant: omnes nascimur
cordis puritatem habeant, omnes sin-
gularem devotionem, ac reverentiam

De hoc Sacramento Parochi frequen-
ter ad populum verba faciant: nec
sane dicendi copiam illis deerit, dicen-
di excellentiam ac dignitatem exornare,
virtutum demonstrare, et quæ in corde
[illegible] fusæ [illegible] dignitatis mira
illos fructus exponere velint. Eorum
[illegible] Oratio non [illegible] panegy-
rica; sed [illegible] quantum et in hac con-
[illegible] audientes [illegible] sentiant ex
eorum [illegible]tione non [illegible]tum venerationem
[illegible] ad amorem erga illud [illegible]

mari, ad desiderio abripi, quo ad illud fre-
quenter ac devote suscipiendum maxi-
me [illegible] Parochorum
zelum ac pietatem [illegible] esse exqui-
rimus, et excitamus. Scimus enim non
sine vero animarum [illegible] parum hunc
spiritualem cibum apperere; cum mul-
ti vix bis [illegible] per in anno illum acci-
piant. Cum vehementer optemus,
ut omnes Diœcesis nostræ fideles, si non
in singulis Missis adstantes, proxima-
ex Tridentina Synodus se operare a
bat, saltem singulis mensibus sacra-
mentali Eucharistiæ perceptione com-
municarent: nec tamen hoc nostro, et
sane intenso desiderio modum impone-
re, præsentiæ Confessariorum invendi-
mus, quorum [illegible] cordis explorata

iudicio, iuxta s. memoriæ Innocentij XI
monitum, libenter relinquimus, ut ex
conscientiarum puritate, et frequenti
fructu, et ad dictatum [illegible] quod
[illegible] pœnitentiam salubi pro-
fectum [illegible] illij prescribere debeant.
Jes ets monemus de Dei rationem que
reddituros esse. tam si pœnitentes, ex
eorum consilio frequentius ad sa-
crum Communionem, quam clarioris
fidei affectu accedentes debitam reve-
rentiam immiuuant, quam
si rarius illam acquirentes, majoris gra-
die fructu percipiuntur. Parochis autem
præcipimus, ut in [illegible]um concioni-
bus clament cum Divo Jo: Chryso-
stomo: non est audacia sæpe accedere,
sed [illegible] vel sero: horrendum vero
suas, ne obdurare velint corda sua
[illegible] Jes, qui licet sub

Eucharisticis indequuntis celebry, cla-
mat: venite ad me omnes qui laboratis,
et onerati estis, et ego reficiam vos:
doceant nullum esse sacramentum
isto salubrius, quo purgantur peccata,
virtutes augentur, et mens omnium
spiritualium charismatum ab-
tia impinguetur, negue ullum
miri in hac lacrymarum valle me
dium magis idoneum, magisque ina
tium certam nostra vocationem et
electionem faciendi, quam per eny
simal et decretum hujus
quem qui comedit, facile ambulabi
in fortitudine cibi illius usque ad mon-
tem Dei. E contra ostendam nullum
aliam esse causam si multi infirmi
sint inter Christi fideles, et imbecilles,
et dormiant multi, nisi quia non dijudi-

cand corpus Domini, nec discernunt panem
discrimen inper nunc celestem panem,
et panem communem, cum illum co-
municant a communem panem
sine debita animi dispositione ac
devotione: et denique demonstra-
runt quam grave facinus quamque
eterna [illegible] dignum admittat
anima in peccato mortali
dum ederit panem [illegible] vel biberit
calicem Domini indigne: reus enim
erit [illegible] Judas proditor corpo-
et sanguinis [illegible]
Publici peccatores alacrius
iniqua consuetudine scandalum
[illegible] asserunt, ac hoc divi-
convivium non admittandum ne
publice interdictis, aut excomunica-
tis, sicut nec amentibus accedere

licens. Occultis autem peccatoribus pu=
blicam penitentiam non est deneganda com=
munio: at si etiam petant, [illegible]
men aliter, quam ex Sacramentali
sione Parocho innotescat [illegible] ille
prudens: quod si notitia dumtaxat
Sacramentali habeat, petentis de=
lictum, ea protinus prompta mente illum
communicet, qua sanctissimum
que virum communicavit. M.
verè non velate capite, aut pecto
modestè contecto, si quis [illegible]
ne Communione prohibeat, etiam dum
alij communicantur, sacerdotali eo
muneris, et constanti
Pueri cum ad [illegible]ciendam rationis
[illegible] pervenerint, quod in Masculis
circa quatuordecim, et in femineis ci=
[illegible] gradis communicare [illegible]con-

ringere, ad celeste [illegible]

sed Confessariorum, qui eorum modernam Conscientiam, iudicio [illegible]

non sine Parochi licentia aut saltem notitia Parochorum enim [illegible] inprimis Christi Regis cura commanus est, & nos ea illud diligenter [illegible] singulis annis, a [illegible] tempore quadragesima in sua Parochia

vere, qui pueri ad aetatem et usum nis usum idonei sint ad Sacram Eucha: ristiam sumendam; et quos reperierint examinare, num satis sint instru eam digne suscipiendam; quos ve ro ignorantes noverint instruere, ut instruantur, et tandem quos idoneos, et dignos viderint, eos admitte re, diemque pro prima Communione assignare. Quę si cum quadam so-

lemmodabis specie fiat, nec consuetudi-

nem hanc, quam alicubi esse scimus, om-

nino non improbamus. Pueros aden

tes rursus, etiam a prima cum ante

dictum etatem Parochi vel alii hoc ce-

lesti viatico muniri: quin et debent

si eos agnoscant tanta rei ionis usu

ere, ad Christum Dominum Latentem

sub specie ac Sacramenti celebrandi, ac re-

verenter accedere. Si quis Parochi

ve his negligentia puerili, seu alio-

rum peccato sacrificium: quin ex eius

parte cum ad sacrificiendum eodem per-

venerint, precepto de Pasche

Communione detineatur patere, ex alii

vero nisi satis sint instructi non pos-

sunt, et nisi admittantur, non debent

ad eam sumendam.

Singuli fideles precentur Communio-

nis Pascalis in propria Paro-

clesia [illegible] teneantur, nisi ne-

cessitas aliu[illegible] suadeat, iuxta Can. Om-

nis utriusque sexus. De quo quam-

doque admoneri, ut populus a Paro-

chis moneatur, et firmiter teneatur, ne

Communionem in peccato mortali

[illegible] Ecclesiæ præceptum [illegible]

~~adimpleverit~~, sed postea

audem hujus præcepti adimplendi di-

cimus esse ex Eugenij IV. Constitutio-

ne [illegible] nde Dominicam Palmarum,

nec [illegible] Dominicam in Albis. Et

alii ex necessitate, sine proprijs Pa-

[illegible] aut scientia alibi il-

lud adimpleverunt, de hoc Parochum

[illegible] teneantur docere. Alias [illegible]

tra octo dies ad iterum percipiendum

hoc Sacramentum in propria Parochia
accedant, aut tanquam contumaces ha-
beantur. Quibus non ex necessit-
aut legitima causa, nec ex arbitrio
sine Parochi
Parochialem Ecclesiam
cumque sive Laicalem,
Ecclesia sacram Paschalis tempore
Communionem sumpserint
se ~~nullo modo~~ Communionis Sacra-
sabis recisse. Quare sim
illicos Sacerdotes eo tempore nemini
hoc Sacramentum sine Parochi con-
sensu speciali audeant administrare.
Regulares vero, si in suis illos Eccle-
sijs ministrabunt, cum die tantum Pas-
hoc
~~et~~

[illegible] cautum
[illegible] sanè cauerint, ac præsertim ne
[illegible] ne ea per [illegible] sacramenti susceptionem
[illegible] dean[illegible] [illegible] recepto [illegible] die de annua
Paschali Communione [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] de-
[illegible] cidat.
[illegible] Vade [illegible] igitur denuntiato [illegible] mox
[illegible] [illegible] per [illegible] de sacram[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] oviby præsent. et schedulam
[illegible] [illegible] impressam [illegible] [illegible] mini[illegible]
tioni locus subdere [illegible] [illegible], aut si
[illegible] tem (prout in [illegible] fieri permitti-
mus) sui ipsius non vero alterius
[illegible] [illegible] que manu scriptam, aut
[illegible] sigillo munitam singuli cum-
[illegible] [illegible] [illegible] dari iubeat. Quam
[illegible] per se quoque suo tempore ab
omnibus exigat, non ab alio exigi
permittat ut facilius innotescere ei
possit, numquis illum decipere velit

si præceptum non impleverit. Quod si
aliquod difficile futurum, vel aliis fo-
rtasse sui. Insuper . Filii mei
ribus, singu[illegible] ors o[illegible]
tus hoc Sacramentum [illegible] omnibus
[illegible] pœnit[illegible]
tum si ferri poterit probum, ac sibi fi-
dum Sacerdotem, qui sine
populo illud percipiat: quem [illegible]
[illegible] adsciscat [illegible] in collega
redulis, quo facilius omne confu-
sionis et deceptionis periculum evite-
Hanc vero sepeliendarum collectionem
consulimus differri per aliquos dies
post Octavam Paschatis, etiam si op-
portun[illegible] ad Sac[illegible] red-
dus; ut illi, qui [illegible] forte dilata fuit
a prudenti Confessario Sacramentali
adsolutio[illegible] [illegible] da-

accedere [illegible]

me delega[illegible]

Si quos autem reppereris in hoc pre-

ceptum[illegible], omnia misericordiæ

iuga [illegible] cum eis aperiens: maxime enim

com[illegible] digni sunt [illegible]

damnationi eo magis sunt proximi

quo minus agnoscunt periculum, ve-

[illegible] illi, quorum eo magis despe-

randa est salus, quo minus [illegible]

morbi sentiunt, et egrotare [illegible] nesciunt.

eos ægros [illegible] tanquam amantissimi

(Deus [illegible]) misericordiarum mi-

nister existet [illegible], obsecrem, ut

pius cum eis [illegible] opportune, importu-

ne, ut tanto minus æterno, in quo

versantur periculo. Dum panem hunc

celestem [illegible] nauseant. occurrere velim.

[illegible] pertinacia [illegible]

cente plus non desistat, repulsus ite-
rum aggrediatur; nihil denique inten-
tatum relinquat. Quòd si nihil se pro-
ficere agnoverit, eorum nomina tandem
ad nos deferat, ut quo possimus melio-
modo, si Deus nobis dederit, eruzide-
mus in re tanti momenti, et simul tan
& difficultatis. Dei enim solius est
hominum mentes videre, sine
qua pia ac bona si vel omnibus suscipe-
rent sacramentum, vem re-
ciperent sacramenti ideoque nec pre-
cepto Communionis Paschalis satis.
faceret.

Extra tempus Paschale, ne fideles
a frequenti, quam nos summopere cu-
pimus, usum cœlestis panis sumptio-
ne deterreantur, si quando ei esset
expectandus Parochus, a quo illum
accipere [illegible] Sacerdotibus
facultatem dari hoc sacramentum deferre.

[illegible] adminis[illegible], etiam cum
prae sumpta tantum licentia Parochi
ex illo tamen dumtaxat Altari, in quo
continuo asservatur SS. Eucharistia
[illegible] expresso [illegible]
consensu. Et nos omnes et singuli
Sacerdotes in Domino rogamus, ut
quandocumque fuerint requisiti, ea
prudens iudicio negandi casu, [illegible]
Ludi si quis petierit statim de[illegible]
ra[illegible]. Confessionem sine alia ex-
paratione, aut vix ingressus in
Ecclesiam, hoc primum opus numquam
gravendus exercere laici decentius
quam ad gradus Altaris ministra-
tur hoc Sacramentum ad Cancellos Ec-
clesiae aut Presbyterii, ubicumque sunt, esse
esse conveniet, nec ubicumque eis
ministretur, suspendatur magna li-
[illegible]

ra, quam singuli communican[illegible]

invicem tradant: nec sine sinarum alte-

ra, nisi urgente [illegible]

ministrantes vero si non sunt in-

dumen[illegible] esse non debent ni-

si coloris) nec [illegible] celebrandi

[illegible]

duans superpelliceum, et [illegible]

coloris diei convenientis; semper

lotionem manuum [illegible]

gravi incessu [illegible] silentio

accedant ad Altare: et dum actu

ministrans manu sinistra ultra

Purificatorium inter alios digitos,

sciant Ecclesiam tenere; inter in-

sicem et medium; ac quę qui non

est assuetus, inquamus ut curet assuef-

cere, quod minori quam credat ne-

gotio illi eveniet: et si minus caveat

periculo, ne [illegible] particula in

terrani deiicad. Vide vinum ad quan-
[illegible] calice
sacro, neque in vase calicis formam
[illegible]
singulis oc[illegible] in estivo, vel
nimij tempore, hyeme autem
singu[illegible] binis hebdomadis renoven-
tur sacre particule. Super e-sem-
per a sacris fragmentis nec
diligenter quam reverenter mun
data. De oneris Parocho adiguen-
cumodi: quod si quis negligens gueri
eius nos negligentie culpam vindi-
cabimus. Hę sacre particule sint
ex pura tritica farina, bene, ne-
quid furfuris teneat, diuturnata; et
ex massa recenti semper fiant; nam
massa si vel parum veterascit, facile
incipit fermentari. Sint conveniendj
magnitudinis, nec nimij parue: quam
quidem conveniens [illegible] magnitudinem

esse dicam, Venetę monetę Inquin-
decim nanciscaris magnitudinem vel
parum excedant. Sint etiam forma re-
ne rotundę nec quicquam do inde-
gram [illegible] eis desis: quod pręci-
pimus non adeo ad [illegible]
germus, sed ubi omne periculum
suspicionem valde suspiciosorum omni-
bus arceatur, quę si particula non
bene rotunda eis apponatur, [illegible]
non casu id factum suspicarentur, sed
de industria servatam sibi illam mi-
nus rotundam particulam, ut [illegible]
prout non multis abhinc annis con-
tigisse non sine maximo ergo hoc ve-
nerabile Sacramentum irreverentię,
nec sine magno animi nostri dolo-
re certo [illegible] innotuit. Pyxis, in
qua hęc conduntur particulę, sit tota
argentea, intus deaurata, a suo oper-

culo separabilis: est enim inpos-
mento in illarum administratione
serratum. aneum. Sit vero eadem
serico albo, non rubro, neque alterius
... Si non aureo aut argenteo un-
diquaque coperta. Sit denique sem-
per nitida, ac munda. Tabernacu-
lum etiam seu marmoreum, seu li-
... m deauratum (Lig) ...
humiditatem ... rohibet, et si optime
deauratum sit, non minus erit no
bile, quam marmoreum) sit interi-
rius ~~alba~~ serico, non rubro vestitum
strato in planitie corporali, atque
exterius convenienti decenti ornatum,
... m antiquum Ecclesiæ usum, et
ut facile distingui possit a S. Re-
liquiarum Custo... gl...
alijs Altaribus eadem re-
..., quo ei desue-

dinij loco immobile quiddam. et ex
eorum [illegible] agatur expositio[illegible]
pro exposi[illegible] solemniter de-
cet Hostia, minime autem debet vi-
deri, sed [illegible] nobiliori materia,
quam ex marmore [illegible] nec esse huius-
modi [illegible] quod
inuentium occasionem [illegible], quo-
damodo videatur deque nihil de-
sit [illegible] firmum,
ut non ita facile moveri possit, et
bene clausum habeatque seram
forti ostiolo, in quo despicibus, ar-
labus conspiciatur calix cum hostia,
aut alia huius sacramenti symbo
lum. Claues eius sint argentee, aut
saltem ex auricalco coronulis serijs, et
floccis ab ea pendentibus: [illegible] roari de-
rest de mane, sitibem ijs diebus quibus
aliqua superadditi communio fieri debet, apud

Sacros calices in turza una cum alijs

ad communionem ministrari ne-

cessarijs, ideas corporale, velum ad

purificatorio: ceterum a Parochis

custodiatur, qui laicis custodiendam

nullatenus tradant. [illegible] denique

aromas in Tabernaculo coniuge

prebet [illegible] custodiam, non un-

la sacra, non Reliquias Sanctorum,

non sacra olea, nec aliud quidpiam

Lampas [illegible] ante

sissimi Sacramenti Altare arae

saltem una nocte. et. super quo

Parochorum diligentiam ac pieta-

tem exposcunt. ac presertim Pa-

rochi, impensius, curent

vigilent, ne oleo deficiente, vel

nimis fumante aut primum exhin-

guatur: quod non rare evenit in

ijs [illegible]

Lampas oleo ex singulis (Vagi fra-
milijs collato solet ardere; et quo-
ties eam Parochi vroerint [illegible]
rint exstin[illegible], illos querum reme-
dium a[illegible] grauiter admonerent,
et sollicite incitent ut provideant.
Si nihil proficiant, rem ad nos Vica-
rios deferant; nam si per alios resci-
verimus lampadem sepe extinctam
inveniri, et de hoc a Parochi
monitis non fuerimus, contra ipsos
Parochos, tanquam in re grauj negli-
gentes procedemus; ipsa subsequenter
a Vicario.

In firmis maxima, ubi decet, reverentia
tia deferatur [illegible] Eucharistiae
[illegible]ratum quo fieri, videlicet sumendum
apparatu Corporis quae sint aliquo tem-
pore, vento [illegible], omni sumendi
desuetudine) maiorij [illegible]

ac populi frequentia. Que Parocho
rum nro [illegible], et vo-
lumus, ac precipimus tam illis, quam
eorum laicis laboribus, ut [illegible] cum
cam hor SS: Sacramen:
redierint ad infirmi Domo ad Eccle-
siam, et tempus populo venerant,
brevi sermone. Sed attentis verbis
illum adhortentur, ut tempori frequen-
tent ad hoc sacramentum
suscipiendum: quo rem gratissimam
[illegible] et Indulge
summis Pontificibus concessas con-
tinentur. Quas quidem Indulgen
volumus ut nemini non publicen-
tur clare, distincte, et non perfunc-
[illegible] iam alia vice instituan-
dem hebdomadam essent publicate
Sacerdotes vero, ac primum eos, qui
altiorem in Clero gradum obtinent,
[illegible] omnes [illegible] Somerio, qui

possumus, hortamur, et enixe rogamus,
ut Celi et terre Dominum infirmi
ac tque pauperis domum ingredi non
dedignantur indesinenter exhortemur
dedignemur, inanis a ipsi lucri-
turi, quarum et isti indigent. Verum
huc congruens ab ipsis hoc pie-
tatis opus exigimus: tum ut exem-
plo sint proximis, memores sibi a
a Domino dicto
lucent lux vestra coram hominibus
ut videant opera vestra bona, et glo-
rificent Patrem vestrum qui in Cæ-
lis est: tum ut munere fungantur
suo; Christus enim congruis illud
Apostolis dictum ad Ephesios, quod
sint Domestici Dei: Domesticorum
autem eminentiorem magni Domi-
interpretem nemo est qui retinet
munus suis nemo esse Dominum
quæ[illegible] domo exit, et ver

vias publicè incedit comitatus

denique ne subsint sacerdotes

ac diebus, si ab eis

Morbiorum cadu-

associandi promo-

frequentiores

sacramentum morituris

aut pauciores

Instante morbi periculo, absente

parocho, vel legitimè impe-

libet sacerdos de illius manendo

si periculum

ulla licentia deferat infirmis

sacramentum. Verum extra mortis

periculum non alius deferat, nisi

Parochus

eius conditor,

de eius licentia

eius sacerdos

ad curam animarum

et nemo deferat ante aurorum, aut post

meridiem, nisi

Quoad fieri potest precedenti sero
per campane signum assumendus po=
pulus de Communione sequenti mane
[illegible] de terra. Ipso mane iterato si=
gno pia[illegible] conveniendi mora esto
[illegible], ad ad Ecclesiam [illegible]
possint ad illam [illegible] debite associandam.
Nolentes autem in [illegible] cultari Pixi=
des ad id destinata: non enim con
venit Ecclesiam Parochialem vel
parrochianos sine Sacra Eucharis
tia remanere; quod sepius eveniret
si [illegible] infirmos deferretur Py=
xide, que in Tabernaculo asserva=
tur. Si nocte, aut pluvia cadente de=
ferenda est, una tantum particula
deferatur: et tunc si qui eam comi=
cati sunt, a Sacerdote in domum in=
firmi ducta quo crucis cum Pyxide
super eos facto, benedicantur. Simi=

ter quando longum est iter institu-

[illegible], aut per aspera loca ine[illegible]

dum, una tantum particula, nisi plu-

[illegible] infirmi communio [illegible] re-

condatur in Theca argentea, quam

in Burza cum [illegible] sacerdos

[illegible] a collo [illegible] deco-

ge[illegible] ne quam amoveat pel-

licco et [illegible], neque sine lumine

[illegible], et campanula, qua

viam in via veniendo possit

moneri, ut saltem debeam tac

mendo exhibeant reverentiam

si illud usquam est. Domani infirmi

nequeunt, aut nolunt. Sa-

cerdos vero si [illegible] Longi-

tudinem aut asperitatem semper

[illegible] nec [illegible] +

nisi non infirmitas, aliquandoque

aliquas rec[illegible], religuo tempo

sanum n[illegible], acc[illegible] Sacramento

in[illegible]rum aqua, et[illegible] ~~alloquium~~ in silentio, precibus

Sti magn[illegible] cupiamus ut in [illegible]

delium nostræ Diœcesis cordibus de=

votio, ac re[illegible] endia erga chri[illegible]

ristiam quotidie magis augeatur,

os cred[illegible], tamen publicæ [illegible]ternho=

ni illam [illegible] sine nostra li=

centia omnibus etiam peculariba[illegible]

ceptis consuetis, etiam con[illegible]

iuxta Sac[illegible] esiastica [illegible] inó

mus. Neque ullam, exponi ver[illegible]

deme[illegible] quam virgin[illegible]

feminam nun[illegible]ero iuxta Clementis XI

monitum, nec sine docenti apparatu,

et expete, si haberi possit ad gradus

Al[illegible] sequestra[illegible]. Reliquum finem

exsorc[illegible] Publicæ veneratioñi seu con=

[illegible] Seu [illegible] vijs [illegible]

dictam Sacramentum Eucharistiam i-

cubi etiam [illegible] Processiones agendas

unas [illegible] Parochi[illegible]

habeant vtensorium [illegible] genteum [illegi-

ta]m [illegible] parte mu[illegible]

cum Lunula inaurata, in qua Sacra

tissima inseratur, et possit aperiri

ad colligenda fragmenta, si qua forte

ibi ceciderint. Vbi audem non est huius-

modi vtensorium Parochorum cura,

sit piorum hominum, et praesertim Co

fratrum SS. Sacramenti Congrega-

tionis pietatem excitare ad tantam elee-

mosinam conferendam, ut illud comparari

possit: quam Eleemosinam assir-

mabunt magis esse Deo gratam, quam

si pro pulchro vexillo, vexilla Crucis

aut argentea, Magnis candelabris, a-

similibus alijs re comparanda erogaretur.

Ultimis tribus Baccanaliorum diebus [illegible] hoc Sacramentum exponitur commendamus, et [illegible] nisi iusta intervenerit in contrarium causa, dare parratos nos existimet, ut piorum hominum precibus [illegible] eorum qui diligunt varietas [illegible] quorum nefariorum sceleribus [illegible] per misericordiam Sacramentum [illegible] tineatur. Consuetudinem vero, qua in Festis Sancti Titularis aut Patroni Ecclesiæ hoc Sacramentum solum [illegible] niter exponitur valde commendare nescimus, tum quia totus ad [illegible] illius Sancti veneratione concedendus videtur, Tum quia Ecclesiæ præcipue Altaris majoris apparatus [illegible] totus redolet Solemnitatem Sanctissimi [illegible] reverentiam SS. Sacramento debitam. et e contra si totus

exceptis nem[illegible] sacramenti prose-
quens tollere aliquid de sanctis tes-
timonio videtur; magis igitur opta-
dum esset, ut die Dominica infra octa-
[illegible] Octavam predicta fieret solem-
[illegible]

Demum pro[illegible] procellas et grando-
dinem SS. Eucharistia nunquam ad
ianuam Ecclesiæ deferatur ad aeris
intemperiem fugandam, neque e ta-
bernaculo exterius adhibeatur; sed [illegible],
si populus convenerit, accendi ex
saltem luminibus tabernaculi ostio
lum aperiatur a Parocho, qui ibi
litanias, aut alias etiam pro-
Rituali Romano desumptas, aut etiam
si tempestas diu perduret, alios solem-
nes; aut Rosarium B.M.V. recitan-
do Divinam opem imploret, et fla-
gella sæ irracundiæ averterc satagat.

De Pœnitentia

Cap: VII.

Deus, qui dives est in misericordia, videns quòd homo, et cogitatio humani cordis in malum prona sunt ab adolescentia sua, et volens ultrà perurere omnem animam viventem [illegible] post naufragium de servitute gratiæ beneficium nobis misericorditer naufragantibus pœnitentiæ, pœnitentiæ scilicet Sacramentum instituendo: quo vox Dei confringentis cedros peccatorum corda confringit, et comminuit tanquam vitulum [illegible], ac scindit ne quam virulum [illegible], ac scindit ne pœnitendum: atque sic contrita et humiliata per Salvatoris a diluvio aquarum multarum iræ tuæ, et justificationis gratiam, quam in Baptismo accepérunt, et per peccata perdiderunt Passionis suæ merita applicando restituit [illegible] magnum sit hoc [illegible] Dei

beneficium satis certis explicari non
potest. Nam, ad canit S. Ecclesia, ni-
hil nobis nasci profuit nisi redimi
[illegible], quid nobis haec tanti Thesaurum istum in vasis fictilibus redi-
[illegible] nisi redemptionis bene-
ficium per peccatum deserti[illegible] rum redimere licuerit? Accedit ad
huius Divini doni magnificentiam
augendam, ea qua illud a nobis con-
ferri licet [illegible] facilitas. Si enim ut
humano dicendi rem grandem
dixisse tibi, certè facere debuerat Di
Deus optime maxime, ut nos ab
aeterna damnatione a nobis voluntu-
ri vel accurata notitia veritatis
peccandi instrumenta eripuerit, mul-
to et magna et difficilia postulasset
certè ea omnia facere debuissemus; ni-
hil enim intentatum nobis relinquen-

rum esset ut fugeremus a facie ire tue.
Ps. quid amantissimus Pater a nobis po=
tulat, nisi quod a Naamano exige=
batur, lauare et mundaberis? postu=
lat ut per sinceram [illegible] contri=
tionem, et humiliatoris confessionem
lauemur in hoc sacro Regenerationis
lauacro, quo facto, mundabimur.
Euseb. Sarrecii, cum de hoc Sacramen=
to verba faciunt, fidelibus exponunt:
eosque ac gratos de Deo pro tanto
[illegible] exhibent. Hanc
autem animi gratitudinem ostendi
nullatenus possit deceßunt, nisi fre-quenti eiusdem sacramenti vsu
querulè. [illegible]
~~eadem~~: nam in mundi animi vitium
est beneficium negligere, et eo non
vti, cum possibilitas non deest et
utilitas suadet. Denique Rituum
sacramenti partes exponunt docent

non minus decipi eos, qui ita, dum
cordis contritioni, ad parum sollicitu-
di. de examine conscie. & instru-
endo, aut quod peius esset, aliquod
grave peccatum faceant; quam qui
~~tacitum~~ adeo vocis Confessioni tribuunt,
ut omnem rei summam attigisse
arbitrentur, cum sua peccata diligen-
ter, aut fortasse etiam scrupulose
[illegible] sunt. de dolore autem parum
est de. cirme emendationis, mo[illegible]
minus sollicite, prout cernere est in
ijs, qui nullam post Confessionem ex-
hibent emendationem.
Omnibus et singulis Ecclesiæ Catho-
licæ. sacerdotibus datur in sacra eo-
rum Ordinatione hæc admiranda pote-
tas dimittendi hominibus peccata &.
Tamen S. Ecclesia iustis de causis ali-
quem exercitium sacris suspendere vetuit,

donec ab Episcopo absolvantur, eisque
assignentur subditi, in quos potestatem
Ordinis valeant exercere. Nullus igitur
sacerdos, dum iurisdictione caret, hoc
sacramentum non solum licite, sed
nec valide ministrabit, praeter mortis
articulum: in quo eadem pia Mater Ec-
clesia singulis sacerdotibus etiam
suspensis, etiam declaratis omnem
suam spiritualem iurisdictionem in
morituros tribuit, ut quo melius pos-
sint, per suos Ministros morituris
subveniat. Eius facultatem audiendi
confessiones ad annum vel alio tempus
determinatum habuerint, elapso ter-
mino confirmari sibi eandem facultā-
tem curabunt: idque intra quindecim
dierum spatium; quo elapso, si fa-
cultate sibi non confirmata, omnino
a Confessionibus audiendis se absti-
nebunt, nec invalide absolvent; hic

autem dierum quindecim terminum ni-
hil officiat ijs, qui ex inculpabili me-
moriæ defectu non animaduerterint sibi ex-
piratum esse, aut breui expirandam
prædictam facultatem: sed dies quin-
decim ab eo die, quo primum in mentem
hoc illis venerit, incipiant.

Sacerdos in grauitate, quæ decet ac
modestia hoc munus audiendi sacra-
mentales Confessiones exequatur. Et
si secularis sit, saltem dum publice
in Ecclesia sedet, superpelliceo sit,
et stola coloris violacei induatur. Se-
cularis vero in hoc sacro Ministe-
rio eo utatur habitu, quem in Cho-
ro adhibere solet, stola superposita.
Placidum et humilem se præbeat cunctis,
et dum Confessionem audit nec tædium,
nec admirationis aliquod indicium
ostendat. Memor sit se in illo præser-
tim sacro Tribunali locum tenere illius

avoquam, ad eas audiendas accingar, Deus adjuvet me
breui oratione implorans. et ut ... possim
quam debeam ab imposito mihi onere pœnitentiam aduoca
prout opus nouerit, agnoscam.

qui dixit: Discite a me quia mitis sum
et humilis corde. Aperiat igitur ver-
bis, aut irato vultu, aut torvis oculis ne-
minem terreat: nam si peniteat Deum
non timeat, quomodo contemptorium time-
bit? et hoc modo plerique timidi ho-
mines, ac præsertim mulieres · mulieres
adeo terrentur ut omnia peccata sua
non audeant confiteri · Sacerdos tem-
per voce loquatur, ne quis, præter pe-
nitentem, omnia sensum intelli-
gere valeat · Absolutionis formam
item secreta voce proferat, ita ut
a circumstantibus audiri non possit,
ut si quando ei pœnitentem non ab-
solutum dimittere contigerit, hoc ani-
madvertere, aut in suspicionem ad-
duci nequeant illi, qui forte sunt pœ-
nitentes, et sciunt alta voce eum assue-
tum esse, suos pœnitentes absolvere.
Eodem charitatis effectu quocumque

ad se accedentes. suscipiat sive no-
biles sive ignobiles, et æque humani-
ter audiat pauperes ac divites: Deus
enim, cuius judicium agit, non est per-
sonarum acceptor. Confluentibus ad
eum multis peccata sua confitentibus magis ad sollicitudi-
conscientiæ eorum quorum audit Con-
fessiones, bene consulat quam annius
quo modo multorum odia possit satisfa-
cere possit: et potius plures horas in
hoc sancto opere insumpsisse, quam
plurium Confessiones eo tempore au-
diam gaudeat. Unde vere semper et
ergo singulos ministerio suo in sum-
mi conetur, ut in die Judicii tanquam
fidelis dispensator gratiæ ab æterno
Judice mercedem accipere mereatur.
non ut Christo peccatores lucri-
faciat, eorum confessiones audiat: verum
ut ad officium suum beneficio quo
adstrictus annexam adimpleat, aut ut

ad Beneficia viam tibi hoc medio ape-
rias, aut denique si quocumque alio
humano fine hoc Sacramentale Con-
fessiones excipiendi exercitium Angelicis etiam
humeris formidandum susceperis, vero,
aut nunquam bene in hoc manere
obeundo se geres; sincero enim ac ma-
gno animarum talentes zelo flagres
Confessarius oportet. Et sciat se non
ad judicem tantum sedere in hoc sacro
Tribunali, verum etiam ad Medicum
et ad Patrem, imo ad Christi Personam
gerentem. Cuibus omnibus male res-
pondet ille, qui auditis penitentium
peccatis, nihil aliud agit, quam pau-
carum precum recitationem peni-
tentiæ imponit, et absolvit. Ita-
que ne instar boni medici vulneribus
peccatorum Confessarius studeat nec
ferri: conscientiæ penitentium morbos
curare et preservativa medicamenta

... in futurum morbos arceant Sup-
... ave- ... ſo inſtar amantis (...
de mortis eterne periculo, in quo re-
niben: verſatur ſincero cordis affectu
condoleat penitentem tanquam ...
filium dulcibus verbis corrigat. peni-
tentis non nem ... ipſum peni- ...
tem ſtudeat. Atque ut Chriſti perſo-
nam agens, qui vult omnes homines
ſalvos fieri, de omnium ad de acce-
dentium ſalute eterna ſit perinde
ac ſibi ipſi ita ſua intereſſe ſibi ſal-
vari: peccatoribus gehennę incendium
ob oculos ponat: tepidis periculum
ſpiritualis mortium deſcribat: lan-
guidos ut ſanctius accendat adhuc ſtudeat:
nemini denique ſine alio ſalutis
monito dimittat. Nec autem non in
ſoliloquio, ſed pauca verbis ad gra-
vi ſermone agat, ne tedio afficiat:
ſi penitentes, ſed ut de peccatorum
ſua ... dat, ... ſeque doloris neceſſitate
ac propos...

[illegible] et iniquitatem [illegible]

[illegible] equen-

dum expostulandum aliquando

[illegible] interrogationibus [illegible]

fundantur penitentes [illegible]

peccata confessi fuerint, nisi ut plene

[illegible] opus sit: ne aut quando

[illegible] pertem-

[illegible] tem sanctæ [illegible]

[illegible]

et [illegible]

tum [illegible]

Confessar[illegible]

[illegible] que [illegible]

[illegible], dubit[illegible]

[illegible]

non omnia

cortesse. cuiusq. sit attenderadum.

ver ad co[n]fitentis latebras ne ex-

cutiendas, aut alijs, comode semper pru-

dens, interrogationibus peccatorum

virus e[x] [illegible] eruere. insimulat

Q[uo]d si cautum ad sexti peccata, sic cautis, summe prudentibus

nisi, et omnino modestis utatur inter-

rogationibus neque iis quae absolute

necessarijs ad Confessionis integritatem

[illegible] credid[er]it, ullam aliam, et ne ver-

bum quidem sine necessitate superad-

dat qua in re ita cautus ac [illegible]

[illegible], ut Confessionem materia-

li integritate laborare [illegible] ver-

[illegible] suij interrogationibus

[illegible] deinde scandalum [illegible] et

generatim neminem indiscretij in-

de[illegible]rationibus fatiget, cuius non

[illegible] omnium interrogationes [illegible] nove-

nire. Ubi tamen timus est, non vereatur
illud, quod Carolo V dictum referun
[illegible]: dixisti peccata tua. Ne
nunc peccata [illegible] como. tum cri-
minis non tollum non exquirat se
si casu pœnitens eum de nomine in-
cidat, illum compescat, non tame
deterreat ab explicandis necessariò
circumstantijs; imo si pœnitens eas
non adverterit, tenetur Confessarius
eum interrogare, etiamsi per accidens
et indirecte ex ijs innotescat pos-
sit peccati species, cuiusmodi sunt
in peccatis contra sextum præceptum
qualitas personæ, uxoratæ an soluta, an
consanguineæ et in quo gradu, et his
similia.

At si quia umquam in [illegible]
[illegible] prudentia necessaria ex
[illegible] certe vel maxime illi

[illegible]

sensus confessionis excisis, et præcipue
ubi agitur de sensus discretione. difficilis
Iuvenis enim est iuniorum conscientiam
explorare, quam adultorum, et agnoscere utrum innocentiæ naufragium fecerint
iam sint, nec ne: et quidam nesciunt,
nisi prudentis limina ac ingenioso la-
crymarum educatur
peccati colluvies, lepidissime erubescen-
tia vicia plurimi insciunt: confes-
sarios alij quidem sacrificia, silendo
ea, quæ norunt aut dubitant esse pecca-
ta alij saltem nulla, si per imbecillem
illius ætatis cognitionem a sacrificio
excusantur, sunt satis clare [illegible]
tes ea esse peccata, [illegible] aliqua [illegible]
arguntur dubio [illegible]
illis lumine ea esse erubescibilia
et mala; dubium verò ipsum confes-
sario nolunt aperire: et quod est

alterum, cum pernitiosissimi silentii malum, eadem agere non desistunt
donec longa consuetudine peccare assuefacti difficillimam sibi reddunt emendationem, quam faciliorem habuissent si ab initio de horum peccatorum atrocitate admoniti fuissent. Si vero alicui fas adhuc datum est sequi Agnum quocumque ierit, et hanc innocentiæ iacturam facere adhuc feliciter nescirent, de eo quæ ignorant non sunt interrogandi, neque ulla interrogationis petendi, a quibus scire quæ nesciunt possint, inquam peccare discant. Quasi dum a prudentia, sed certa diligentia, verum cautela, et pia sagacitate [illegible] festinare necesse est, dum venerum animæ decreta pernecessaria intendit, et ut [illegible]

ret, ut loquatur in casto seniquam
[illegible] alibe leges et [illegible]
talibus det ei interrogationibus eorum
discutere conscientiam, quibus inter-
[illegible] aliis nescientibus
nihil prorsus officere, et iam inveteratis
& pan[illegible]to carnis pollutos iuvare, plu-
rimum valet.

Serio advertat confessarius nullum
[illegible] Confessionis sacramentum
ministro teneatur ex defectu vel volun-
tario integritatis, vel doloris et propo-
siti: quorum ultimum periculosum
evenit ubi longius quis aliquem mo-
rem peccandi consuetudinis aut habi-
tus inveterati: verumtamen [illegible] irratio-
nabilibus scrupulis non [illegible]atur. Si
quorum autem noverit sacrilegij, eos
de praecepto annuj Confessionij non
[illegible] per sacrilegam Confessionem

[illegible] . [illegible] fidei
mysteria absolutio est prorsus dene-
gãnda, nisi prius doceantur. Sed si ne-
cessitas aut periculi causa, [illegible]
[illegible]. satius videbitur con-
fessario absolutionem pœnitenti non
differre, cum statim quantum satisfie,
et fieri poteris instruat, et deinde e
accepta ab eo firma sponsione, quòd
in posterum curabit omnia melius
edíscere, et memoriæ mandare illum
absolvat. Simili modo sine absolu-
[illegible] beneficio dimittendi sunt in
prava peccandi occasione viven-
tes degentes, rem alienam, aut
famam iniuste ablatam restitue-
re cum possint nolentes, odium et
inimicitias deponere, et pacem
proximo dare detrectantes; quod-
cumque scandalum publicum, quod
præbent, tollere renuentes. Quique

reidivi in eodem sepiuy crimine rela-
bantur, hoc eodem modo sunt ____ tector
rendi absolutionem ei, donec vere pe-
nitentiæ bonum aliquod indicium a-
rendant suspendere: obstinatum enim
ad scelera coercenda hoc remedium con-
ferre experientia docet: et verum
est illud Gregorij Nazianzeni de Carmini-
bus Pythiæ affatum: non esse
tanta facilitas peccandi, si non adhi-
beretur facilitas absolvendi: Nihilominus
minus prudentia sua utatur confes
sarius, et quandoque (non semper, ne
prorsus in omni: expedire videatur
cum iij præsertim, qui bonum emendationis desiderium per frequen confessionem ostendunt,
vel) si quis saltem parvus, sed vere-
bens emendationis spes resulget, re-
mittius agere poterit, ne pœnitens
de sua fragilitate conscius emenda-
tionem desperet, idcoque eam prorsus
negligat

Confessarij munus est patres et Ma-

pres familiæ monere, ut filiorum, et fa-
mulorum curam agant, iuxta illud Apo-
stoli ad Timotheum: si quis suorum, et
maxime domesticorum curam non ha-
bet fidem negavit, et est infideli dete-
rior. Doceant vero hanc domestico-
rum curam extendi debere non solum
circa eorum temporalia; verum etiam,
et multo magis circa spiritualia:
nec tantum summa diligentia vi-
gilando, ne filiæ aut famulæ ra-
vitatis incursum patiantur, deo ut
omnes, et singuli de familia in ti-
more Dei vitam agant. Sacramen-
ta frequenter recipiant, et Doc-
trinæ Christianæ scholam qui vide-
antur frequentent. [illegible] in Cap. de
Doctrina Christiana dictum a no-
bis fuit. Itaque si quis pater [illegible]
[illegible] super his negligens

6

uerit, absol. ne Sacramentali in-
digno, aut indigna omnino erit.
Res furto ablatas, aut inuentas, sui
Confessarius, si certi sint, semper resti-
dui iubeat Confessarius; neque ius-
dis tionis debitam eleemosynam qui-
buscumque, aut quotcumque Missa-
rum celebrationi compensari conce-
dat; sed et restitutionem ipsam ple-
rumque ante absolutionem fieri curet:
maxime si dicat a penitente pluries
promissa fuit, et numquam execu-
tioni mandata. Quando autem certis
dem ibi, aut eorum heredibus male
ablatum, vel male detentum restitui
non potest, tunc eleemosynis locus erit.
Verum in hoc casu, quemadmodum etiam
si quando penitentis nomine (quod
passim, et sine prudenti causa nefas)
eleemosynam impenderit, aut quando
penitentem urgebit, ut Missarum one-
rib⁹ satisfaciat, nullo modo eleemosy-

sinam, aut missarum celebrationem
sibi vindicare, nec suæ Ecclesiæ destinet.
sed omnia in pœnitentis libertate re-
linquat. Vtque omnis avaritiæ, aut
quæstus suspitionem, et speciem ef-
fugere valeat, neque pro missis
celebrandis eleemosinam sponte obla-
tam in sede Confessionali accipiat
et multo minus quamcunque aliam
ne quidem oblationem huius
Sacramenti intuitu sibi fieri permit-
pœnitentibus, quibus ex Confessione
novit Confessarius onus incumbere
denunciandi ad S. Inquisitionis Tri-
bunal quempiam hæreticam, aut
de hæresi rationabiliter suspitionem
habentem iuxta Sacros Canones, aut
Confessarium sollicitantem ad turpia
Gregorij XV Constitutione sollici-
ti gregis onus ipsum indicat et ve-
here declinantibus absolutionem de-
negat: aliter et aliter, et pœnitentem in

penas a iuris Legisq; statutis incurrat.

In casibus autem dubijs utrum pre-
cepta denunciare teneat et ecne Con-
fessarius Iudicis partem nullatenus
agat, sed de penitentij conferatu rem a nobis decidendam de-
ferat, aut remittat; nobis enim re-
seruamus facultatem in rebus istis du-
bijs, quo melius utrique extreme
caveamus, ne scilicet quis aut teme-
re liberetur ab ecclesie denunciandi, de
quo premitur, aut scrupulose affligatur
ad denunciandum si non tenetur.

Vbi seu Dominio reddere incertos
iubent penitentes, eosque docent mul-
to melius esse non vovere, quam pro
voto promissa non reddere. Qui
autem noveris inconsulto vovisse aut
temere iurasse, siquidem impia res
iurata aut voto promissa sit cum
iuramentum non sit vinculum iniqui-
tatis quod temere iuratum, non tan
impie adimplendum, ea docet peccatis-

cum iurarunt, non vero cum iuramen-
tum non seruare studuerunt. Hinc de-
melioribus agatur. q. qui inter meos
inconsiderate se non ampliùs de eis
fusuros, aut qui malos vini effectus
sentientes cauponas bibendi tantum
causa se non amplius ingressuros
iurarunt, aut voverunt hos et simi-
les Confessarius propter inconsi-
de aut iurando inconsiderandum
ab eis seruandi votum aut iura-
mentum non facile soluat
alle. absolutionis. et retinet in his
casibus vota commutationem aut
relaxationem interpretative. Iurarent
si rationabilis causa in
animi penitentium perniciem
cedat non excludit relaxatio. Qui
gaudet facultate commutandi vota
sciat se non posse commutare ex
qa Deum debitum tollere, seu tam-
tum rem voto promissam aut iuratam
permutare, qua facilius a

[illegible] prestari possit, sed quę habeat
quandam cum re promissa, quae fieri
potest, analogiam, nec tamen faciliorem
ad peccandum viam penitenti sternat
non enim vota [illegible] quis
facilius peccet.

Laxas Theologorum Moralium opiniones fugiat, earum praesertim quę occasiones et pericula peccandi penitenti inferre possunt. Arctam relabendi: sed simul strictam viam eligat, semitam inter utrumque directissimam ineat, et felicium se spiritibus dissertis adiungat virtutes. Omnibus cum ad dolorem de peccatis eos excitat, initialem saltem Dei amorem inspirabit. Cum adolescentiae amoribus deditis caute et prudenter agent; et quantum erit in ipso cavebit, ne in profundum luxuriae pelagum gradatim vel nescientes immergantur; quod si frequentia huius sacramenti [illegible] impositi non obtinebis, vix

alio medio consequetur. Cum ijs vero
qui sponsalia de futuro iam contraxe-
rint, adhuc cautius agat, ne sponsio
poteris, etc. [illegible] ad contrahen-
dum de presenti matrimonium; et
si spe sua frustratus fuerit, ad Parochos
remittat. Illos autem, qui semel tan-
tum in anno sua confitendur pec-
cata [illegible] humanitate, ac beni-
gnitate necesse est ut excipiat:
nam asperè habiti, aut tedio affecti,
aut si quoquomodo ipsos se purent,
facillime non nisi post annum re-
deunt. Patientia igitur utatur
Confessarius, qua peccata ab eorum
eruat
~~eruat~~ conscientia, quam veri tan-
tum mali illi dolent discutere:
et magno animi zelo, quo eis ob-
sendat, quam indignum sit homi-
ni Christiano non desinere ad hoc
Sacramentum accedere, quam quod
[illegible] erit tandem Ecclesiæ

cenourum: Nam ut . sic periculorum
ne sine virtute pœnitentiæ occa-
qui tam in o sacramentum pœni-
tentiæ petit: et insuper quam parum
huiusmodi annuæ Confessionibus fi-
dendum sit, tum quia earum doloris
in pœnitente indicant, tum quia
sæpe in-ertitudo vitio laborant tem-
poris diuturnitate peccatorum memo-
moria aut-erente. Hæc majori zelo in-
sinuabit vis, si qui sunt qui nec de-
mel in anno ad hoc salutis subsidium
accedunt- ratione etiam ostendat gra-
ve hoc omissionis annuæ Confes-
sionis peccatum [illegible], et
distinctum ab omissione annuæ
Communionis in Paschate.
Pœnitentiam habita tum criminum
tum personarum ratione impone: ne-
que enim e.g. pauperibus fas est impo-
nere largas eleemosynas, ægris longas
orationes, inopibus peregrinationes:
et nemini multarum nimium pœnam

recitationem iniungat, ad eas res que
pertinent, ut iuvent ad peccata in poste-
rum caveant. Ob publicum crimen, et Iu-
dicij ratio occultulat, et Sacri Canones exi-
gunt publicam penitentiam. Itaque Con-
fessarij eam propria autoritate in se-
cretam non commutent: Les quelle si aya
fuerit, penitentem, qui publicum dedit
scandalum, ad nos remittant, aut (si
de penitentis consensu ad nos recur-
rant; nec sibi arrogent eam fami-
liarem, quam Episcopis Tridentinum
Concilium tribuit publicam cum de-
cretis, in privatam, ac secretam, pe-
nitentiam commutandi.

A casibus S. Sedi, aut nobis reserva-
tis, extra mortis articulum, qui fa-
cultate carent, nemo audeat absolvere.
quod si absolverint, et nulli-
ter de absolvisse, et excomunicatio-
nem Summo Pontifici reservatam
incurrisse sciant. Complicem in pec-

·atis contra sedem præceptum nemo
audeat absolvere, neque in mortis ar-
ticulo, nisi alio deficiente Confessario:
Idque sub eadem summo Pontifici re-
·ervata censura: et hoc de quibuscum-
que peccatis contra castitatem intel-
ligatur, non autem de sola copula,
quemadmodum quidam seu ignoran-
ter, seu imprudenter non verius ex-
ponere audivimus.
Excepto absolutæ necessitate casi-
bus denunciata confessio fieri non li-
ceat: nec Confessarius occasione cuius-
cumque magni concursus quemlibet
absolvat, nisi integra confessione pœni-
tens: Pœnitens ab uno Confessario si-
ne absolutionis beneficio dimissus
non temere nec adeo facile ab alio
absolvatur; ne unus destruat id, de-
mo Domini, quod alter ædificat,
aut facem ædificare intendit. Nullus
Confessarius in aliena Parochia Con-
fessiones sæcularium audeat sine ea-

Athenæ Diœcesis Pœnitentes a Confessario ut plurimum absolvuntur, si ad hunc recurrant finita in reservatorum finibus hac vacatione agnoscantur.

rochi loci sic. [illegible] audire · sacerdotum

[illegible] ut hostiam [illegible] sanctam et

immaculatam offerre quotidie [illegible] cons=

cientiam semper mundam habere tenentur, nec:

confessiones audiat, [illegible] extra

Diœcesim [illegible] nisi

Parocho id indulgemus. Paschali tempore

alienæ Parochiæ pœnitentes nemo au=

diat sacramentaliter, nisi de con=

Parochorum licentia, et huiusmodi causam.

nam, quia Parochi [illegible] debent in huiusmodi licentiis

concedendis, minime negligere quod

frequentes esse debeant Confessarij in illis

excercitijs mandandis; raro enim in

[illegible] animarum salutem rationes

oves proprium fugiunt Pastorem. Egro=

tantium [illegible] pœna suspensio=

[illegible] confessiones

[illegible] matrimonium [illegible]

ziores aut verbo aut scripto facere,
aut per se, aut per alios;
ut ex ipsis partes ministerij sui circa
egritos [illegible] exercere.

Mulieres non infirmę extra sedem Con-
fessionalem [illegible] non an-
te auroram, neque aut vespertinę
salutationis Angelicę signum, nisi aga-
tur de brevi ministrienda Confessione
[illegible] Eduque sub gravi majoris
indecoris [illegible] etiam [illegible]
confessionibus audiendis. Infirma-
rum [illegible] Confessiones [illegible]
horum pro earum indigentia excipian-
tur, ad ostia cubiculi semper aperta
[illegible] tur, sub eadem pena [illegible]

Si quę autem non velabo capite ad Ec-
clesiam Confessionalem accedere perfu-
ment, admonendę a Confessario
nullum. Mulierum non velato capite
accessum ad Ecclesiam [illegible] Deo gra-
tum [illegible] eorum orationibus [illegible]

vimque impetrandi saltem minuere,
nisi prorsus tollat. Non enim neces-
sum Deo esse videri, quod eius ar-
bitrium vetuit, quodque Ecclesia vel
iam ab ineunabulis legeclata pri-
mi Linum Pontificem iterum prohi-
buit. Quare ex confessarius nullus
debet ad instituendam confessio-
nem admittat, nisi caput prius re-
verens humiliter hoc saltem
exigens, preferentes indicium. Quod
quidem humiliter exigere, in-
dicium etiam homines prestare
tenentur, precipue aperto capite,
humili gestu, et depositis armis
se ad hoc misericordie iudicium
dispendo: et si Clerici sint, aut
Sacerdotes, nullo prorsus sint sacro
indumento, ne superpelliceo quidem
vestiti: quia ex eo magis quam

confessariorum [illegible] entis commendo-

[illegible] ipsorum Ecclesiasticorum obe-

diendis committimus

Sacramentale sigillum Confessarij

summa prudentia ac maxima cautela

sanctissime servent: caveantque ne

[illegible] audibis in Con-essione quidquam

verbis, aut signis, aut nutibus [illegible] vee-

de, vel indirecte unquam pandant. Qua

in re vel minimus defectus eris a

nobis non sola dumtaxat perpetuae sus-

pensione ab audiendis Confessionibus,

sed gravi etiam mana puniendus.

[illegible] peccata, et quae quomodo-

cumque ad peccata referuntur, tilcant

Confessarij; [illegible] etiam quaecumque

dicta in Sacro Tribunali a poniten-

te audierint, licet ad Confessionem

prorsus impertinentia. Non assue-

cant narrare casus, qui sibi in

Confessione evenerunt, licet ab

omnibus circumstantijs pe[illegible] indi-
cantibus expoliator. Verum si [illegible] illud:
ne innitaris. rudentiq; nig. co[illegible]
sapiendem super aliquo particulari[illegible]
opportunum sibi fuit ad pruden-
ter agat, et secreto. At si casum ip-
sum timent a se exponi non posse, quin
indirecte personam indicent, tunc pe-
nitente licet [illegible] petant consu-
[illegible], quam si ille promptè animo non
dabit iteratis [illegible] non expos-
sulent, sed penitendem ipsum ad
sapiendem remittant. Non obtempe-
rent penitenti si forte ab ipso ro-
gati sint, ut quidquid in [illegible]
sione audierint a [illegible] pandant: quod
tolerabile [illegible]que accidere, dum quis
aliquem [illegible] accusatus ad [illegible]
ostendendam innocentiam rogat, et
urget confessarium, ut palam dicat

num crimen illud in Con[illegible]ne ab
ipso audieris, nequa[illegible]ndo quæ-
cumque etia[illegible]sima scandala
udantur sacramentali notitia: dic
enim Confessa[illegible] omnia potius mala
permittenda, quam sacramentale
sigillum frangere, aut fractionis
riculo exponere, aut etiam potius
Pœnitentis sacra[illegible]um populo
capite invisum reddere. Quod
si pœnitens i[illegible] scienter ac prudens
sua sponte in Confessione rogabit
Confessarium, ut pro bono spirituali
sive suo, sive aliorum aliqua audita
sacramentali notitia ab eo accepta,
ad quandoque a Confessario fieri po-
terit, sed magna circumspectione,
ac prudentia, et non nisi [illegible] et indis-
cre[illegible]nabim; verum in ijs tantum ca-
sibus, uti Christiana charitatis lex
[illegible], ob res aliter tractari non possit.

Extra hunc casum, quo penitens
facultatem [illegible] quas loquendi sacra-
mentalis secretum talem dat, quo
minus exercitari non possit. Ca-
sus autem, quos nobis, et Vicario
nostro Generali reservamus, iuxta
laudabilem consuetudinem, quæ
iam ab antiquissimis Ecclesiæ tem-
poribus obtinuit et gravissima quædam
crimina non a quibuscumque
sacerdotibus absolvebantur, sed
Episcopis reservabantur, et val
ex hoc capite eorum gravitatem
malitiam agnoscerent homines,
et per majorem obtinendæ absо-
lutionis difficultatem ab illis per-
petrandis [illegible] deterrerentur,
sunt sequentes. Horum singulam
[illegible] sedibus [illegible] nalibus

et in singuli[s] [illegible], ubi adhuc
[illegible] usus (Tanc non bonus) ex-
cipiendi hominum confessiones
affixam [illegible]
his, et iam innuimus, nullus seu-
laris, seu Regularis Sacerdos ex
[illegible], quamvis Parochus, quo-
vis prætextu, ingenio aut astutia
neque sub spe futuræ [illegible]
neminem audeat absolvere extra
unicum mortis periculum: [illegible]
quem casum, cum [illegible] loquitur
Tridentina Synodus, nihil agat
Sacerdos, hoc unum restat ut ne-
minem ad habendam facultatem
remittat; aut spe pro facultate
ad nos [illegible] Vicarium Nostrum
[illegible]

quem attendat ne loquatur Tridentum Synodus cum nihil potest in casibus reservatis, ita ut [illegible] nisi pro absolutionis accedam: nec ipsi pro absolutione ad me aut ad Vicarium nostrum Generalem re-mittere.

[illegible] ad procurandam hanc facultatem ad nos remittendo [illegible] casus occurrentis de damnum [illegible] [illegible] confessarii absolvendi a reservatis [illegible] [illegible] explicitum in hac [illegible] [illegible]

Casus Reservati

in suas Classes distributi

I Classis

Contra Deum & virtutem Religionis

I Blasphemia simplex ex consuetudine: quam consuetudinem prudenti Confessarij iudicio sternendam relinquimus.

II Blasphemia Hæreticalis.

III Exercitium Artis Magicæ, incantationes, vaticinia, divinationes, et alia huiusmodi sine abusu verum sacrarum, nec verborum, nec rituum, et ne expressa Dæmonis invocatione

IV Exercitium prædictum, et a superstitione cum abusu rerum sacrarum, vel sacrorum Rituum, vel verborum. in hoc casu comprehenderem etiam mandatum, aut simile positum [illegible] praecepta ab alio facti

V Abusus Sacramentorum, aut expressa Dæmonis invocatio ad exercitium prædictum, vel alia prædicta. etiam in hoc casu comprehenderem mandatum, aut simile positum causa praecepta ab alio facti.

VI Periurium in Iudicio in præiudicium tertij sive sequuto, sive non sequuto damno.

II. Classis

contra [illegible]

I Percussiones Parentum.

II Suffocatio Puerorum ex negligentia grauiter culpabili [illegible] ulniens

III Abortus fœtus tum animati, quam inanimati ex propria procuratu. consilium, aut auxilium ad illud exequendum, sive effectu sit sequuto, sive non.

IV Homicidium Voluntarium: mandatum: consilium: aut auxilium ad illud exequendum pariter effectu sequuto, vel non sequuto.

III Classis

contra Iustitiam. ~~ex præcepto Diuino, vel Religione contractum~~

I Legata pia intra annum non adimpleta

Quartesia Decimæ canonicæ aut Portiones Ecclesijs aut Parochis non solutæ. Parochi non possunt absolvere eos qui illa sibi per vero alijs detinuerunt, ne sacris hominibus vitæ [illegible] lutionem negent.

III Suppressio, aut occultatio Scripturarum ad iuy Ecclesiarum, et Locorum Pi-
spectantium, aut iniusta earum detentio, lucratio, combustio.

IV Falsificatio quorumcumque Publicorum Instrumentorum

V Incendiarij Domorum, fructuum, et arborum fructiferarum

IV Classis

Contra Castitatem

I Incestus in primo gradu consanguinitatis.

II Idem in secundo gradu consanguinitatis aut primo Affinitatis, aut ex cogna-
tione spirituali.

III Copula inter sponsos de futuro.

IV Eadem cum infideli vel cum Hæretica persona.

V Sodomia, aut Bestialitas quoad mares

VI Omnes, et quicumque actus luxuriæ externi, Confessarij cum Pœnitente, et
pœnitentis cum Confessario sive ante, sive semel tantum Confessionis Sa-
cramentum absque susceperit.

Omnes hi casus intelliguntur etiam de copula imperfecta et impudica non
intelligantur comprehensa in reservatione.

~~VII Mittentes litteras munera, aut quid simile Mendicitatis, vel recipientes~~
~~ab ipsis ad malum finem~~

De extrema

... Vnctione

Cap: VIII

Eadem vox Domini qua ex Pœnitentiæ sacramento peccatorum ... ex pœnitentia conderis, ipsa ... est vox Domini præparantis cervos, qua Clementissimus Deus ... Sacramentum Extremæ Vnctionis ... nobis elargiturgratiam, qua in vitæ nostræ extremo exire de corpore trepidamus, et videre eum, quem contempsisse ... iudicem formidandæ velut timidi cervi præparamur, ac reformamur ad pugn... cum diabolo, in qua Divinæ Misericordiæ erigimur, et reliquijs pecc... rum nobis ... purgatoriam ignem vox Domini ... flammam ignis in... minuere dignatur. ...

menti vis, et effectus explicentur po-
pulo a Parochis, atque id clare et
apposite, ut audientes intelligant
quanto uberiores fructus ex illo per-
cipiantur ab ijs, qui pie ac devote
sensibus adhuc integris illud susci-
piunt, quam ab ijs, qui destitutis sen-
sibus, ac demum [illegible] illo inunguntur.
Quare ostendant Parochi [illegible]
hanc sacram Unctionem mor
egros non accelerare aut certam mo-
rem, prout rudes quidam homines
aliquando falsè, et impiè putant,
cum è contra fides catholica doceamur
illam corpori saluti, et animæ salutari-
[illegible] rodesse, verum [illegible] quamini-
[illegible] amove
qua commiseratione, qui infirmi
ne proximi mortis terreantur ima-
gine, hoc Sacramentum diutius dif-
ferunt, donec sensibus amissis il-
lud quo par esset pietate, et tanto
quo possent animæ suæ fructu sus-

cipere negligunt. A Christiana etenim
charitate prorsus aliena ea est humani-
tas, que infirmis iam morti proximis
spe recuperande salutis blanditur, nec
eos de propinqua morte certiores redde-
re patitur, dum adhuc integra sunt
mente, ac sensibus iuuantur, ut ani-
me sue melius consulere valeant, et di-
ne marore ac tristitia de morte nun-
cium afficiantur, potius eos in tanto
quo versan[illegible] eterne salutis discri-
mine, magnis spiritualibus auxili-
is et emolumentis eligit priuari.
Caueant Parochi, eorumque Coadiu-
tores, ne quis eorum incuria aut de-
fectu hoc Sacramento non munitus
decedat, strictissimum in hoc eue-
neris, Deo rationem reddituri, et
grauia nobis pœna plectendi: ideoque
frequenter inuisant egrotos; q.
frequenter, prout tenentur, non uisi-

[illegible] hoc Sacramento.
[illegible] obierint,
[illegible] ipsis inscijs, id ipsis ad culpam
[illegible] Deo, et a nobis imputabitur.
Utrumque in hoc excessum fugiamus:
quemadmodum enim ad ultimas egri
tudines periodos hoc Sacramentum non
est protrahendum; ita nec nimis
præmaturè est administrandum. nam
qui se morituros non credunt, ii
se bene ad hoc Sacramentum suscipiendum disponunt. Ubi igitur pro
babile mortis periculum [illegible] verint,
aut prudenter inesse timuerint, la
ora hac unctione egrotus liniatur, quem
[illegible] prius si tempus fu[illegible]
confessione, et communione reficiant.
Quod si iam peccarint, sed non eadem
die, non prætermittant egrotum, si in
legris est sensu [illegible] gare, num
quam velit sua iterum peccata fateri.
[illegible] anis [illegible] cumque morbis periculose

vel ultro vel coact: exponentibus, ve-
lut militibus ad pugnam iturij, navi-
gationem etiam cum maximo naufragij peri-
culo subiturij, et Sacramentum non
administratur. Sed qui naufragium
pas[illegible] in Littore semiani mes
reperiuntur, ijs est administrand
Neque administratur ultimo [illegible]
efficiendis; non in manifesto peccato
morientibus; non amentibus ab ineunte
ætate, nec pueris ante rationis usum,
regulariter non ante septennium. Cete-
ris autem Catholicis morti proximis
etiam si loquelam amiserint, aut etiam
in amentiam inciderint, in eaque di
vixerint, dummodo nulla timeatur ir-
rev[illegible]ntia huic Sacramento, et licet
non constet eos postulasse illud, neque
alia pœnitentiæ signa dedisse, semper
administretur. In eadem infirmitate
non reiteratur: sed si egressus ita con-
valuerit, ut deinde non in eodem, sed

nero ... periculo reperi... vide...
dur itemq... mutigatis.

In casu necessita... defuerit Parochi,
neque co... eratoribus, alii que sa...
cerd... ad Confessiones ap... robati,
a quicumque simplici Sacerdote con...
fitatur hoc Sacramentum. Verum ex...
tra hunc casum simplices Sacerdotes
neque de licentia Parochi sine ea
rum approbatione in illo administra
do non se immiscebunt. Simplices a
tem Confessarij, qui ex motivo tantum
charitatis, seu veriùs ut officium de...
cretale adimpl... Parochis in cura
animarum Sacramentales Confessio...
nes excipiendo opitulabuntur, illud adui...
tent de licentia Parochi et pre...
sertim si a suis Penitentibus rogati
fuerint, non gravabuntur hoc pie
opus cum ... da licentia exercere: ita
tamen ut quos sacro oleo linierint,

deseruit. Modicam enim gratiam
illij prestiterunt, qui tantum hoc Parochi
hoc Sacramentum conferrent, sed eis
usque ad vitæ extremum hortatores ad
bene moriendum exstiterunt, quibus ad bene
vivendum in Confessionario hortatores
fuerunt. Quod plerisque infirmis ap-
primè carum erit: commune enim est,
et humanitati vtrique consonum illis
sacerdotis spirituales assistentiam
pro alterius in morte exoptare, quem in
vita conscientiæ moderatorem habuerunt.
Sed si et alijs quoque egrotis non sui
Penitentibus, et maximè pauperibus
hoc ipsum Sacramentum de eodem Pa-
rochi consensu ministrare voluerint, et
quod magis est, eidem usque ad vitæ ex-
tremum spirituali caritate assistere, ma-
gnum spiritum Deo [illegible] habunt, et accedet
dignissimam, quæ ipsis facillimè a
morte æterna liberabunt.

Nullo more nisi repentina necessitate,

que morum negotiat, hoc sacramentum
sine sacerdotibus, et stola quis audeat
conferre; nec nisi servatis omnibus quæ
in Rituali Romano præscribuntur. Ac
præsertim sacerdotes omnes illud ad-
ministraturos monemus, atque in Do-
mino rogamus, ne unquam præterm-
sant curare, ut adstantes omnes pro
infirmo devotas ad Deum preces in-
primis fundant. Si periculum mortis
nimis immineat, omissis orationibus
incipiatur ab ipsa unctione, ac
de, si supervixerit æger, recitentur
orationes omissæ. Si dubitatur an
vivat infirmus, forma proferatur
conditionata: Si vivis. Unctio renum
non solum semper in mulieribus
omittatur, sed plerumque etiam
hominibus, quia raro commode
veri possunt, et tunc pro renibus
nulla alia pars inungatur; quod de

hac tantum Unctione intelligantur: nam
si aliud membrum inungendum mutilum
fuit, pars ipso præcisa cribum de-
manus Sacerdotum ne inungantur in-
terius, sed exterius seruj Imaginem
Christi Domini e Cruce pendentis
præsentem habent Sacerdotes dum hoc
conficit Sacramentum, eamque apud
infirmum relinquat, ut ille eiusdem
Passionem meditari facilius valeat,
et hac pia meditatione dolorum suo-
rum acerbitatem leuire, mortisque
casum maiori patientia tolerare.

Oleum Sanctum Parochus, seu quē-
vis alius Sacerdos hoc Sacramentum mi-
nistraturus suis manibus deferat de-
votè ac reverenter, aut ad collum pen-
dens habeat si longum est iter insti-
tuendum, non vero in crumena aut
et pixj in via preces recitet, aut talem
mo. tè, et in silentio præ. as. nunquam
autem mitat alicui non Sacerdoti defe-

rendum: quod quia non raro factum
videmus, nos abusum huiusmodi tollere
cupientes, obedientiam ab omnibus ex-
poscimus, suspensionis poenam in sine
necessitate contrafacientes indicendo.
Oleum ipsum omne in Ecclesia ser-
vandum esset: sed quoniam a Prede-
cessoribus nostris permissum est Pa-
rochis, ut illud etiam domi servare
possint, nos quoque id statuimus,
sed ea apposita conditione, ut non
aliter, ut debita reverentia ac diligen-
tia servetur in loco nitido, et decen-
ti, non in capsulis, neque in fiscellis,
seu ... in aliquo cubiculi angulo,
aut quod peius esset, sub lecto, sed
in fenestella ad id parata, aut in
armariolo in loco elevato et con ve-
nienti, non tamen mensam una cum
libris aut alijs rebus domesticis posito
decenter ornato, et clave obserato, quę
ab ipso Sacerdote custodiatur. Qui

conditionem hanc non impleverint,
ijs ne amplius domi illud retineant,
vetabimus.

Vas in quo defertur ad infirmos omni-
no decet esse argenteum, et Deum in
ipso deferri ad periculum effu-
nis evitandum cum gestigio admixtu-
Vas autem, in quo defertur à Cathed-
ad Parochias, saltem sit stanneum:
sicuti et alia vasa pro alijs S. Olei in
Fer: V Cenæ Domini recipiendis sint
saltem stannea; certe non vitrea, quæ nos
vbiq. ne interdicimus. et singula sint
suo operculo bene munita, et literam
S. Olei qualitatem indicantem ha-
beant ~~non~~ in operculo, sed in uno
latere sculptam, ac bene patentem.
Si quis ex Parochis eo die de cathe-
dralem ~~venerabili de causa~~ non ac-
cederit is non loco comitis; sed la-
cum dien e Civitate ad de defens, sed
hoc proximiori Parocho accessurus

commendet, qui ea usque ad propriam
Parrochiam una cum sui defferre non
grauabit. Hanc urbanitatem iniustum
quando ei opus fuerit exspectare
ruy: Indecens enim est, absque ad Ec-
clesiæ legibus vetitum sacra dies, qui
tot precibus, ac pijs Ritibus, et sa-
cris ceremonijs sacrata sunt mani-
bus laicorum seruum tradi. Recepti
nouis dieis, vetera nullo modo ad-
beantur, sed comburantur iuxta an-
tiquissum Ecclesiæ morem

De Sacramento Ordinis

Cap: IX

Cum universa propter semetip-
sum operatus sit Deus, peculiare
tamen modo propter semetipsum, et
propter suam gloriam instituit Sa-
cerdotium, et elegit Sacerdotes, quo-
rum ipse dignatus est esse pars he-
reditatis, et calicis, promittensque fore,
ut restituat hereditatem eorum ipsis

ut ipsi soli ei[illegible] in ijs quæ sunt ad eum;
ut afferrent gloriam et honorem Ps
ut afferrent gloriam nomini ejus et
in templo ejus omn[illegible] dicentes gloriam:
non autem, ut afferrent filios arietum,
sed ut afferrent æterno Patri Agnum
immaculatum, qui semetipsum obtulit
in Cruce, atque ut zelarent zelum Dei,
ac velati mediatores inter ipsum et ho-
mines esserent, illos ad ipsum amandum
excitarent, et ipsum ad misericordiam
erga illos inducerent; hominum pi
et vota ad ipsum perferrent, et eius
dona hominibus conferrent: hinc mul-
tiformis gratiæ suæ Dispensatores eos
constituit, tribuens eis etiam illam
magnam, mirandamque potestatem
a[illegible]rtutem, quæ ipsi i competit
dimittendi peccata, quam ominari
visus est Prophetæ dum ait: Dominus Ps. 28
nus virtutem populo suo dabit. Ideo

igi r sacerdotii honore nihil in
vita prius stantius, et acceptabilius
apud hominem esse possit, nihilque
apud Deum beatius.
Nos vero quibus, licet immeritis, da-
tum est per sacrum Ordinationem
illum conferre, monemur ne indis-
criminatim illum conferamus, ne nu-
nus nostras cito nemini imponamus:
sed eos dumtaxat ad hunc honorem ad-
mittamus, quos post adhibitam eam
omnem, quam humana fragilitas pa-
titur, diligentiam credamus non sibi
sumere honorem ipsum, sed (
esse a Deo tanquam Aaron, atq
hoc vitæ genus excipere non huma-
na quacumque ratione, non ut se-
culares curas effugiant, non ut quæ
ad victum et vestitum necessaria sunt,
sibi parent; non ut honorificum vitæ
genus sine labore fructuosè amplec-
tantur, non ut parentum impor-

suasionibus obsecundent, non ut Bene-
ficium aut Capellaniam assequantur;
sed ut Deo fidelem [illegible] præstent, ar-
queat, dum aliorum saluti æterne pro-
curandæ incumbunt, propriam eo opi-
tulante facilius operentur. Quod si
undique SS. Patres, concilia omnia,
sacri canones, et Theologi universi stric-
tissimam a nobis Deo rationem esse
reddendam minitantur, nisi quantum
erit in nobis a sacris Ordinibus ex
omni[illegible] arcemus, quos a Deo non esse
vocatos putaverimus, quam terri-
bilis expectatio Divini iudicij ma-
nebit illos, qui nos circumvenientes
sine vocatione illij initiari voluerint?
Si enim custos vineæ male mulctabi-
tur a Domino eo quod fures vineam
ingredi non prohibuerit, nę fures
ipsi deteriori damnabuntur supplicio.
Quare quicumque in posterum cle-
ricali militiæ nomen dare voluerit,

is ante omnia in sui Parochi, vel alterius probitatis, et doctrinæ Sacerdotis, et si fieri potest non consanguinei, disciplinam de tradat, a quo Ecclesiastici ritus instituta, et rationes, munera, officia, et pericula aperte et distincte edoceatur; et cum eo vocationis suæ signa recte, et omni humana posthabita affectione discutiat, expendens: I num recta intentione, rectoque fine Sacerdotium exoptet: II num spiritu Ecclesiastico prædictus sit, quo videlicet iam incipiat amare ea quæ Dei sunt, ac feratur ad diligendam Ecclesiasticam functionem; ad salutem animarum exoptandam; ad nimiam cum sæcularibus familiaritatem fugiendam, ac Mundi contemptum amplectendum, eiusque vanitates odio habendas: III num castitatis virtute polleat; quia qui caret, nil amplius perquirat; sed si diligit animam

...dam ad eruinibus suscipiendis omnino
...stinuit: grande enim nimis esset
...ilius peccatum, viamque esset tentare
Deum, ac se manifesto, ac iuxta certo
eterne damnationis periculo exponere:
IV num virtutibus moralibus aliqua
...tenus insignis. sit ornatus: V. num alio
in humanioribus litteris profecerit, eo-
que sit ingenio, ut scientiis Eccle-
siasticis viris necessariis facile possit
aequivere. Quibus si adiuncta fuerint
superioris Ecclesiastici consensus
voluntarius, non audem importune
precibus aut officiis extorta: erunt
precipua vocationis Ecclesiastice si-
gna: sine quibus qui ingreditur sanc-
tuarium Dei, assimilabitur viro illi
Evangelico, qui sine veste nuptiali
ausus est ingredi nuptiarum convivium.
...
...Hec igitur omnia ille comm
Hec una cum dicto Sacerdote dili-

genter examinet: et volens turrim
sacerdotalij edificij edificare, prius
sedens computet sumptus, qui neces-
sarij sunt, si habeat ad perficiendum.
Item ut oret multum, ieiunet, Eccle-
siam frequenter adeat, et instet ora-
tionibus, et obsecrationem apud Deum
spiritum sapiendię et intellectus
postulanter, ut scire possit, quę sit
spes vocationis suę: deinde demum an-
tequam se dictat coram nobis licen-
tiam triuendi habitum clericalem
impetraturus, per aliquot dies spi-
ritualibus S. Ignatij Exercitijs in ea
cumbat

Habitus clericalis nisi de nostra
in scriptis licentia a nemine in-
duatur. Et qui eam postulabit, illic
se præstitisse ea omnia, quę nunc
diximus, facere teneatur per testi-
monium iuramento subscriptum

Parochi, seu alt[illegible] illius Sacerdotis
in cuius disciplinam se tradiderit, qui
fidem faciat vocabulandem Clericalem
sanctam praedicta vocationis signa
secum deportare [illegible] et quam
humana fragilitas notitiam habere
valeat, se spontaneum, de illum esse
vocatum, utilemque illum futurum
esse Ecclesiae Ministrum. Insuper
acciat testimonia subscripta et de-
signata ab ijs, ad quos spectabit de
sua ad Sacramenta suscipienda,
et ad Doctrinam Christianam edis-
cendam seu docendam frequentia, de bonis suis
moribus, ingenique indole, de bono
ingenio ad ediscendas scientias ido-
neo, atque sufficienti profectu in
ea schola, in qua versabitur. Praeterea
doceat, nisi satis constet, se esse
de legitimo Matrimonio natum, nul-
lam illicitam artem exercuisse, sed

sione esse famę; secundi iudicio non
damnatum; neque de aliquo crimine
inquisitum; et nullis sponsaliorum
vinculo irretitum. et tandem si non
est confirmatus, curet de sacro chris-
mate liniri. Nactus autem licen
tiam induendi habitum clericalem,
cum intra mensem induat, aut nos
de causa dilationis doceat. Statim
ac indu[tus] fuerit, Ecclesię nostrę Cathedra-
li; aut illi, ad quam adscribendus
erit in prima Tonsurę susceptione,
servire incipiat: a nimia cum sę-
cularibus hominibus, et ab omni cum
fęmin[is] fami[liar]itate abstineat:
et ea quę de vita, et honestate cle-
ricorum per sacros canones, et nos-
tras constitutiones prescripta sunt
servare, quantum in Domino va-
luerit curabit.

Ad primam Tonsuram promovendi

statum Synodalium [illegible] constitutionum
exemplar sibi comparent; insuper
Catechismum Romanum, et aliquem
alium Librum habeant, a quo prima
salem sui muneris dictamina hau-
rire possint, veluti la Stimolad Sa-
guarro S. Foresti, aut La vocazione
al Sacerdozio Cesaris Belini, aut
il vero Ecclesiastico P. Mansi, aut
similem quempiam. Quos libros Can-
cellarij nostri manu signatos pos-
sessoris nomen referentes, quotiesum-
que ad examen per quocumque or-
dine. Obtinendo accedunt secum ferant, ut pos-
simus certiores fieri utrum quidquam
in eis legerint, aut stultis et ineis
erudendos ea paraverint. nemo pro
quovis ordine consequendo officijs
aut commendatitijs litteris nos urgeat.
Nos enim Concilio nostro Metropo-
litano libenter parebimus, quo vetus-

tur ad Ordines promoveri ea vice, licet
forsasse alius dignior, qui officijs po-
tentum, aut commendatitijs literis
illos postulabunt. Et sanè illi arguun-
tur esse nescientes Dominum, ne-
que officium sacerdotum, qui Ordines
velut quiddam temporale habentes,
eos putant non proprio sed aliorum
merito comparari.

Eos namque Ordinem postulaturi
habeant testimonia Parochi et aliorum
ad quos spectabit, quibus constet de
habitu Clericali decenter gestato, de
legitima etate ad Ordinem quem
postulant; de ordine ultimo suscepto,
de optimis moribus, de frequenti sus-
ceptione Sacramentorum Confessio-
nis, et Communionis, habita Ordinum
ratione. Diaconij enim, et etiam Sub-
diaconis singulis Dominicis diebus

sacram Eucharistiam suscipere consenit
lequæ assiduitate ad servitium Ecclesiæ,
et ad Doctrinam Christianam pueris
in Ecclesia tradendam; de diligenti SS:
Sacramenti cum ad egros deferebatur
associatione; de sollicitudine ac pro-
gressu in studijs Literarum, aut licen-
tijs; atque etiam de cantus Gregoria-
ni peritia. Ex quo testimonijs illa
præsertim, quæ ad mores, et ad studia
spectant, sint iurata clausa, et bene
obsignata; alia nullam fidem faciant.
Sciant autem Parochi, et Magistri nos
plurimum semper delaturos esse eorum
attestationibus. Quare, prout in vis-
ceribus Jesu Chri. eos rogamus atque
obsecramus, ne nos decipiant in re
tanti momenti: verum sincere de nos-
trum indolem, [illegible] affectionem, pro-
gressum aut negligentiam in studijs,
aut si quæ commiserint delicta, nobis aper-
iant. Quæ, si nos celaverint ex nostra

rum attestationibus confisi manuum=
trus alicui minus [illegible] imposuerimus,
huiusmodi culpam eorum eterno Iudice
in ipsos redundare contendemus.

Consuete Denunciationes personę
Clericis a Parochis habito a notis manu=
dato fiant tribus festis diebus, ubi
quis de eorum, Parochis ad singulos
sacros ordines est inibiendus. In qui
bus frequenter moneatur populus, om
nes et singulos, qui Clericum aliquem
ex denunciatis noverint canonico ali=
quo impedimento irretitum, aut alias
[illegible] ordinatione indignum, teneri
sub gravi obligatione ex obedientia
Matri Ecclesię debita ipsi Parocho,
seu Episcopo [illegible] secreto ea quę no=
verint [illegible] quin si tacuerint,
[illegible] peccatis esse communicantes,
nec minus graviter peccaturos, quam
qui impedimentum aliq. dirimens

Matrimonium scientes, dum eius hu-
denunciationes notam revelare, et im-
piam esse, atque a Deo grauiter puien-
dam illorum pietatem, qui ne Clerico
ordinando
promoueatur, aut promouendus accedat ad or-
dines, occultant Episcopo quempiam gra-
ues illius defectum, quis propter mo-
dicum corruptibilis boni, in grauem clerici
animæ damnum suo silentio consentiunt,
et maculam Ecclesiæ Dei electione in-
digni Ministri, inuri ——— permittentes.
Ideoque ne male de clerico mereantur ma-
lunt malè de Ecclesia mereri, dum vi-
dentes lupum in eius caulas introire,
et labrare valentes, silent. Si quid au-
tem Parochis delatum de clerici de-
nunciati moribus fuerit, curent ne
cuiquam illud prodant, quod stricte
eis vetamus sub pœnis nobis bene visis,
sed rem totam nos referant. Quod si
verebuntur ne testimonialis eorum lit-

[illegible] dolere aperiantur (quod
quidem desiderium esset maximum, et
omnem Ordinum spem vero auferret)
utantur prudentia sua; et in ipsis Je-
timonialibus [illegible] quedam exarare
iubeat, per aliam epistolam, seu alia ca
ta et secreta via nobis omnia aperiant
certi de prudenti nostro silentio.

Que de Patrimonio Clericis ad sacrum
diaconatum promovendis assignando
tanta [illegible] in Synodo Bruti, ex ser
ventur, frustrentur dolis, quibus Pa-
trimonium aut in toto, aut in parte
fictis [illegible] et eius redditus debita
verum augeantur, omnibus subtractis.
Si hec quocumque modo intervenerint,
ab Ordine suscepto de ~~eius ipso iure~~ futurorum
penitus decidat. Illos Clericos, qui con-
sensum fraudi prebuit; aut etiam licet
nichil ad fraudem contulerit, si sciens
eum inesse fraudem, et si ordinari permiserit.

[illegible] nec num[illegible], [illegible] [illegible] nos-
trorum Clericorum pietate, ab[illegible] ho-
nestate. petiamus, cum ea dicta Synodo
Brue. [illegible] neantur [illegible] rando
æstimare. Patrimonium, quod eis
constat, esse verum, reale, et non fictum
similiter ~~sic ipso~~ iure a Divinis sus-
pendus, qui post ordines susceptos quo-
cumque tempore Patrimonium, ad cuius
titulum ordinatus fuerit, sine nostra li-
centia quocumque modo alienaverit,
aut oppignoraverit, aut eius fructus
seu redditus plusquam per triennium an-
nos cesserit, aut vendiderit. Seu neque
illud permutare sine nostra licen-
cuique liceat sub pena suspensionis
Quo casu bona subtrahenda ijs omnibus
regulis, cautelis, et diligentionibus
subijciantur, que circa bona primum
in Patrimonio assignanda prescribuntur.
Patrimonium non constet ex bonis mo-
bilibus, non ex [illegible]mialibus, nec [illegible] do-

[illegible] ocari non [illegible] debet, aut qua-
rum locatio difficilij [illegible] deatur, non
ex debito dicio; videmus crimen his in
hoc seculo arcere: sed assignentur agri,
saline, census, et alij certi reditus.
Et ad census vero adhuc dicit, si pos[illegible]-
ditum patrimonium alicuius cens[illegible],
qui fuerat redimibili aliquando a
debente redimetur, tunc pecunia ex-
mondem Dieta[illegible] deponatur, aut apud
aliquem fidum virum, donec adhibita
ad cautelam, et tuto occupandam pe[illegible]
niam debita diligentia, ac nobij cens
[illegible]: novus census, seu alius fructifer
fundus possit acquiri. Quod si
vinus huiusmodi pecuniam consump-
erit, aut ma[illegible] eam secuter occupave-
rit, tamdiu ~~manebat suspensus~~ eum suspendemus, donec
Patrimonium suum reintegraverit.
Quoniam vero presenti ipsorum ea om-
nia, que victum et vestitum neces-
saria sunt, cariori quam retroacti
temporibus, pretio venumtri contingit,

quo pu

que fiat, ut reditus annui triginta Du-
catorum nedum modo sufficere possint ad
honestam unius Clerici sustentationem:
Idcirco statuimus ne quis in posterum
ad sacrum Subdiaconatus Ordinem pro
moveatur, qui prius non habeat, & pacifice
fice possideat, quadraginta Ducatos monetæ
[illegible] monetæ veri ac realis reditus annuos hau-
riendos vel ex Patrimonio sicut
fertur sibi assignato, vel ex Pension
vel ex Beneficio Ecclesiastico, de
bis semper oneribus vel Benefic[illegible], vel
onerum Patrimonij etiam pauc[illegible] ut
aiunt Colonica.
Titulum autem Patrimonij ad ini-
tiandos sacris Ordinibus Clericos ne-
mo est, qui nesciat esse titulum Ec-
lesiasticum subsidiarium, et primis Ecclesiæ
sæculis incognitum. Quare cum Patres
Tridentini moneant non omnes Patri-
monium habentes ad sacrum Ordina-
tionem sine delectu esse admittendos,

...d illos duntaxat assumendos esse,
quorum pervicax vita senectuy sit, qui=
... Ecclesię Dei utiles esse possint ac
velint; cumque Sacri Canones clament,
melius esse Domini Sacerdotium pau-
cos habere Ministros, qui possint
gne opus Dei exercere, quam mu
inutiles, qui onus grav. Ordinatori
adducant, neme nos nimię severitatis
nos, aut injustitię nomine argue
re poterit, si conscientię nostrę con
lendo, lentę satis pede procedemus ad
Clerum nostrum ad hanc sanctę vitę gen
admittendos: ac etiam si quempiam,
licet ijs careat defectibus, quibus ex
Canonum dispositione abitus ad Cleri=
calem statum precluditur, arcebim
a Sacra Ordinatione ea tantum de
causa, quia satis certam de ea spem
non habebimus, quod profuturus sit
Ecclesię, et populo Dei; quod futu-
rus sit Lux Mundi, quodque tantum
sit profecturus in vitę, ac morum sanc
titate, et ligione, doctrina, et eruden-

tia, quantum decet Ministr. Christi, et Dispensatores Mysteriorum Dei.

Ad Titulum Beneficij quod attinet: inuit: vadus ad titulum cuiuscunque Beneficij Ecclesiastici docebit de illud legittimè, et pacificè possidere, eiusque redditus annuos ascendere, detractis, si qua sunt, oneribus ad summam quadraginta Ducatorum, prout mox statuimus. Post Ordinationem verò prohibebitur illud resignare, nisi facta mentione, quòd ad eius titulum ordinatus sit; et constito quòd aliunde habeat unde honestè vivere possit: aliter resignatio nulla erit. Et quoad illius bonorum aut reddituum alienationem aut oppignorationem, eis legibus subjacebit, quibus ordinati ad titulum Patrimonij: verum si alienaverit bona, erit quoque obnoxius Sacrorum Canonum Decretis, ac præsertim Concilij Trid. Ad titulum verò Vicariæ temporalis, aliorumque Bene-

ciorum ammovibilium, aut Manziona-
riq seu Capellaniq, quq legitima aucto-
tate in Beneficium Ecclesiasticum
erecta non sit, neminem contra iuris
formam promovebimus. Enimvero cum
huiusmodi Manzionariq, seu Capellaniq
quamdiu erectq non sint in Benefi-
cium Ecclesiasticum, nihil aliud sint
nisi Legata Pia, et simpliciter onera
Missarum celebrandarum per Testa-
tores, aut alias pias personas hereditq
vel alijs injuncta illi quibus sub
Manzionariq, seu Capellaniq nomine
incumbit onus missas celebrandi, vel
celebrare faciendi, si non celebrant ipsi
per se, sacerdoti celebraturo totum
Lucrum Manzionariq, seu Capellaniq
illi diei correspondens tradere tenen-
tur, licet maius fuerit solito Missa-
rum stipendio: alioquin mercimonij
Missarum rei habebuntur a Deo, et Sa-
cerdotis avaritiq participes.

Sacrorum Ordinum suscipiendo-

ejus, et interstitia a jure statuta sunt:
et nobis qui canonum custodes sumus,
et non Arbitri aliorum præceptis
non est recedendum. Quod si quis
Dispensationem Apostolicam, de nos-
tro consensu impetrare voluerit, is
nobis ostendat oportet non testimonia-
libus litteris, non verbis, sed ex operi-
bus antecactæ vitæ illum devotionis fervo-
rem, ob cujus causam impetraturus erit
dispensationem. nam qui tot annis de-
cursu nihil egerit Clericis pietate, pru-
dentia, morum gravitate, ac modestia,
sacramentorum frequentia, piorum ope-
rum exercitatione, aliisque hujusmodi
magnæ probitatis indiciis antecellit, nul-
lam apud nos merebitur fidem, si tempore
dispensationis obtinendæ devotionis fer-
vore se recensum ostendet. Cum
autem ejus ætas non meritum ad Ordines
non pariat, nos non tantum ad legiti-
mam ætatem, quantum ad pietatem, et

progressum in Studijs respiciemus. Deinq
qui civiq ordinari a nobis exoptas, is
diligentiq pietatem colat, et velocius
Studiorum curriculo emetiatur: cum
nos ad Sacerdotium non assumemus eos,
qui precipuos Theologiq Scholasticq
Tractatus non didicerint, neque ad
Subdiaconatum eos, qui Philosophicq
quæstiones per biennium non audie-
rint, aut saltem Logicam et Metaphy-
sicam bene non percurrerint. Quod
Minores vero quibus condendis nul-
la ætas, nisi nimis tenera videatur
petita, nos eadem repetimus, quæ de
Sacris Ordinibus: nos scilicet civiq
ordinaturos esse eos, qui pietate, mo-
rum gravitate, ac progressu in Studijs
de se commendabunt, quam qui de pro-
vectioris ætatis esse demonstrabunt.
Ad Tonsuram denique neminem admit-
temus ante quatuordecim annos, ne-
minemque in humanioribus lit-
teris omnino rudem.

. singuli Ordinis spiritualibus exer=
citijs proximè ante Ordinationem
per quinque dies ad Minores, per diem
vero assiduos dies ad sacrum quemlibet or=
dinem promovendi, in [illegible] nostri,
vel in alio Religioso loco a nobis desi=
gnando die noctuque permanentes
præparentur: alias ab Ordinatione
prorsus excludantur. Cui legi etiã
Regulares ordinandi in suis Religio=
nibus pareant, et de executione per
eum superiorum testificationem
non deferant. Porro ijs diebus Ordi=
nandi ad nihil aliud incumbant, nisi ut
animam per pias meditationes iuxta
methodum a D. Ignatio Loiola tra=
ditam, et per sanctos exercitationes
disponant ad Dei vocem audien=
dam, eius gratiæ abundantiam sibi
promerendam. Dona et auxilia qui=
bus dignè in ordine, quem susce=
turi sunt, se gerere valeant consequendo.

92

scientes quod salem se Deus exhibet ani-
mę, quam ille se præparat Deo. Ita
quæ dignitatem, atque excellentiam
Ordinis diligenter perpendant, et pro-
be agnoscere studeant; quo firmiter
stabeant ei dignis, ac sanctis moribus
in posterum respondere. Illi autem
qui adhuc teneri sunt, et ad ætatis
veri statum nondum transierunt, ibe-
rum, ac veri vocationis sue signum
examinent; quæ si carere agnove-
rint, aut si se impares viribus sen-
serint ad tam ave sacerdotale onus
perferendum cœptis desistant, et a
se ipsis perditionis, in quam cleri-
cali habitum inconsiderate induen-
do ingressi fuerant, pedem avertant,
habitum ipsum strenue nulloque ha-
bito respectu humano deponendo. Ii
qui etiam ex, qui subdiaconatu initia-
ti sunt, nos iterum atque iterum in
Domino rogamus, ut inter prædicta

spiritualia et citra accurate id unum per-
per num castitatis donum a Deo ha-
beant. nam si opposito vitio ad
illos usque dies laborarunt, per viscera
misericordiæ Dei nostri ne acce-
dant ad Ordinem. Si enim instanta-
neæ morborum corporis curationi mi-
raculo attribuuntur, neque eas quilibet
potest certo sibi a Deo sperare, quo-
nam pacto, quibusve conatus me-
ritis illi sibi a Domino, sine quo
nemo continens esse potest, instanta-
neam hanc, quæ non minori miraculo
tribuenda foret, tui spiritualis morbi
curationem sibi impetrare potuerint? Quare
ne temere vovcant, et impie se ad peric-
vandi periculum exponant, acquiescant
consiliis nostris, a proposito tunc re-
cedant, et prius probent semetipsos
non per paucos dies, aut menses, sed
per annos: nec antea sacræ Ordinationi

se sapponant, quam longum sue, conti-
nentiq; sibi sit experimentum. Se
si nos audient: nos in hic extremo, qui
. hoc consilium dederem maxime
commendabunt. Optimum denique
erit si illis diebus clerici, et præ-
puè qui per subdiaconatum Deo an-
tiori vinculo coniungendi sunt, aut
etiam qui tunc primum clericalem
vitam per primam Tonsuram amplec-
tuntur, confessionem omnium suorum
peccatorum generalem instituant, quam
sibi repetere cum sacro Altari
primò de sibent.

Officium sui Ordinis quisque cle-
ricus exerceat: non enim in Ecclesia
catholica sacri Ordines gradus sunt,
n. debent, inutiles, aut vani, aut
otiosi, . ut ab Hæreticis traducantur.
et quoad cium Diaconatus, et se-
Diaconatus, non promovebitur ad altio
em Ordinem, qui eum, qui initiatus est,

exercuisse non doceri. Exercizare, vero
obsessos a Demone omnes, et singulis
prohibemus, donec habeant speciale a
nobis mandatum, quemadmodum omni-
bus et singulis Neomystis ab Ecclesia
ipso dicitur ordine: super eos
Christi mysticum exercitium, donec illis
reperdatur iuxta sanctorum Dei Mysta-
gogis, ceterisque in aliis Ordinibus mi-
noribus constitutis omnino vetamus Mis
sa solemni in officio Subdiaconi etiam
sine Manipulo inservire, aliquin spe
careant Subdiaconatum ipsum a nobis
consequendi . . . seriorisque aut Ordinis
officium
exercitium nemo sit adeo superbus, qui
nobis exercere: neque enim eorum omnium
quæ in Ecclesia ad Dei honorem, et cul-
tum aguntur quidquam tam humile, aut
vile reputari debet, ut humanam quam-
cumque dignitatem, aut celsitudinem
offendat. Quare nos Subdiaconi, nec Dia
coni, imo nec Sacerdotes, maxime Sanc-

. Clericorum Officium, ubi opus est
exercere erubescant, ne male apud eum,
qui [illegible] verbis [illegible] merentur.
Sacerdotio porrecturi initiandi
nes missę privatę Ritus ac Ceremo-
nias bene discant, ne cum initiati
rit, a celebratione primę Missę di
se abstinere debeat: neque enim nos
cuiquam primum sacrum cele-
brandi potestatem facimus, nisi per tes-
timonium Prefecti Ceremoniarum, aut
alterius a nobis deputandi docuerit, se op-
time scire sacrosanctę Missę sacri-
ficium ritè rectè iuxta Missę Ro-
manę rubricas peregisse: et sine huius
modi nostra in scriptis licentia, nemo
audeat primam Missam celebrare. Ce-
terum vir sacerdotio initiandus quis fue-
rit, statim curet omnino de sacro dis-
cere. Altare non expectet solemnioren
diem, missa vero domesticorum suorum
[illegible] habeat, aut, quod deberius esset, et sane indignum,

... operandus ...

sicut enim statim ac peccavit, ad hunc

fontem accesserit reuebur &

in sacra Dei natione non ibi &

semper. Unum, madmodum bestiarum

cervus ad fon[tes] aquarum. Ac pro

secto iniuriosum Deo esset, huius

sacrosancti sacrificij gratissi-

oblationem ei di[ff]erre, et sic interim

eum privare laude et gloria, sanctos

letitia, Ecclesiam subsidio, et semetip-

sum beneficio, et gratia propter ex-

tremam quandam maiorem solem-

nitatem captandam, aut propter tem-

porale aliquod commodum querendum.

Sacrarum Primitiarum Dies solem-

nis Domino esse debet, et celebremus

quod divinam sapient, et intelligent

omnes Ecclesiæ. Itaque necesse est

ut neosacerdos agat solemnitatem hanc

cum Domino Deo suo, diemque illum

in oratione, ac sanctis operibus transigat,

mentes ad Deum, quoad fragilitas humana [illegible], semper concurrat. [illegible]
ergo ab hac solemnitate quacumque profana lætitiæ signa; absint epulæ nimio sumptu aut nimio convivarum concursu instructæ; absint ludi scenici, ludibria, et omnia, quæ terrenam solemnitatem sapiunt; in quam nefas est [illegible] ingredere domum meam solemnitatem Domini introire. Quamquam hanc Missam cum cantu [illegible] celebrat sine nostra speciali [illegible] in scriptis habito: quem egrè dabimus, ne mens novi Sacerdotis, cui tuby est si privatæ Missæ ritus bene callet, distrahatur ad plures, et implicatior Missæ solemnis cæremoniis debet incumbere, a Dei meditatione impediatur. Et si dabimus huiusmodi licentiam, ea dumtaxat conditione dabimus, ne ullus inde quæstus a novo Sacerdote. Pudeat enim oportet quemcumque Christianum ex sacris suis Primitijs vel quidquam tem-

portalis sacri haurire - Sed pre-
decens omnino est, ... maxime damnan-
dum illud quorundam, quod vere mer-
cimonium dici potest, qui multos un-
dique ad primum suum sacrum in vi
tant Laudo deinde com... excipien-
ub eleemosinis ab invitat... libem-
litate. Dum sacro adstabant ...las
... jj expensas satisfaciant.
Si quis nostr Neosacerdos gesserit
si alia profana lętitię signa occasio-
ne suę missę novę haberi, et presertim
nemia sanctae, aut multorum con...rum
rum epus parari curav... t, aut cum
potuerit, non impedierit, et si nostrum
effugerit vindictam, videl... suspen-
sionis penam, quam ei intimamus f...-
rendam, certe divinam haud effugiet
ultionem. Hoc onimus autem omnibus
et singulis nostris novis sacerdotibus
S. Vi... centij a Paulo, aliorumque sanc
torum ... rum exemplum, qui a nihil

esset, quod eos a devotione retraheret,
[illegible] mam Missam [illegible]lij invita-
tis, [illegible] admonitj [illegible] nullaque ex-
[illegible] solemnitatis apparatu, aut etiam
in Ecclesia remota, et longe a populi fre-
quentia celebraverunt; quibus Deo gratum
non esse, et animæ celebrantij profi-
tile non posse. Sed illi, quibus ad hoc
tam salutare exemplum imitandum
animus [illegible]derit, saltem, prout nos eos
hortamur et obsecramus, omni majori
qua possunt devotione ac pietate pri-
mum suum Sacrum celebrare studeant.
Nam si parvo devotionis fervore pri-
ma vice ad hoc sacrosanctum, ac tre-
mendum Sacrificium efferendum ac-
cesserint, maxime timendum est, ne
et ipsis contingat, quod innumeris
Sacerdotibus evenit, ne scilicet maiori
unquam in posterum devotione quam pri-
ma vice sint celebraturi; imo magnope-
re verendum, ne primus ille fervor,
cum paulus fuerit, paulatim evanescat;

ideoque ipsi semper minori laudatione
celebrent, donec hab. tantum, ab quo-
dam consuetudine, aut eleemosyna con-
sequendę causa celebrabit quod quam
animę periculosum sit dubis explicare
non valemus

De Matrimonio

Cap: X.

Matrimonium ad genus humanum conservandum, et in humanę fragilitatis subsidium a iurę naturę institutum, a Christo Domino ad Sacramenti dignitatem est evectum, ut adimpleretur illud Davidici Oraculi: Dominus benedicet populo suo in pace; qua Dei benedictione magna Divinę gratię abundantia tribuebatur Coniugibus, ut ad mutuum amorem sancta fide servandum, atque ad filios in timore Domini educandos fortissimum invarentur. Cum autem quamplurimi sint, qui non ut filij Sanctorum ex veluti gentes quę Deum

[illegible] Sabbatho ac [illegible]
[illegible] me [illegible] acce-
[illegible] [illegible]
[illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] recedunt q[uo]-
[illegible] [illegible] q[ui]
[illegible] [illegible] [illegible] [

quod scire

hortationem

que ... non raro in

... quelibet ... ni sponsalium

... quo ... eum in ... sponsalium ...

... sic enim

ea adhuc facilius probarentur, et

... libris claudebatur addit: ad-

... talibus ... dum de presenti in-

dicare possent sed eos ita dare

sum ~~[illegible]~~ sum aperire iubeant, ut in-

... bitanter constet eos sibi invicem

matrimonio contrahendo

non vero de presenti sponsalia quecumque, etiam sine ullo re-

se initio, que semel valida exhibuerunt,

... mutuo consensu, aut alio quovis

... non ideo tollendo

... publicq honestati ...

... erudiri ...

utriusque textus

Confessariis

iam

Ad Parochorum et Confessariorum

zelus maximè excitandus circa

verint sponsalia ~~non~~ esse firmata.

Nemini enim tam vigilantia nostra

est eis et toto zelo cavendum,

nisi in Carnithum inconti-

nentiam facilitatem dilabantur. Adver-

tant ne illi inter se liberè versentur:

et si periculum rationabile suspi-

, frequentem, et nimis familia-

ent omnino:

animarum est ista nimium
et vos
. cui si statim non obviam
nos per summam vim exting
videndi sermone admone
rèsque faciam
per sponsalia
der Denunciationes in Ecclesia
in alterius sponsi corpus
quemadmodum per illam
sponsionem emendi agrum, nullum
lis colligendi illius
sponsi
committeret. Sed postea
ab ipso Matrimonij sacramen-
to pendere: quare si inter se post
, eorum pecca-
tum grauius fore, quia iniuriam
inferunt sacramento Matrimonij
rando cum matris
esse obedien

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] præsidium

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Determinatum [illegible] non [illegible]

[illegible] curos: ad omnia zelo

[illegible] ne in desperationem de

[illegible] non

[illegible] quam paucis diebus ante

matrimonij celebrationem redibunt

Sacramenta. Parochi vero etiam

[illegible] Confessionem cum ijsdem sponsis,

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] agant

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] urgeant ut

[illegible] [illegible] [illegible] Sacie Ecclesiæ a

sponsis quamprimum, ad summum

intra annum, nisi [illegible] [illegible] [illegible] im-

pedimentum, [illegible]

[illegible]

[illegible] um o [illegible]

[illegible] [illegible]

[illegible] veras animi [illegible]

[illegible] custodiendo [illegible]

[illegible] eos donavit [illegible]

[illegible] conservationem [illegible]

[illegible] tam simul

[illegible] strictissimam

Deo rationem esse reddituros

omnibus sensorum [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [

riana, et pronuntia ea quæ debita agere pote-
runt: nam vera Matrimonia ad inveniendam
pacem et concordiam inter conjuges diu ser-
vant; nec feliciora quam quæ fiunt invitis
Parentibus evadere solent. Similiter inter-
rogent num sponsalia cum alia persona aliqua
contraxerint, aut secreto promissionis vin-
culo cuiquam se ligaverint: item an aliquo
consanguinitatis aut affinitatis gradu sciant
aut prudenter dubitent se esse conjunctos:
~~Et si quando~~ crediderint ~~non omnes indiscriminatim sponsos~~ ~~interrogent etiam de impedimento occulto~~
~~ex delicto~~. inde sciscitandum an verum
respondat, umquam emiserint: ac denique
num [illegible] extra Parochiam longiori tem-
pore quam [illegible] annum post pubertatem
immorati fuerint. De quibus fere omni-
bus si Parochi adverint sponsalibus, tunc
certiores de reddendo steterunt. Et si per hoc
examen viderint cognoscendum esse ma-

, non ante procedant ad denunciationes

...em omnis difficultas sit sublata, et im-
pedimentum remotum: non enim dicte uncia-
nes sunt premittende, nisi postquam omnia
ita sint disposita, ut statim ac ille secute
fuerint, sponsi ad Matrimonium de pre-
senti contrahendum possint admitti. Qua
de causa Denunciationibus premitti volu-
mus etiam utriusque sponsi examen circa
Doctrinam Christianam: et qui primi Fidei
rudimenta, et actus Fidei. Spei, et Charita-
tis, itemque Contritionis ignoraverint,
eorum Matrimonij denunciationes fieri
prohibemus, donec per novum examen ea di-
dicisse constiterit. Nulli Parochorum li-
ceat ordinem hunc invertere, et denun-
ciationes huic examini premittere: aliter
graviis inobedientie reos ibi cos iudicabimus.
Iuxta Tridentini placitum denuncia- a Capo
nes fiant tribus continuis festis de Ec-
clesie precepto diebus inter Missarum
solemnia. Si tamen ex duobus festis alter
immediate sequenti die subsequatur, primus,

hunc in altero anteam instantur, proximo futuro
non resumendę. Diebus vero ex populi
sanctum Sanctione festis, circa magna illa
populi frequentia, non fiant, nisi perraro, et
grauis urgeat causa. Harum denunciationum
occasione ita ge moneatur populus quantum
christianę reipublicę interest liberum matri-
monia sine canonicis impedimentis contrahi:
quare eos grauiter esse peccaturos, qui de-
nunciati Matrimonij dirimens aliquod impe-
dimentum agnoscentes, illud Parocho aut Epis-
copo aperire, saltem secreto, negligerent. sed
et illos ostendant Parochi grauiter admodum cri-
mine se obstringi, qui malitiose ad retar-
dandum, vel impediendum aliquod Matrimo-
nium, falsum aliquod impedimentum com-
mentantur, illudque aut Parocho deferunt,
aut in vulgus disseminant. Si quando contin-
gerit unam aut alterum denunciationem
ex nostra dispensatione omitti, id notum fiat
populo in priori denunciatione; aliąs dispen-
satio nostra nullius sit roboris. Baptis

[illegible] Quy nemini suffragentur
nunciationes peracte; sed vel repetantur
vel ad nos recurratur. Nobis in Civitate
vel Diecesi residentibus nemo super huius-
cemodi denunciationibus dispensat. Nobis
vero absentibus unicus Vicarius noster
Generalis dispensare poterit. Qui autem
huiusmodi matrimonij denunciationes omittere
iusta et gravi de causa exoptabunt, illi per
proprij Parochi organum ad nos recurrant.
Parochus huiusmodi indigentibus suę
parochię inedlarum ceteris omnibus melius
scire presumitur: et ille nobis de vera et
non ficta omittendarum denunciationum
causę obsistentibus respondere tenebitur. Il
tamen semper scripto etiam si presens
sit a Curia, postulet scripto causas, quę
eorum dispensationes petitę prębere pos-
sunt exponendo. Verumtamen sciant
Parochi, et illis quorum nomine omitten-
darum denunciationum facultatem pos-
tulant, notum faciant, nobis ex communi

ipsius m sententiæ sine gravis culpæ
reatu nobis non licere a denunciationibus huius-
modi absque iusta et rationabili causa dis-
pensare. Quare eorum conscientiam
iure onerarunt, si commentitias causas
nobis adduxerint.

Ubi sponsorum alter sit alterius Pa-
rochiæ, ab utroque Parocho denunciatio-
nes fiant: Ne alter ad eas instituendas
non deveniat, nisi per testimonium al-
terius Parochi duo ei constent. primam
etiam alterum sponsum ad ipsas denun-
ciationes habendas præstitisse consen-
sum; Deinde ipsum alterum sponsum
a suo Parocho examinatum esse circa
Doctrinæ Christianæ rudimenta, et de
facto ei satis esse, quæ Homini Chri-
stiano sciu sunt necessaria. Et. pre-
missis vero denunciationibus nullus
Parochorum teneatur nisi postridie ad
ultimam denunciationem. Nec Parochus, qui

[illegible] et sponsę [illegible]
[illegible] decet, neque [illegible] qui [illegible]
fieri potest [illegible] sero cupiat [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] eandem Loci curam
[illegible] denunciatio-
[illegible] Matrimonium
[illegible] sine nostra licen-
tia, quam non admittimus nisi postquam
[illegible] testimonium ac-
ti, atque in Curia nostra fuerit
recognitum, atque approbatum. Si ve-
ro alter sponsus in alia nostræ Dię-
[illegible] mili mora anno lon-
[illegible] moratus fuerit, satis erit
ei Denunciationes premittantur etiam
in illa Parochiali Ecclesia. De vnjs
autem, ac de ijs, qui fixum nudiby

habeat

[illegible] nihil [illegible]

sed rem [illegible]

Si a [illegible] uari

ni [illegible] [illegible] [illegible]

a aq. inde ve:

, quod [illegible] nullitatis

[illegible] per [illegible] erit.

[illegible] que advenientes a

propter aliquod impedimentum delatum

[illegible]

ne temere se gerant (Parochi. sed si

facilis et clara eius solutio non [illegible] petatur

[illegible] nos certos [illegible]

a denunciationibus abstineant. Vbi vero im-

pedimentum [illegible] certum et probatum

eo magis denunciationes intermittan-

tur, donec tollatur impedimentum si quis

alicui [illegible] contra dicere vt[illegible],

[illegible] suas causas intra [illegible]

mestre producere teneatur: alioquin [illegible]

elapso [illegible] nem ipsum negligen

[illegible] muy. Pauperes no

[illegible] Volumus nos ex libenter ac

[illegible] ex etiam sine [illegible]

[illegible]

[illegible] etiam sine [illegible]

aut [illegible]

esse. [illegible] sue

[illegible] detensionis causa [illegible]

nere nitis [illegible] ; idque. ne [illegible]

rem [illegible] de [illegible] me: o [illegible]

Mairo [illegible] eo dic. quo ultima pernch

est denunciatio numquam celeb [illegible]

in vere grui necessitate. aut si ultima

denunciatio minus. Adverta vel cu-

rage [illegible] acta fuerit [illegible] quo eam in prio-

ri denunciatione [illegible] de hoc eos ad-

monendi. Sponsi antequam ad hoc [illegible]

[illegible] accedant, moneantur a Parocho

ut pijs orationibus insistant: magnam

enim rem aggrediuntur, que facile de

eorum eterna vel bona vel mala sorte sen-

tentiam ferat. Utemque Parochis nulla-

tenus liceat, excepto eodem casu vere

[illegible] cuicumque. Matrimo

[illegible] ere, nisi prius [illegible] sua pec-

confitentur, et sacra communio-

[illegible] abluto delic. [illegible]

[illegible] sponsi eos [illegible] quo Matrimonium celebrans [illegible] rum benedictionem accipiunt. Sed quoniam ea [illegible] sponsorum [illegible] ad nuptias [illegible] sed esse. Inter [illegible] ut antecedenti die, si fieri [illegible] possit, aut saltem eodem, aut ad summum [illegible] diebus ante illa duo Sacramenta recipiant. Præterea Parochus [illegible] prohibeat [illegible] Matrimonium assistant qui promiscue cohabitatione [illegible] cum populo præter, nisi prius [illegible] ravering; et ita sine scandalo per tantum saltem temporis spatium vixerint, ut populus notuerit eorum [illegible] onem animadvertere. ~~et [illegible]~~ sed neque denunciationes eorum [illegible] primum fieri volumus, quando nimis [illegible] dens sit scandalum, veruntamen [illegible] sponsa [illegible]

[illegible] se receperis, aut is a

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] Sacramenti Matrimonii gravem iniu-

riam nimis cedentem, sed ne [illegible] hue [illegible]

quentem, cui nos pro viribus adversari

primis gravi[illegible] opus est Parochi, strictè

mandamus ne horum N atrimonio assistant

sine nostra ~~expressa~~ licentia, aut nisi [illegible]

per voluntariam publicam cognitio-

Deo, Ecclesiæ, et populo satisfecerint.

[illegible] oniam plerique, qui Matrimo-

nium extra Ecclesiam aut a quando cele-

brant, idcoque sine [illegible] iarum benedi-

tione, quæ extra N illam dari nec debet

[illegible] de ea postmodum consequenda

[illegible] sunt [illegible] citi, aut etiam eam

[illegible] etiam [illegible]

[illegible]

[illegible]

nem noverint [illegible]

in Viduę [illegible] amici primum

eius Matrimo[illegible] cum fuerit aut

si caldum. quare eius Matrimo[illegible]

sistere poterunt quacumque die [illegible]

in Ecclesia Tamen, [illegible]

privatis comitur. Viduam vero vi-

[illegible] si cum Virgine contraxerit servetur

loci consuetudo. Caveant etiam Parochi

ne nuptias benedicant feriate tempore;

idest a prima Dominica Adventus usque

ad totum Epiphanię diem, et a Feria IV

Cinerum usque ad totam Dominicam

in [illegible] si matrimonio adsistent de-

nostra in feriatis licentia, sine qua

[illegible] feriate [illegible] minime.

declaramus. et in hoc casu serio

[illegible]

Matrimonium tum impedientia bene notand

[illegible] ea contingat aliquos

[illegible] Ecclesiæ Leges:

quo cav[illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] quominus eorum loco gravius cul-

pæ sint rei [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible]

inquirant [illegible] celebrent Matrimonia

et iuxta Missam in præsentium nuptias

sponsi[illegible] [illegible] [illegible]

studeant [illegible] [illegible] maximo-

pere commendamus superstitiones omnes

evellere, et varias observantias, quibus

plerumque scatent rudium hominum

et maxime Agrorum Matrimonia. Tam

in vocis concionibus populo, quam in

casibus particularibus [illegible] exercenti-

bus [illegible] [illegible] tus sacrilegum

[illegible] [illegible] ensium diabolicis superstiti-

[illegible] [illegible] rem sacram va-

ria Hieroglyphicibus pervanare: qui

[illegible] Matrimonio assistunt

[illegible] mulieris de-

[illegible] aut paterna

supra eiusdem viam [illegible] vel ma-

ierem exstra[illegible] digito anu-

lum a [illegible] impositum ut inverso

[illegible] centu

huiusmodi gratiam Sacerdotali libertate,

pro sponsorum tamen conditione, edoc-

ceat, et iubeat ut ab actione superfici-

aria desistant [illegible] Mulier de-

consensu interrogata a Parocho, non qui-

non audivit, sed ex industria faciens, ut

tertium interrogationem expectet, tam

[illegible] potuit eam secundo altiori voce

interrogare, et [illegible] responsum

non dederit, ipse nullatenus tertia vice

eam interroget, sed potius tunc desistat

a celebratione Matrimonij et discedat

ab Ecclesia, eo die non amplius ad ta-

[illegible] tali Matrimonio redeundum.

de hoc nostro precepto aut pu[illegible]

neatur populus, aut [illegible]

sua prudentia [illegible]

Ipse [illegible] Matri

[illegible]; et nemi[illegible]m

abesse a [illegible] et contigerit [illegible]

deputatione ad ho[illegible]

Sed singulis [illegible]ent;

quod tamen passim ne[illegible] Neque

eis deputare possint sin[illegible]

centia, qui ad Confessiones audiendas

non sunt approbati. Quicunque

Parochus non est, noverit Sacro

Tridentini Concilij decretum, [illegible] uni-

cè et privative quoad [illegible] alios

Sacerdotes cuiuscumque dignitatis

et conditionis [illegible] contra-

hentium Parocho vel Sacerdoti ab ipso,

aut ab O[illegible] tribuitur

facultas Matrimonia celebrandi [illegible]

benedicendi. Quod si aliquis aliqua-

do sine [illegible] Parochi aut Episcopi

111

[illegible] ... [illegible]

[illegible] ... [illegible]

[illegible] ... [illegible]

impedimentum, cum designent, prout
in sepedicto Edicto Romano mandatur,
neque hanc sententiam pœnam [illegible]
[illegible] inobedientes effugiant
Licet non ipsi, sed alii [illegible]
a nobis delegatus ipsis scientibus
matrimonium celebraverit, aut Licet
neuter ex contrahentibus Parochus [illegible]
fuerit
Si quis Parochorum contra nostras
has regulas, aut contra alias sacras leges
alicui Matrimonio per se vel per alium
assistere præsumpserit, ligiciendi absq.
bene I omissis [illegible] a nobis vel a Vicario non generali nobis absentibus [illegible] sacultate, denunciationis
[illegible] vel omissis [illegible] a tantum [illegible]
vel [illegible] dubio [illegible]
sententiæ, III, vel tempore Feriato IV
cum notitia aut prudenti dubio
alicujus impedimenti dirimentis acce-

[illegible] nobis absentibus a nobis vel a Vicario non generali nobis absentibus facultate [illegible] denunciationis, aut omissis [illegible] vel [illegible] dubio [illegible] impedimenti dirimentis aliter contrahere exigentis, aut de-
finitive ipsis, vel a Decreto legitima ne celebrandi
vel nuptias prorsus [illegible], aut ne-
novis contradictione tali Matrimonio opponi
vel mandare, nec ne [illegible] ecclesiæ
nuncio et præsentibus aliorum vero utriusque sexus
persona ligatum esse [illegible], et omnes et singulos
hisce casibus aut dolose vel culpa sua respon-
tes contrahentes in matrimonium ignorantes vel
mensa catholicæ fidei, vel non existere, nec mens
munione velatos, nec prius [illegible] in Parochiale [illegible]
addici, vel mandato populo præmissis eorum cohabi-
tationem dare, ne in matrimonium [illegible] sine
nostra licentia, aut extra suæ [illegible]
danda eadem benedictio, [illegible]
generis, [illegible]
quoquo in illum [illegible], nisi non [illegible],
adhibendum manifesta [illegible] [illegible] [illegible]

ac similiter qui in aliam ex his nouerit se
gaudij offendere, transgressionis huj[us] suspi-
cione remanere a. Iacquin corona eum ad
vindicandum eius inobedientiam provocat:
tributus iustitia viario poterunt punitorum

ies contrahe[re] exco[mmunicatione] V. edi-
cendo vndici[o] legitima suę
libertatis, aut mortis prioris con[iu]gis
probatione: VI vel vi nouer[it] alterum ea
spe[cie] ligatum cum alia persona
veris valitia[ti]bus, a quorum
[con]sortio nulla vergiversatione se subtra-
hendo VII [per] [tri]duum vi[n]tra tres die.
[so]lemnij celebrata memoriam rece-
ndo in omnibus, et si quis his caeibus
sic ipse et facto, dom[in]o nobis bene
visum fuerit a divinis suspendimus. Si
autem coniunxerit in Matrimonium Ignoran-
tes Mysteria fidei: II aut non confessus
sed nec sacra communione refectus nec
iuni nec in [pa]schate antecedenti: III
scandalum populo actu dantes ex pro-
mixtae eorum cohabitatione: IV aut vi-
vente contradictione tali Matrimonio ap-
posita, vel mandato curię nostrę inhibente,
V vel si Matrimonium [con]tra Dom. sine nostra

licentia aut extra [illegible] tempus
aperta necessitas celebraverit in his
casibus eum suspensione dignum censeo-
simus, eamque in illum ferendam, nis
optimis argumentis constare, si poterit,
notis fecerit, de eo sic de ferendam ma-
nifesta ac summa necessitate compulsum
fuisse: quam tamen necessitatem in
aliquibus ex dictis casu vix agnosci-
mus possibilem. Si vero in aliqua
ex reliquis his nostris regulis offende-
rit, seu in denunciationibus premis-
sendis, seu in Matrimonijs celebrandis,
nos in eum tanquam inobedientiæ reum
pro defectus gravitate animadvertemus.

Eo ut eorum [illegible] hominum
audaciam, summamque impudentiam
[illegible] videntes, qui in Matrimonium
coniungi cupientes, verum a Parocho ut
compotes fieri nequeunt, eo quia ejus vel

requiant legitime requisitas liber-
tatis seu dilationes dictu[m] [illegible]
vel dicat aliquod canonicum im-
pedimentum aut legale contradictio
cum Episcopali inhibitione aut quid
simile; animum Dei timorem prae oculis
non habentes, et Ecclesiam Dei contem-
nentes Matrimonium nihilomin[us] attem-
tare presumunt, [illegible] aut idem
Parochi materialem assistentiam suo
Matrimoniali contractui extorquent,
vel dum idem Parochus, aut alius Sacer-
dos (quem Parochum, aut satis esse ad
id cognitum putant), Divinum aut Di-
vina Officia celebrat, [illegible] Altare se susti-
do, vel dum in via eum obviam habent,
aut alibi eum reperiunt ad illius cons[en]-
sum de proprio, et die coram eo mutuum
de presenti consensum dicti sunt, illumque
ei notificant, aut alio quovis modo eu[m]

[illegible] Ecclesiæ filios
[illegible] dum membrum a re-
[illegible] fidelium communione [illegible]
amoti et singulis eiusmodi [illegible]
nos in eos
conditionis, qui talia in nos
[illegible] sententiam excommunicatio-
nis cum [illegible] nunc [illegible], eosque ea
proinde extunc intra
nunc vivo [illegible] eandem
nos pio
Decimus, declaramus et sententiamus
confidimus igitur in Domino in posse-
rum fore, ab quos pietas ab hoc faci-
nore non prohibebit, salutem spiritua-
lis huius Ecclesiæ Murrensis timor
deterreat. Verum si quis in tantum
impietatis devenerit ut prætendam
sanæ excommunicationis æquam flocci
[illegible] nihilhominus talia attenta
[illegible] tem
[illegible] supremam auctorita-

[illegible] viorum, et fortè manu tantum

[illegible] concedat.

(Parochorum denique zelum requi-

[illegible] vehun-

[illegible] uendis [illegible]

eorum [illegible], qui

aut semel [illegible]

hoc Sacramento [illegible]

& Deo [illegible] promissis

deficiant et a comuni cohabitatio-

ne recedant, privata auctoritate

se separantes, non quidem ad tempus

ut Consulit Apostolus, ut orationi

vacent; sed & rixas, aut Zelotypiæ,

aut alia [illegible] maritale convic-

[illegible] recusantes [illegible] si quos noverit

hujusmodi separationis reos, magna

[illegible] cautela [illegible] tum

se ipsos tum aliorum opera

ad priscam societatem [illegible] re-

[illegible] si semel non profecerint,

animo ne desponderent omnia

[illegible] [illegible]

raro summum esse [illegible], aliorum malum

a [illegible] [illegible]

[illegible] Quod tandem [illegible]

poterunt, si viderint &c. in reliqui

oleum et operam, serv[illegible]

et hoc recusaverint, [illegible] eorum

nobis comparat[illegible] [illegible]

rationis causas adducturi, perse-

verante eorum contumacia a Sacra-

mentis arceant ambos, si ambo erunt

contumaces, aut illum tantum qui

dissidium fovet, si alter separatum

exhibeat reconciliationi. et rem ad

nos deferant, ut opportunis remedijs,

si Deus dederit, huiusmodi contuma

frangere, aut saltem scandalum

compescamus.

tollere [illegible]

Escorialensis et [illegible] ctionis

XI

Magna res est Agmonibus impetrare
[illegible] dei nostre argumen-
[illegible] et premium, a Christo
[illegible] tam [illegible]
[illegible] qui
credituri essent, [illegible]
que ergo fidelis [illegible]
impetrare. Sed vera fides [illegible]
Christus exigit recta esset. cum
autem huiusmodi fides etiam sanctis-
talem in [illegible] impetret, nemo qui
se peccatorem agnoscit (et nemo est
qui se peccatorem agnoscere non de-
beat) Agmonibus impetrare sua sanc-
tum fide. spetus presumere poterit
Atque sancta Ecclesia privatorum
hominum fidei defectibus sua fide supp-
plet, eamque veluti fulcit, ac roborat
[illegible] [illegible] ubique quos Escorien-

gatus ordine initiari, ut in sua sive
nomine Dæmonibus imperent eos, a
de hominum corporibus abigant. Verum
cum ex ipsius Ecclesiæ documentis il-
lustratos a Dæmone sunt exorcis-
tatus, scientia, prudentia, et [illegible]
integritate vitæ [illegible] oporteat;
eosque deceat [illegible] maturæ ætatis, et
non vilium officio sed etiam m[illegible]
gravitate reverendos: idcirco cum
est ne omnibus indiscriminatim
exorcistis liceat potestatem sui o[illegible]
utcunque expressa Episcopi Li-
centia ac mandato. Nullus igitur
nedum exorcista in minoribus [illegible]
ordinibus constitutus nec Ecclesiæ
sive secularis sive Regularis, nec
etiam Parochus, nisi a nobis depu-
tatus, vicem exorcistatus officium
[illegible], neque in posterum
, aut exercitare nedum

Hesdin a Clemone.

infirmos detinentes de esu

excommunic[ationis] ena suspensionis

a [illegible] Cularey, et irrita

[illegible] Episc. et Reg. Congr.

gat[ionis] [illegible] 1725 [illegible] Regulares.

Quicumque de nostro mandato

hanc [illegible] orit suscepit

iejuniis, et orationibus se munia[illegible]

peccatis suis defleat, eaque sacramen-

tali confessione expiata eucharistiam

[illegible] enim putredinem humani generis

[illegible] plurimum [illegible]tinc[illegible]; et spe

irrationabili d[illegible] [illegible]enij corporibus

[illegible] ejicere presumit, qui eum

a suo corde et anima non depellit.

non dies sed divina gratia virtute, atq.

ab omni re[illegible] manarum expedit

dierum tam diem quis hami[illegible]

grediatur [illegible] [illegible] exequiatur

[illegible]ndam [illegible] [illegible] incipiat [illegible]

rotham

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Jacularoy

vilegium non tuimur, sacrificare cum
altare, sed et sacrilegum et simoniacum
affirmamus deservire altari ad finem
precipuum cum altaris participandi.
Mundi et singuli sacerdotes sibi dictum
[illegible] examine qui
[illegible] sacramentali confessione etiamsi [illegible]
[illegible]
[illegible] debent semel in hebdomada nos eos enim
[illegible] omnino obsecramus:
[illegible] in singulos nostros
[illegible] celebrantes, ingredere
[illegible] ter ad [illegible] Penitentis [illegible]

Matutinum saltem cum laudibus ante Missam
recitare. Ita nonnullis doctis ac pijs viris nec
ignoti quidem nominis visum est ab Ecclesia
præcipi, ut eius sine iusta causa omitti
[illegible] Missæ matutinale affirmare non dubitarent
neque validis quidem opinantur destituti sunt
argumentis: nam licet privati sacerdotis Missa
[illegible] privata, vocata tamen quilibet sacerdos
eam totius Ecclesiæ nomine, et non ut privatus
ipse homo, sed ut publicus Ecclesiæ Minister
celebrat, quare voluntati Ecclesiæ, cuius le-
gatione fungitur, conformari debetur, et
[illegible] legationis ex quo ad illa præsen
titur modo re debet, eiusque antiquis-
simam simul ac modernam praxim, quam
semper constanter retinuit, et adhuc re-
tinet animadvertere, videlicet Orationes et laudes
Deo, quæ a pluribus sæculis collectæ et ordi-
natæ Divinum Officium nuncupantur
[illegible]

[illegible] adhuc cernere est in omnibus Cathe-
[illegible]dralibus et Collegiatis adhuc in omnibus
[illegible] aliorumque Religiosorum ho-
[illegible]rum Ecclesiis diuque et
[illegible]

Conventuali Missa præ-
mittitur. Quæ quidem præcis non tam
ex [illegible]
[illegible]tione videtur [illegible]
nam Christus Dominus cum hoc Sa-
cramentum in ultima cena instituit
[illegible] enim in Cœlum
oculis gratiæ (Deo erit, ac cœnæ regia
[illegible]nam cenaque Discipulis suis. Cui
autem Ecclesiæ volendæ sit ab non
solum a Canonicis, cæterisque in Chro
[illegible] etiam ab aliis Sa-
cerdotibus privatim Officium reci
[illegible]. Ut Missa præmittatur satis
evincitur tum ex Missarum præscripto
tum ex Summorum Pontificum Decretis.
Inter alia [illegible] Viam a Sequo
pertinentem scripsit ad [illegible] insulæ
cypri diversis verbis mandavit, ut [illegible]
[illegible] Missa celebrare, antequam
[illegible]

Missarum non semel

Missa pos
vata saltem post Matutinum et anteq[uam] qu
cumque hora ad aurora usque ad Meridiem
dic[endi] inde in Cap. de preparatione
Sacerdotis celebraturi replicatur: Sacerdos
celebraturus Missam, previa Confessione
Sacramentali, quando opus est, et saltem
matutino cum Laudibus absoluto orationi
si quantulum vacet. ac tandem inter
primos defectus in Ministerio ipso oc=
currentibus hoc ipsum monetur: si celebrans
saltem matutinam cum Laudibus non dixerit.
hoc precepti respectu cum indicat constanter
in precipiente animum exigentis obedientiam,
cuiusmodi Rubrica censenda non videtur
directiva, sed preceptiva: et sane non
[illegible] preceptiva, quia S. Pius V. in
virtute sanctæ obedientiæ omnibus et
singulis Sacerdotibus precipit, ut Missa=
lis Rubricas observent. Quod si nihilomi=
nus nostris Sacerdotibus rigida nimis
hæc opinio videtur, saltem prædictam
sine iusta causa omissionem matuti=
ni cum Laudibus ante Missam unam
esse ex gravioribus culpis venialibus
adscri cogentur: quod cuicumque Christiano

Sacerdoti sufficere debet, ne umquam non
recitato Matutino cum Laudibus nisi gra-
vi de causa ad Sacrum Altare accedat,
vt enim Sacerdoti illi, cui satis est sine
mortali tantum culpa ad Altare accedere.
Nemo etiam sine aliqua proxima pre-
paratione audeat hunc Panem Ange-
lorum manducare, neque Celesti sponso
obviam ire presumat sine oleo in vasis
suis cum lampadibus. Sacerdos itaque
proxime celebraturus mentem suam
quantum humana fragilitas eiverm-
serit a quibuscumque alienis cogita-
tionibus auferat, et totam ad hoc la-
crum et tremendum opus, quod exem-
turus est, conferat. et non solum veste
nuptiali sanctificantis gratiæ indu-
tam animam habere curet, sed etiam
studeat eam oleo ferventissimæ
devotionis inungere, et pulcherri-
mis ornare Margaritis, pluribus
scilicet virtutum actibus; sciens se eo
maiori celestis gratiæ, ac sancti Spiritus
donorum plenitudine repletum, atque
etiam quascumque alias sive spiri-
tuales, sive temporales, sive vero se,
sive vero aliis eo facilius a Deo conse-

cujusvis gratiæ, quo maiori devotionis fervore, et pietatis affectu se ad offerendam Deo Patri immaculatam hostiam preparabit. Igitur aliquantulum orationi vacet, ac primum sinceræ contritionis actum elicere conetur, quo non præmisso nullatenus ad Altare unquam accedat, etiamsi posset cum D. Paulo dicere: nihil mihi conscius sum. Tum elicied actus humilitatis, Fidei, Spei, et amoris erga hunc futurum suum Divinum Sponsum; nec prætermittat quotidie etiam aliquam de dolorosa ejus Passione meditationem, cum hoc sanctum Missæ Sacrificium commemorat, et repræsentat, de cujus gratiis ipse uberrime participat, imo cum qua est unum et idem Sacrificium, ipsa offerendi ratione, ut ait Tridentinum.

Recitet etiam Psalmos consuetos cum Orationibus in Missali positis, ac pro sacerdotis opportunitate dicendos: quam quidem opportunitatem non sic intelligat, ut eos recitare, vel sine ulla causa omittere absque Rubricarum lectione sibi licitum putet, sed ut pro sui temporis opportunitate, sive statim ante Missam, sive alio

ibi comodiori, licet magis a Missa distante
tempore eas recitet. Quare omnes et singu-
li Sacerdotes suum habeant Libellum, cui
titulus est: Precationes ante et post
Missam, vel alium similem, ex quo le-
gere valeant predictos Psalmos, aliasque
pias precationes pro eorum devotione
et temporis commoditate. Novi autem
Sacerdotes se unum ex his Libellis ha-
bere, cum primum Missam celebrandi
postulabunt licentiam. Decreto veneretur
et insuper omnibus et singulis Eccle-
siarum Rectoribus, et Sacristis, Pre-
fectis, seu Assistentibus commendamus,
ut eundem istum Libellum teneant in
sua quisque Sacristia exposítum, et
catenula ferrea, vel ex auricalco ap-
pensum ad genuflexorium loco Pagine
seu Tabelle horum Psalmorum; nam
finitymodi pagine cum deperdunt aut
corrupte, aut nimio plubere relicte,
aut in loco subobscuro posite, legere-
gi commode ab omnibus, et presertim
a senioribus Sacerdotibus non possunt.
Per preparationem privatam Sacerdos
ne concepte devotionis fervor depereat
cum alijs Sacerdotibus, aut laicis in
Sacristia forsitan existentibus sermo-

[illegible] aliqua
[illegible] ad ecclesiam, quia ac eam
[illegible] nec vos;
[illegible]
[illegible]
[illegible]

nesa non habeat; sed potius diguando ei
possibiles expectandum erit antequam
ad Altare procedere possit, Orationes
multiplicet; sic enim lucrum ex mora
capiet. Ante præparationem vero omni-
que die tempore in Sacristia, omni
qua decet, modestia et gravitate vesta-
tur; locus enim ibi aptissimus est Eccle-
sia, ideoque pene sanctus: submissa
tantum voce loquatur ne aliorum Sa-
cerdotum, qui forte circa Orationi vacant,
devotio perturbetur, aut oratio ipsa
impediatur. Quod si evenerit, qui causam
præbuit, rem erit coram Deo de omni-
bus eorum sive mentis evagationibus,
sive Orationum omissionibus. Eo ma-
gis igitur abstineat a clamoribus, aut
contentionibus, Ecclesiæ Ministro semper
et ubique sed præsertim eo loco et tem-
pore indignis. A quibus ut omnes Sacerdo-
tes se abstineant in virtute sanctæ Obe-
dientiæ mandamus. Atque omnium
et singulorum cujuscumque Ecclesiæ
Rectorum, ac Sacristiarum præsidentium
aut Assistentium conscientiam onera-
mus, ut si quis in earum Sacristiis
noverint Sacerdotes, aut etiam Laicos

qui quandoque silens in sacristijs
immorari, licet eis minime conveni-
ret ille locus) qui elata nimis voce
loquantur, aut clamores, contentionesque
excitent, eos modeste moneant, ut se
corrigant: et si frustra pluries eos
admonuerint, eorum nomina ad nos
deferant. Cum sacris induitur
vestibus et orationes prescriptas re-
citet, et ab omnibus omnino se absti-
neat colloquijs; ijsque ornatus per
sacristiam minime deambulet, et si-
militer cum nemine colloquatur, ne-
que loquentibus prebeat aures, sed
totus, ornatus ante crucifixi imaginem,
seu ubi sacramenta accepit, tempus
expectet procedendi ad Altare. Neque
hec velim levia quisquam contemnenda
putet; quemadmodum enim candela
accensa, nisi a vento defendatur, fa-
cile extinguitur; ita nostre devotionis
fervor nullo negotio evanescit, nisi
nosmetipsos diligenter custodiamus ab
omnibus ijs, que mentem nostram
a celestium meditatione avocare, et
ad mundanas vanitatum cogitationes
possunt. Ad Altare autem accessurus

...e Ministro proxime precedente e
Sacristia non exeat; indecorum nunque
est Sacerdotem solum in Ecclesia
sacris amictum parramentis proce-
dentem videre. Procedat vero oculis
semper demissis, tum ut Rubrice
sic precipientis precepto pareat; tum
ut rubigo quodcunque distractionis
periculum caveat; tum ut modestie
ipse exemplum populo exhibeat.
Cum ad Sacrum Altare se dixerit, eorum
tota Sacrosancta Trinde sedisse
cogitet, et inter medios Angelorum
Choros, inter Sanctorum agmina se
esse putet. Quis enim eorum fa-
cere posset, inquit Divus Gregorius,
in illa immolationis hora celos ape-
riri ad Sacerdotis vocem; in illo Jesu
Christi Mysterio Angelorum Choros adesse
summa imis sociari, terrena celestibus
jungi, unumque ex visibilibus, et invi-
sibilibus fieri? et ante ipsum S. Jo:
Chrysostomus ait: quo in tempus Angeli
Sacerdoti assident, locus Altari vicinus
in illius honorem, cui immolatur, Ange-
lorum Choris plenus est. Itaque mo-
rum suorum, Angelice puritatis respectu
sordes considerans [illegible] habitum

virtutum inopiam insuem vehementer
erubescat, non secus ac nobilis vir lacer,
et sordida veste indutus gravissime erubesce-
ret, si ei inter alios nobiles magnates
in Principis aula assidere contingeret.
Consideret se tunc Jesu Christi personam
esse representaturum, quia eius nomine
Eterno Patri hoc sanctum sacrificium
est oblaturus; et pro peccatis totius
Mundi veniam postulaturus: Sciat se
esse Catholicæ Ecclesiæ legatum apud Deum,
ut eius nomine illum laudet, et glorificet,
illique gratias agat de tot, tantaque be-
neficia sibi collata. Se esse Oratorem
agnoscat pro toto populo Christiani, quia
multas et magnas gratias pro cunctis
fidelibus Christianis non autem pro illo
duntaxat, pro quo sacrificium applicat
est exoraturus. Cogitet se adstare coram
Supremo suo Judice, cuius sacratis-
simam carnem nisi maxima reverentia
contrectaverit, nisi summa religione
ac devotione manducaverit, penas ei
severissime luet. Ergo consideret quanta
cordis contritione, et lacrymarum fonte
quanta reverentia et timore, quanta
corporis castitate, et animæ puritate

istud Divinum et celeste sacrificium
celebrare debent; ubi caro Christi in veri=
tate sumitur, ubi eius sanguis in veritate
sumitur, ubi ima summis, terrena divinis
iunguntur, ubi adest sanctorum Ange=
lorum presentia; ubi Iesus Christus
est sacrificium et sacerdos mirabiliter
et ineffabiliter constitutus.

Sacra igitur ceremonias exactissime servet.
Has enim pia Mater Ecclesia a spiritu
sancto edocta instituit, quo et maiestas
tanti sacrificij commendaretur, et
mentes fidelium per hec visibilia religio=
nis et pietatis signa ad rerum altissi=
marum, que in hoc sacrificio latent
contemplationem excitarentur; nec leve
quidquam existimet, quominus maxima
decentia, et gravitate fiant. Signa
crucis dant super oblata, quam seipsum
signando reverenter, graviter, et conve=
nienti fiat compositione, non amo=
dum sparsa, et nullatenus celeriter. Ubi
genuflectendum est, usque ad terram
genu omnino demittat. Sua in re cum
non ab ano tantum, vel altero lacessite
defici noverimus, ne abusus iste quotidie
magis in nostra serpat Ecclesia, a qua
pro Precorum Schismaticorum, qui in

lis Liturgiis a genuflexionibus abhorrent
per similitudo eo magis eliminandus est
ne Sacerdotes nostri Graecorum more
celebrare videantur, nos in virtute sanctę
obedientię praecipimus, ut qui usque
nunc genu flectum, aut ferè nihil in
Missę celebratione, fecerunt se corri-
gant; et ut omnes et singuli nostri Sa-
cerdotes in posterum genu omnino usque
ad terram demittant, quotiescumque a
Missalis Rubrica praescribitur genuflexio.
Qui secus fecerit, praesertim si ex pravâ
consuetudine id egerit, eum a celebratio-
ne Missę abstinere iubebimus. Satius
enim est abstinere, quam cum hoc defectu
qui Graecorum ritum in Ecclesia Latina
induit, celebrare. Verba item clarè,
distinctè, commodè et [illegible] sine
ulla praecipuę festinatione proferat:
ut abstantes quę dicit, aut legit intel-
ligere valeant et ipse ostendat se tum
Deum iudicem suum pię devotionis af-
fectu deprecari, aut cuius sacra verba
humiliter proferre. Nihil memoriter
dicat, nisi quod a Rubricis concedatur.
et sicut nihil, ne verbum quidem ei licet
omittere, ita sibi omnino illicitum sint

quicquam addere, ne brevissimam quidem,
aut ut aiunt jaculatoriam Orationem:
nam sicut parvum fermentum totam mas-
sam corrumpit, ita quelibet Rubricarum
transgressio, et quilibet voluntarius de-
fectus totam hanc sanctam actionem
commaculat, eamque reddit minus ac-
ceptabilem Deo gratam et ac-
ceptam, minusque tam pro celebrante,
quam pro illis pro quibus orat, aut Sa-
crificium applicat impetratoriam.
Cum autem circumstantes monere debeat,
ut sursum corda habeant ad Dominum,
eo magis ipse mentem in Deum conti-
nuo servet elevatam. Et cum Angelis,
et Archangelis, cum Thronis, et Domi-
nationibus suas voces ut Deus admitti
iubeat deprecatur, non eas omittat velut
es sonans, aut cymbalum tinniens, ve-
rum promat ex pio et contrito corde
gemitus existens quantum mr mortali
qua induta est carnis fragilitas, ferventis-
sime illius in Deum Charitatis, qua fla-
grant purissimi illi Spiritus, dum ad-
sternis vicibus canendo Sanctus, Sanctus
Sacrosanctq; Triadi suas honores.
Uno verbo conetur ex toto corde suo

ex tota mente sua, ex tota anima sua, et ex totis viribus suis maxime huius venerandi Sacrificij sanctitati in omnibus respondere: atque ita celebret, ut vel ex ipsa actione externa eius interna pietas manifestetur, et circumstantiæ arguere possint eius fidem circa realem Jesu Christi præsentiam in hoc augustissimo Sacramento.

Quæ quidem omnia ut recte et apposite fiant, et Sacrosancta Missa devote ac reverenter celebretur, congruo indigent temporis spatio: neque adeo breve intervallo fieri possunt, iuxta illud Italicum dictum: presto e bene non si conviene. At profecto neminem peritum invenimus Sanctum virum Sacerdotem, qui satis breviter Missam celebraverit: e contra vero plurimos reperiemus ex ijs quos Ecclesia olim Sanctos Sacerdotes qui longum valde tempus huic Sancto operi tribuerunt. Hoc autem congruum tempus, tum plurium summorum Pontificum oraculo, tum piorum ac prudentum virorum consensu illud reputatur, quod intra dertiam partem seu viginti minuta, et bimidium horæ seu triginta minuta continetur. Non

quod longioris temporis Missa Deo gratissimo, si non ex naturalis celebrantis devotione, sed ex eius devotionis affectu provenirat, magis grata non existat; sed quod si longiori tempore protraheretur, frigescente nunc Mundo divini amoris igne, plerique ex adstantibus iam brevioribus Missis assueti tedio afficerentur. Unde qui devotioni suae modum imponere feliciter nescit, quod in animae suae bonum futurum esse ominamur, et ex corde precamur, Ecclesiam eligat a populi frequentia remotiorem; ibique longiori quantum ei libet Missae celebratione maiorem Deo de se honorem, majorem sanctis laetitiam, longius animabus in Purgatorio existentibus refrigerium, efficaciorem animae suae medicinam, maiorem denique suis obsecrationibus quidquid tandem petat, quam pro aliis postulat est efficaciam impetrandi. Si vero in vernaculis Ecclesiis celebranti esse fugere poteris Laicorum distractiones, memineris tibi dictum a Christo Domino: qui me erubuerit, et sermones meos, hunc filius hominis erubescet cum venerit in Majestate sua, et Angelo-

huc respondet illud D. Petri: Justum est in conspectu Dei vos potius quam Deum judicare.

Brevioris vero temporis, quam sit debita hora, quam vix celebrare nemo a culpa excusabit, quæ pro majori, vel minori brevitate gravior erit aut levior. Sed si esset vel levissima, esset fugienda, ac præstaret Missam omittere, quam ita eam celebrando efficere, ut hæc sancta Obsequii nostri oblatio cum Dei summi boni vel levissima offensione evadat. Certe ille incassum dicit: Sanctificationem servitutis nostræ quæsumus Domine, ut placatus accipias, qui in ipso oblationis modo Dominum ad iracundiam provocat. Nec quisquam se excusabit aut naturali, quo fertur, impetu ad omnia festinanter agendo, aut balbutientis sui linguæ defectu, quo ne nimis a pronunciatione cum adstantium fastidio retardetur, nimis celeriter cogitur pronunciare. Nam in neutro casu, quamvis a voluntate non procedat, solletur externa irreverentia, quæ huic sancto sacrificio ex nimia vel celeritate in actione, vel in legendo festinatione provenit. Quia si hoc unum in omnibus præservandi desiderium exhibere non vales, aut si

linguam suam clarè, distinctè, et commodè pronunciationi assuefacere nescit, a celebratione abstinere oportet. Habemus namque in Ecclesia veteri, cuius sacrificia ritum agebant nimis sacrosanctæ Sacrificij Deum non illam victimas maculosas, aut imperfectas requisisse, verum etiam quoscumque Sacerdotes, aut Levitas, qui aliquo corporis vitio laborarent ab earum sacrificatione prohibuisse.

Quod si adeo celeriter et festinanter hoc tremendum Dei opus peragitur, ut minus quadrante horæ, idest minus quindecim minutis perduret, hinc cum communi Theologorum et piorum hominum consensu dicimus esse lethale peccatum. nam qui intra tam exiguum temporis spatium celebrat, necesse est, ut sacras ceremonias, si non corrumpat nimis aperperam, saltem indecenti nimis celeritate peragat. signa Crucis minima brevitate faciat. verba imprudenti velocitate legat, et omnia denique agat sine ulla religionis externæ apparatu. Quæ in gravem ergo sacrificium irreverentiam, in decus Ecclesiæ Catholicæ, in fidelium scandalum, et in Hæreticorum propensiam realem Jesu Christi in hoc sanctissimo sacramento

negantium Incarnationem cedunt. Nihil enim
de admirabilis huius Transubstantiationis
veritate persuaderi posteris quicquam Here-
ticus, quia potius num est catholici de ea
satis sint persuasi dubitabit. Si forte conspi-
cies Catholicum sacerdotem ita festinanter
celebrantem, ut dum Sanctæ Crucis signa fa-
cit, muscas videatur abigere, aut circumsta-
ntem agere potius quam rem sanctam tractare;
dumque sacras preces recitat, puerimo-
niter ea quæ dicit recitantis, aut Regenti
Principum edicta promulganti velocita-
tem imitetur aut etiam superet; uno verbo
ita omnia properantem, ut minoris tempo-
ris spatio celebrare non possit (Dominum
nihil velles omittere) si ex loco, seu dele-
ctu dimittat, aut sine ulla fide, velles
celebrare. Iure ergo dictum est.

Uno si fuerit brevior tua missa quadrante
Mortalis culpæ credenda est esse reus.

Et sane hoc est opus Dei fraudulenter
agere. nam dum celeri Missæ celebratione
fraudatur Deus debito cultu, sacrificium
devotione, sacra Liturgia reverentia,
et Ecclesia Catholica intentione. ac ipse,
qua eam instituit, non ut Mimorum, et
histrionum more celebraretur, sed ut ad pie-
tem ac devotionem per eam fideles accende-
rentur. Quare sacerdotes ita festinanter
celebrantes sciant se maledictos esse: scriptum
est enim: maledictus qui facit opus Dei fraudulenter
maledicti ergo cum sint a Deo, caveant ne futurum tandem
sit, ut in ignis æternum præcipitentur illius: qui Missam præci-
pitat, in infernum præcipitat.

Quę cum ita sint, et in nostris stu-
dijs atque cupidi-
tatibus Cuncter, satis superque
ea fore speramus ad illa[tas] omni prorsus
festinatione ac velocitate compescenda
[illegible]
cerdo[illegible] ne ea[illegible]ris immemor, adhuc
[illegible] et ita celeriter pro-
gressurit

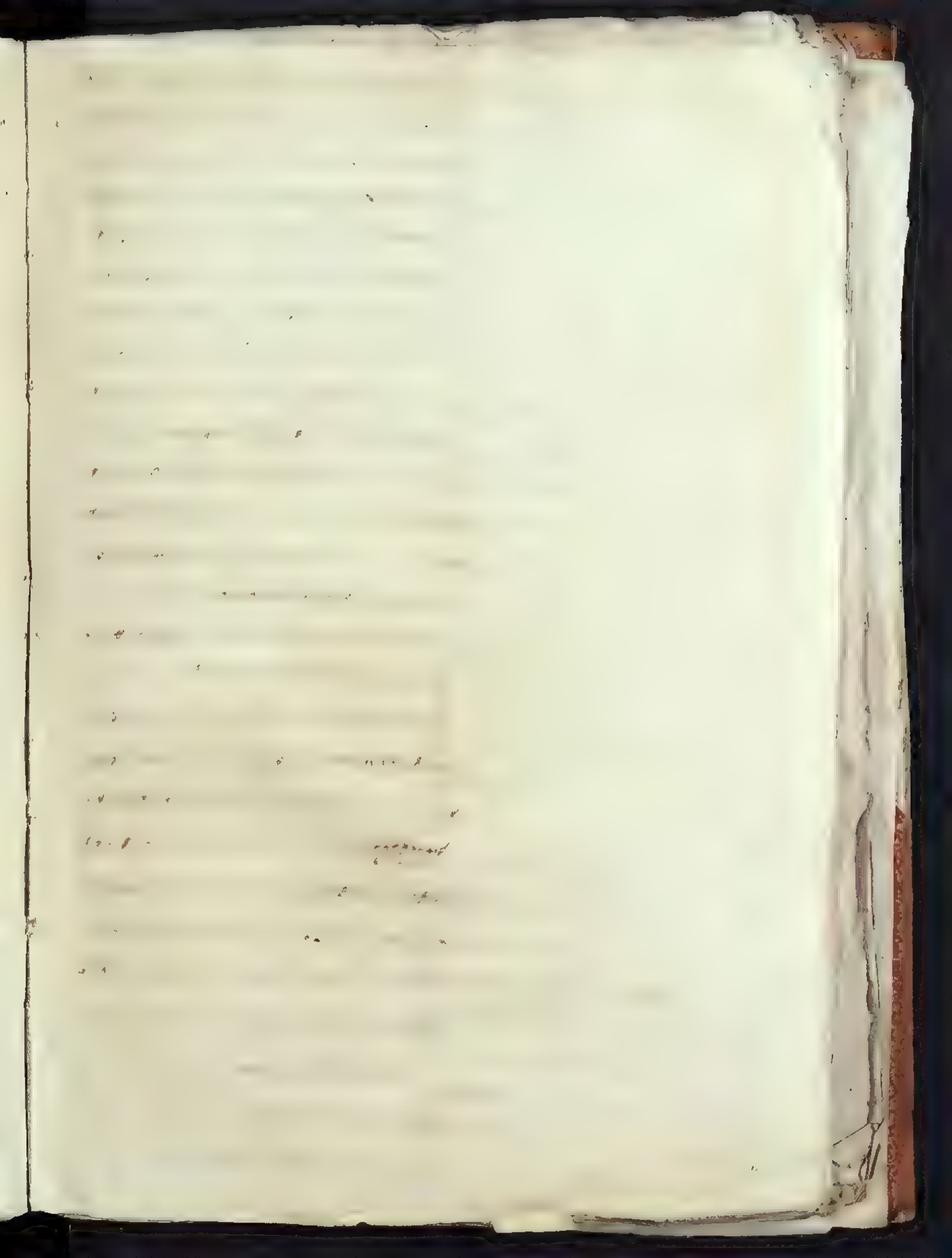

ut nisi de tempore quo ea[illegible]

creatur[illegible] evi

[illegible]erfe

testata = que sacerdota

quitatem nimis ignem

non collativa, seù mercis

ut n

De Parochis
eorumque Cooperatoribus

Parochi et quicumque curam animarum gerunt, quocumque tandem nomine appellentur, memores præceptorum Dei, in judicio et veritate gregem sibi creditum pascant, et regant, in omnibus laborando, et ministerium suum implendo, muneris sui rectitudinem (Dei enim inquit Apostolus sumus adjutores) meditantes, pensent quam in sublimi, et quam periculoso discrimine versentur, dum animas curant. Et secum animo sæpe reputent ex recta ipsorum administratione tot animarum sibi creditarum salutem pendere, deque injuncto sibi munere ante Tribunal æterni illius Judicis rationem se esse reddituros, qui ovium sanguinem, sique ex malo negligentis

[illegible] sui officij immemoris Pastoris [illegible]
nouit, decipiq; manibus [illegible] audisi-
turus. studeant ergo semetipsos Chris-
tianis virtutibus adornare, ut lu-
ceant omnibus qui in domo Dei sunt,
et miserima,
exemplo magis quam verbo va[illegible]

tat.

Ducero. [illegible]

non possint, sed nisi difficile a n n.
quam ei fore.
" Parochi,
forey ——— apud nos

detrimentum, neve eis sanctum misse
[illegible] desit, si nem [illegible]

legibus, ac simili modo cum discretimini
sunt a Parroena, licentiam postulent,
aut saltem consensum Parroe

ses non multa, ne [illegible]
[illegible] & [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
et aliorum recitatione [illegible],
[illegible]

frequentissimum redierunt

[illegible]

[illegible]

Agitur enim de anima [illegible]

[illegible]

Qua
re que de infirmorum cura ac visitatione in Ri-
tuali Romano monentur, ea sancte serventur
a nostris Parochis, et Coadiutoribus, quorum hoc
unum est ex precipuis muneribus. Igitur infirma
summa adsint diligentia, frequenter et [illegible] inviscant
et salubis monita eis prębeant:
aliquos gravi morbo decumbere, ab eorum Pa-
rochis admoneri non exoerent aut vocari, sed etiam
non requisiti eos visitent, et si quando vocati fuerint
etiam noctis tempore ab iis qui morbum non agnoren-
tes, mortis periculum ubi non erat verebantur,
caveant ne de hoc conqueranter, minus vero incre-
dent vocanteq quia sic plerique presertim ex nostris
deterrentur neque audent amplius vocare aut de
egri periculo admonere. Juxta illud [illegible] est
prevenire quam preveniri prudenti sollicitudine
Sacramenta eis administrent. Quibus autem con-
[illegible] mentum mine[illegible]
si morbus [illegible] cant. Atque [illegible]
[illegible] si [illegible]
modicum [illegible] preserdim inteq[illegible]
et intellect[illegible] nino destituatur. Sed [illegible] illi
qui sensibi[illegible]
[illegible]
mortem [illegible] quia [illegible]
animę Deo dum maxime [illegible] ad illum [illegible]
[illegible]

si quę noscant parochi publica scandala, ea provinibus
tolere studeant. Quod si nihil profecerint ad nos re-
ferant. Et vinculo secunda, et inimicitias extinguendas
-precipue inter
virum et uxorem di
suis probent officio admonere ut
ac totoque pollent zelo
exstirpare
ubi

familiæ, eosque si opus sit
separes una cum
in eodem lecto simul dormire

dormire
patiuntur
sionem, vetent
parentibus qui
malitia
manica

Populus etiam
murmurat

ne messis quam citius
iam in
non colere accusant
onere adimplendi legata, si

venturo
vergit legata
ut

[illegible] Acta Ecclesiæ [illegible]

[illegible] a defunctorum designatis plena adimplendo [illegible] Literarum ad quas interveris negligendo debeant, nisi horum [illegible] [illegible] [illegible]

Diligant Parochi Deum ad dominum Deum, quam ut ueri
sacerdotes proximum deo, dominum diligere debent. Deum
ueri, maiorem cum fidem habebo eorum quam ualebunt
ueri, maiorem cum fidem habebo eorum quam ualebunt
pietatem impij Dei animam meam ne perdam
diligam formalem dominum Dei deum ut, ut diligam
ueram Templa ut fideliter in omni tempore habeam,
ne facta templa ut fideliter in omni tempore habeam,
ueneratorum; ne in ijs exhibeam omnem pietatis
rationem speciem prae[illegible] a quibuscumque illegitimi
abstineam, mihi non faciam dominum Dei. dominum
negotiationis: non uerbo nihil in ijs agam. [illegible]
Ad dominum orationis omnium [illegible]
nia dedecent, quae ad orationem non spectant. Deum
de amant etiam praeuiolem decorum, ea exempli
ornatis in sua parochia exhibeant, ecclesia nitor mun-
dus, pietas, ea elegans forma, quae ad fidei profectum
nasci ab ordine, ea [illegible] eorum
cas mundari iubebo, ac solemnioribus omni debet mu-
bilium apparatu exornem, neque hoc pauperibus omni-
bus; nam, sicut [illegible] ea augeo proximi pauperis
ita non diligam eum, ea in pauperum omnem hunc
decorij, amor qui magnificus ea, non ita ea metiam
pietatem ipsam impedirabit.
Deuotionem erga B: O

cumque modo audito,

tempus int

nomine

occupantur; si enim

constituti absolute sint, non vero

dentur,

ut sacri

um est quod

nominibus, aut cus-

que ultra sexcen

care possit

Rectores, ac Parochos

... to amoveri

... nem ant

... in hac nostra Dieces q

... mens q nonnes; quam

... eribare neseimus propter Sacerdo-

... slavam calentium

nuriam: de qua fer ut sepius extra-

neos, et quandoque parum notos sacer

dotes ... Dom Cris ... presficere ne-

... nos igitur hos omnes q

cumque Deputationis titulo, aut n

Deputati, aut instituti sint, aut

cupentur, tanquam pastores et lecto

res Ecclesiarum nostr ... , et cæteri

parochis aut ... toribus, in omnibus

pudiris

... honoribus, et iure gaudere

omnino esse declaramus.

De casu ... Congregationi ...

... XVI

... congregatio ... deo ... brevi

... , ut Sacerdotes

... sertim curam animarum gerentes

De Vicariis Foraneis
Cap: XV. ... redi a Cap. XVI

Cap: XVI

Quoniam regimen animarum ... ea cognos-
cum quæ numquam satis edicimus, cumque ea
via humanæ conditionis in deterius, ut quis tam
homo difficilis, nisi oculus unus ... ea ...
huic ... mandes, hinc maximæ cum ... mu-
tibus vestris causæ novarum congressus, visitatio in tem-
poribus, quæ de cæteris morum ... ; nec ne-
gli diligentius, penitus est investigandum; nec ne-
tidie magis in illa rusticana, ea agrorum compa-
tes ... quæ ... in ...

[illegible] Virtus

[illegible] sciamus

[illegible] sacerdos [illegible]

[illegible] rij Forani

[illegible] [illegible] ro

[illegible] [illegible] sub

[illegible] [illegible] adesse

[illegible] modo, et semper prescrip-

[illegible] [illegible] omnes

[illegible] cuiendi et quisque

[illegible] libuerit suam apinio-

[illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] saltem

[illegible] [illegible] peralis,

[illegible] legitime [illegible] pedit, de

[illegible] [illegible] questionis

[illegible] rum nomina in precedenti can-

[illegible] casione, à Secretario sorte extra-

[illegible] [illegible] nico Theol. probati-

[illegible] [illegible] [illegible] [

indigebaas. causaas ne a [illegible] illi ac[illegible] ainitabamus, quorum quisque cum homine quoad [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible]

[illegible] Sacerdotes omnes [illegible] bini [illegible]

[illegible] eodem Crucis [illegible]

[illegible] sacco [illegible] [illegible] [illegible]

Monendum

Q

Sectionis per vim inuic aut contradictum Parochi

Processio

C. XV

Pendet episcopalis sanctitas in bene illitaram nostra plenam experimentum nisi a Episcopi bene dotes pietas gravaret, talis constituimus, ac cunctis ne predecessoribus nostris diligentius administrantibus. Hi mea Vicarii nostri parentes, quos in parem sollicitudinis nostre curam, ex nigilo exhibere in domo dei constituimus. Hortamur, ne ab omnibus nisi talis habeantur exhibeantur, hac nostra constitutione omnibus et singulis Parochis, curatis, sacerdotibus et Clericis in nostra Dioecesi mandamus, ac precipiemus, ne sint quisque Vicarii Parochi, et episcopalem recognoscat, debitam ei obedientiam exhibeant in omnibus que ad illius spectant officium, licenti ex nro Officio suspensi et prohibeant, cuiusque auctoritatem, quo minus exhibeant, neglegant. Quos autem Vicarios nos plurimum vigilare, et observantes in domino, ne pro admodum honore ac dignitate episcopi prejudicium, in nostrum preceptum, nri nuncii parent fideliter diligenterque adimpleant, ex mandato pietatis nostre parentes nos jam nostram, quam in ipsos constituimus, sicenam gratiam ad bonum Dioecesi gubernium cum pena solvendi Vicariorum parentes pietas adjecta dedimus.

Eorum igo parentes quisque nec ne ejusdem constitutionis in nichil semper manebant ab exercitio nivare, neque benevolum nostrum et Vicariorum nostrorum quod aliter nivarent obedientia a b omnibus in nro Vicariatu precepimus nivarent super omnium nri Dioecesis Ecclesiasticorum administrationem gravibus et conditionis nre nostre et pastoralis nigilare, et inspicere, corrigere deficientes frequenti correctione, et extraordinariis corrigere, et omnes dare, ne si ne nostre attentarint, nel nivi nostra nra gravi pena, ad nos deferre; nec Parochi ea, quod Parochia, quibus ad personale residentia necessaria obtinemus, ultra semper a loco amoveri ab nro Vicario nisi ex causa probata ubi de Parochi adjudicamus, discimus nisi ecclesiis absque nri gravi jactura, ac gravamine nisi ex Parochi consensu amissam, nisi quisque nisi ex causa ab eis pleno ut supra, ac ea nisi ex causa ab eis pleno ut supra, ac ea nisi ex causa ab eis pleno ut supra, ac ea

audeant, nec quisquam nisi ad id
[illegible] ad Missas sacras celebrandas
similiter inuitatus ac praeparatus accedat,
Calices ac Patenas, quibus in mysterio sanctissimi
ner definiat celebrandi [illegible] ecclesiis
beatorum: ne ecclesiis Ecclesia Parochialis et [illegible]
[illegible] ita hora ad [illegible] ecclesiis conside-
ranter. sed proximum nos eorum conscientiis in
nitimur, ne diligenter curent, et quaerant, quis
is, negant ne Christianus Doctrina Fidei pa-
Parochij docentur, et adultiores ad Dei pa-
uarij, neque sacerdotes omnes ad diuinum
denone ac reuerenter sanctissimum Missae sa
nitium celebrent: et aliquot nouerint nimia ce
leritate celebrare, eorum nomina ad nos deferant
quod ejus in numero [illegible] obedientiae neque timore,
[illegible] curent nostro [illegible] reprehensione detrectauerint,
rationi ben minime vestrae, a quo quis ad mis
sarum bene minime vestrae, a quo quis ad mis
impreshensum omnia illa sacrificia, quae ab eo
celebrata, idque inuitis nos celebrabuntur. Pa
rochi, idque inuitis nos celebrabuntur. Pa
rochi mia diuinorum [illegible] chorum celebra
dijus, eos quod ad [illegible] [illegible] inuitatos
diligenter prouidebant ne ejs sanctissima res
pro ea debita [illegible] ea ratione [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
paratus, curent. De eorum nouis, si contigerit
nos vero eorum nobis [illegible] eorum penes
ducem, et quid quae [illegible] de quo nos pro
uideamus, celeriter [illegible] [illegible]
uideant, [illegible] [illegible] [illegible]
dorum: [illegible] [illegible] [illegible] Parochia
les in loco suo reponant, et teneantur de
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

precipimus, ut hoc nunquam diligenter exequantur, et ne huiusmodi congregationes in domibus earum celebrentur precipimus

De earum Moralibus Congregationibus.

Cap. XVI

R

quoque illas nos fovere exemplo, quo nichil perdum contagiosius videri, ne laici malis ad malum faciliores reddant, quod bonis ad bonum haud ita facile omnibus semper datur, ne laici nedum ecclesiastici exercitia venerari, venerationem, ac modestiam corporis compositionem imitari quod meminerint in locum ipse, comprehendere, quod locum ipse tenent, ac dicere comprehendere, nemo non ecclesiasticus nisi domum dei, et porta coeli. Ligna nos audire non licere. Ceu diu thoro lacrij intemperantiarum nos uxoreum atque irreligiosi nare creaturam, colloquia profana ad Prandia et cenas mysteria, alia videndo, obmurmurando, alias per choros vagando inhabiles allegiarent, alias in sacristia conparticulando, gratia mercedis, alias altioribus de mensis cereos, ceteraque ministeria ecclesiastica ministrando

...dest cum commen-
...sanis ecclesiis
...de christiana
...lacrose · in ecclesia Semitionensi, parochiana
...solemni, seu missa
...cum ecclesia
...debita predicta obsequia, caritatem omnes ; mutuam
...omnes
...in unos Domini conspectu
...

cia

...recalem habitum inuentes certe
...ex Tridentini precepto
...de Tridentini precepto
...illi
...in Italia
...examinare ne diligenter inquirerem, ac ne in examine se dec-
...corum consi- piam, ad mortem, quem ei ranis imperarentis meam
...consuetam, simplex confitens expirarem: ne sacris
...ne ea o mori bonis ... mihi esset ad illa
...mendatis nemini necessitas ...
...dice ipsum se debebam, ex consuetudine, nemo fal-
...ecclesie
...deo, ex ecclesie impedire ... esse impune, nemini inuenire. Licite deseruire, ex

De Residentia ex Trident. Sess. XXIII.

C. XVIII.

Pruinarum cinquebrunt de fecerunt vinum, nisi de legitima a Francie corona i concilii comp. nisi rationabili. unquam si cabeus hucusque huy absque nisi rationabili in contrarium probare exhibeant eamque in Camera Curie recepta, transmittere Curiam vocabunt ##

[illegible]

[illegible] deficiat, quia in prestantiis beneficiis cedant nulla inveteratæ pactio- lites canonicis infirmitate detentis, sed ipsis canonicis præsentibus [illegible] per meare integre adimplere. et ipso mense si diuturnior eius infirmitas ipsum impedierit [illegible] adimplere consuetas distributiones, ramen præsentes [illegible] omnibus. et si singulis canonicis diffinitas ne liceat ab ecclesia abesse diebus non excepti, nunquid ramen nequeunt [illegible] non numero absque premio, nec remota pars, alia tabe quor nibil ad Officia pertinenda necessarij non remanentes, nisi pro studentia canonicali ordinarij in nel ipse provideat, nei in [illegible] pena. cum capitulariter [illegible]

X

[illegible] ebdomadarius nulla diffinitis [illegible] [illegible] in presentium beneficiorum [illegible]

Si aliquis canonicus infirmitate [illegible] sed sedicij Capitulj pro [illegible] unam onerum [illegible] [illegible] alium, ultra quod tempus, si diu [illegible] fuerit infirmitas, ipse eleemo [illegible] [illegible] adeam. [illegible] distributiones ipso non amittat. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] attamen nullo unquam tempore [illegible] unico [illegible] VI numero absint [illegible] tertia pars [illegible] [illegible]

processionaliter modo incedam

CXIX

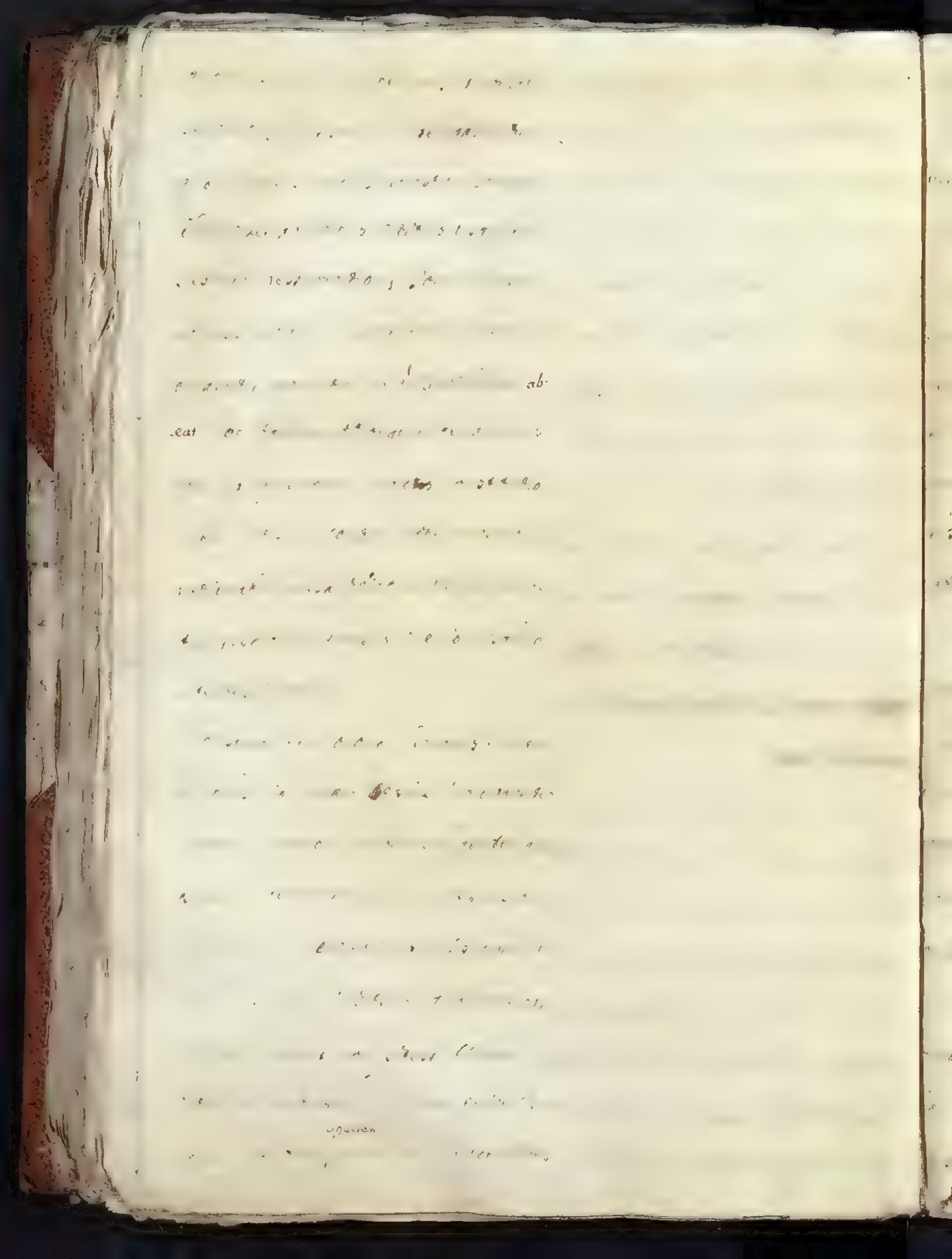

e privilegio perpetuo primo

per omnes Ecclesias regnorum suorum

semper

recogni-

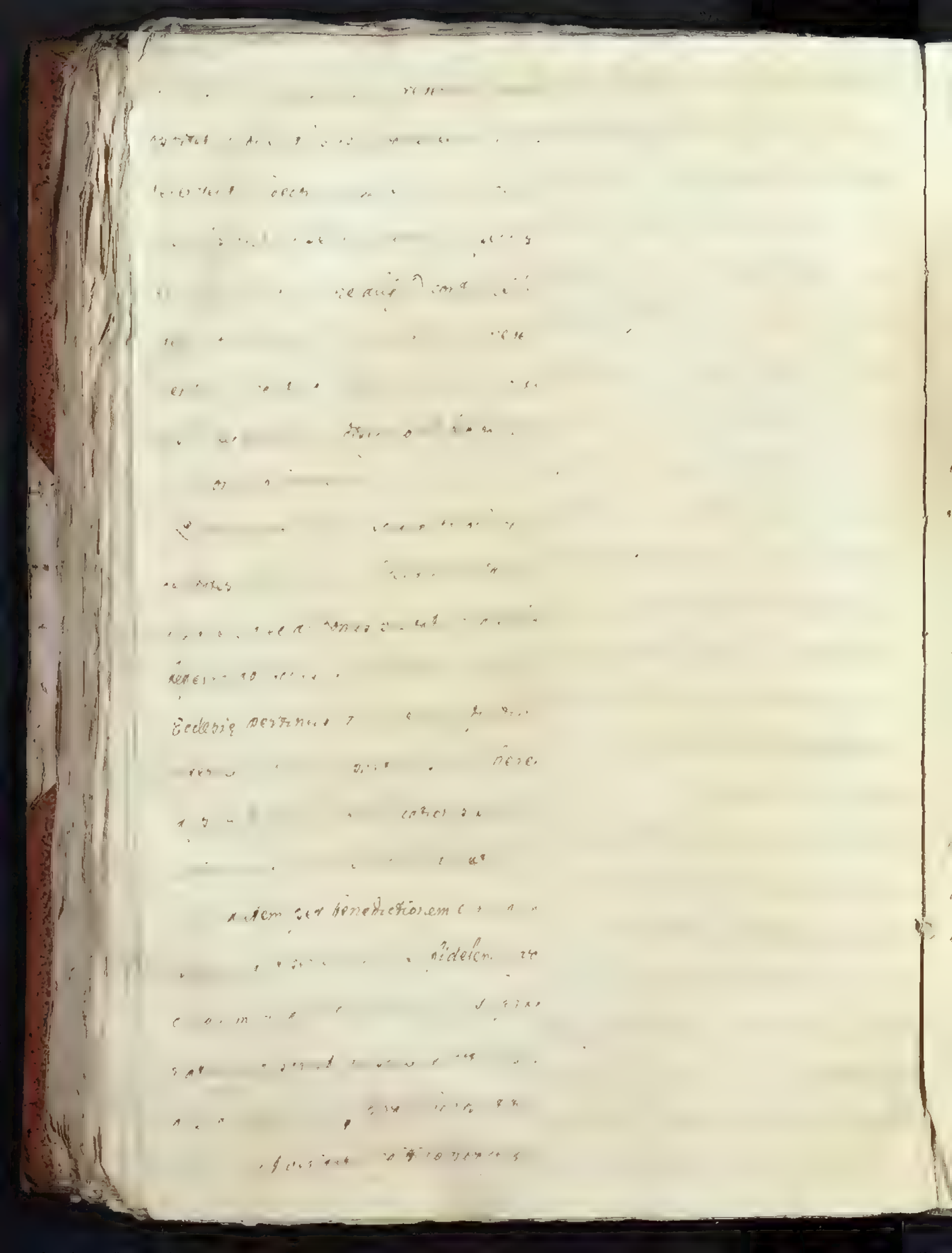

enim eodem ubi ibi
eo modo spectent, quasi imago ipsa
rem Christ
per Altar
et
antiis iuxta Ecclesiæ
Ecclesiæ loco

C.XXIII

CXXIIII

[illegible] dico.

[illegible] autem [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] dictum est [illegible]

sacrificio.

Quod colloquendo [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible]

Brutis [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible]

[illegible] [illegible]

[illegible] Confessa [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible]

custodi[illegible] eminem intra septa Mo-

[illegible] ucans ab ea exigenda

[illegible] vel q[illegible]

[illegible]

nasterio d[illegible]

Considerandq vero, [illegible] a Predecj-

soribus nostris Monialiq; Conversq; a Lege

clausurq; exemp[illegible], ad necess-

sarium causa fructum ab eis hu-

huiusmodi necessitatem cum ad presens

non existere agnoscamus hanc nostra

constitutionem [illegible]cernimus, ut in mate-

omnes et singulq; presentes M[illegible] Conversq;

tum [illegible] quam futurq; clausurq; le-

gibus s[illegible], et subiectq; intelli-

gantur: antiqua [illegible] tamen ejusdem in limi-

tem [illegible]q; ianuam monasterium circu-

dentem [illegible]um externum et ianuam

ecclesie [illegible] quam tam

sere nullo modo possint, nisi repentina

omnes, et q[illegible]

tis [illegible] recurrendum sit ad

[illegible] esche[illegible]

[illegible] campan[illegible]

dierint et res [illegible]

serve accessere, ut ea atque esse prius occur
renti necessitati: idque bonea de como proxi-
miori Monasterio, providentur. Sig
ea presentibus Episcopis se hac lege q
vadam consendit, liberum illi sit ad se
redire, cum Religiosa Professione
non amittens.
Vt denique nimijs sumptibus in Vestitio-
ne, et Professione Monachium fieri
solitis modus imponatur ea quoq; in Ex-
travagantj sane sub Simonia iubendur
ne ede servent.

De Seminarijs Ecclesiasticis.

CAPXIIII

Clericorum Seminarium a Sa
Concilio Episcopis omnibus magnopere
commendatum, atque a Pontificibus nos-
tris [illegible] ad Sedis Apostolicae
mune tam Italiæ, nonnisi multis huius te-
poris difficultatibus, adeo ad hæc usq; temporum
earum hac incrementi ut ad satis per-
fectum statum [illegible] potuit pen
Adhuc enim angusta hac in parte laborat, adhuc
reliquias nanciscitur quod nos maxi-

1-

[illegible] in eo Clericos [illegible]
ali[illegible] [illegible] paucissimus, qui nunc
[illegible], et semper fuit, [illegible] gerendus Sacerdotum
[illegible] [illegible] callentium: quo-
rum par [illegible] ale sit, ut Parochiam Pagor
illius linguæ Eccl[illegible] vel die vocande reti-
nere [illegible] ignotis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] i-
[illegible] y conferre, etiam in dubio an sit
nei ne, debeamus; quod in quantum ante
marum determinatum [illegible], perspi-
cuum satis est. Verum cum ad eius re
augend[illegible] [illegible] medi[illegible]
que a Concilio Tridentino [illegible]
dicantur, nihil aliud restat, nisi
rogare Dominum Messis, ut mittat [illegible]
rarios in messem suam, et qui potens e[illegible]
de lapi[illegible] [illegible] filios Abrahæ
multiplicare dignetur in hac [illegible]
sacerdotum [illegible] [illegible]
[illegible] hominum [illegible]
[illegible] commendare [illegible] [illegible]
Ecclesiæ [illegible] sint quibus cor-
di [illegible] animarum [illegible] in [illegible]

et observemus [illegible] do elemosi[illegible]

omnes peccata [illegible] nd. illas per-

fluxu nostro Ecclesia[illegible] ro argen-

[illegible] in alius quibuscumque piis op

era[illegible]. Sed maxime commendamus ad Parochos

et Confessarios, itemque ad praedicatores auctо-

[illegible], et praesentia ex peculiarib

casibus [illegible] alioq e

Testamen[illegible] conditoris reiiciendo-

[illegible] methodo [illegible]

[illegible] [illegible] oramus atque

[illegible] ad eum [illegible]

[illegible] relinquenda re-

[illegible] Seminarium

[illegible] ut aut temeritam dignitо

cui ea bona conferuntur, quae [illegible] eo in ani-

mae subsidium. Testato[illegible]

Haec praecipite sollenter. quod enim pieta-

[illegible] reperiri solet [illegible] bona

[illegible]

? Nihil enim

[illegible] Chrisost. in Epist[illegible]

[illegible] [illegible] Maxim. [illegible] Tantumque zelum animarum [illegible] pietas

operibus ... eo ... eodem Doctore

neque ... neque ... hunc

... cubationes, ... perriqui

que aliud quispiam ... esse ... ad effi=

cial fratris providentia ... Ut mani=

... ...

raturum, qui ... Seminarij red=

... , ut unum aut plures ...

Alumnos ... possis ...

in studijs et pietate esse ...

tis initiati ... ex ipso Seminarij

... ...

statim ac Episcopo placuerit, ...

Quidquid igitur ... ab ipsis alum=

... dum curatores animarum ...

ad Dei gloriam et animarum salutem pum=

getur, id omne tribuetur merito apu...

Deum etiam illi, qui suis sumptibus

... erexit. Quin imo cum ...

nisi in seminario recipi ...

facile nec ...

qui reditibus seminario auxit ...

recipi potuerunt. ...

Sac... ...

Ut causa quidem esse videatur Sacerdotum Missa Sacrificium quotidie celebrent, cumque de [illegible]
re et fructu eiusdem [illegible]
[illegible] Fideles in ecclesione
sua de una celebr[illegible]
hinc dubium non erit quin ille [illegible]
Alumnatus partem consecuturus sit in
omnibus omnino Missis, q[illegible]
sui Alumnatus continuij temporis[illegible]
Lebrabuntur, Licet Alumni pro eo spe-
cialiter Sacrificium non
Quæ quidem [illegible] creditur
Ad ne certum quidem sit eam [illegible] minor[illegible]
[illegible], quæ fructus medius seu specia[illegible]
nuncupatur, et ex potitur qui[illegible]
Sacerdotibus ut pro se Sacrificium
ficeret. Quod bene advertant [illegible], qui nihil
aliud Testatores dicere sciunt, nisi erec-
tionem Manzionariæ, aut pia[illegible]
[illegible]. Hoc pium et pijssimum
opus esse non inficiamur: verum a D.
Benedicto Docemur, nullum [illegible]
[illegible] tale esse Sacrificium
Primarium. et divinum, [illegible] Man-

sionarij nimis ac zelo animarum esse Sa-
cerdotium: Cunctatorem vero Numinis glo-
riam Dei quærere, et animarum salutem:
illum ex sua functione nihil aliud con-
sequuturum, nisi frustum medium seu spe-
ci[illegible] Mi[illegible] Manzonario
[illegible]
etiam ipsum fore omnium Sacerdotum
ab Alumnis [illegible] rum,
et insuper partem meriti habiturum in
conversione peccatorum, pr[illegible]
verbi Dei, Ministratione Sacramentorum,
instructione ignorantium, exstirpatione
scandalorum, omnibusque alijs bonis, ac
sanctis operibus, quæ ab ipsis in cura ani-
[illegible] exercit[illegible]
poribus perfici poterunt
Itaque Seminarium nostrum est
illa electa [illegible], quam Ecclesiæ Pa-
terfamilias plantandam voluit in hac Dio-
cesi, et vigilanti Episcoporum eius zelo
[illegible]. Nos igitur eam dilig[illegible]
sime pro muneris nostri parte excolemus
[illegible] sedulo invigilando [illegible]

or[illegible] qui in illo degunt, dum [illegible] prof[illegible]
scientia etiam et gratia apud Deum et ho-
mines proficiant. Quocirca hæc nunc sanximus.

In Alumnorum numero nullus omnino
constituatur, cui lingua illirica seu Slavo-
nica sit materna et naturali. Experien-
tia enim nos amari[illegible], Adolescentes
[illegible] huiusmodi linguam addis-
sunt, ubi Alumni recuperentur, omnes [illegible]
tim ac [illegible] valedixerunt eam
[illegible], eoque Diœcesi nostræ
[illegible] inutiles evasisse
non sine gravi Seminarij damno, qui
frustra [illegible] illos alunt: imo non
sine iniuria ac detrimento [illegible]
illius partis Diœcesis nostræ, quæ eos
habent, ubi quos Alumni in Seminario
educantur, sos Ministri Evangelici
ac earum commodum efformentur.

Omnes in Seminario [illegible]
Alumni, qui Seminarij sumptibus alun-
tur, sive Convictores, qui victus expen-
[illegible] Legitimo sint Matri-
monio, atque ex honestis parentibus

[illegible] Alumnorum [illegible]

[illegible]

sed neque ante [illegible] quam ut [illegible]

initiandis [illegible] necessario

[illegible] Omnes vero sine dote, sanq non

neque ad alio seminario

Collegio ejiciuntur; sed qui bonam spem præ-

[illegible] seminarij [illegible] se submit-

tendi, et ad studia sedulo incumbendi.

Quod etatem ter primum excipiendi

[illegible] condices pueros [illegible] iunior.

[illegible], eo facilius disciplinæ et obedien-

tiæ legibus se accommodare, permittimus eos ad-

mitti etiam in ejusdem octo annorum, dum-

modo legere, proficiant. Alumni, qui

et scribere: e contra vero, cum qui mun-

[illegible] beneficium, ac vivendi licentiam

semel cum gustaverunt, ut plu

non nisi egro animo obedientiæ

collum submittant, prohibemus re-

quemquam Neoconvictorem, aut Alum

num post sexdecim ætatis suæ annos

[illegible]. Cum semel admissi fuerint in

seminario [illegible]

gent. et de die [illegible]

lectoris, qui tan[illegible] non annet[illegible]

exam[illegible] [illegible]ren ani[illegible]

sastici nisi [illegible] nabili [illegible]

ad paternas domos [illegible]; et in hoc

non [illegible]astici anni solitis regre

; aliter non amplius admitta

in pietatis officijs o[illegible] exercean-

tur. Meditationem matutinam et vespertinam ne

[illegible] eis effugere. Sepe Confessi

et Communionis Sacramenta frequen

arandiores [illegible] semel in

anno Spiritualibus Exercitijs tempo-

re per [illegible] habuendo trebus di

una cum omnibus alijs [illegible]

cent [illegible] [illegible] [illegible]

in [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible], [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

mortum [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]n Cathedriano exerceantur, et sacros
Eccl[illegible] ac Ritus bene doceantur. Gram-
matica primum, si ingens, cum humanitate, et Rhe-
thorica, inde Philosophia, et Theologia scholas-
tica operam navent, et sepe a Rectore super eorum
in studiis progressu examinentur de quo ille
atque eorum moribus ac pietate nos[illegible]que com-
monefaciat. Si in morbum incidere[illegible]
tores dicti Alumni sint, pauperno antiore om-
nibus [illegible]ecessis inveniatur, omni charitatis
de remedijs [illegible]eantur, et numquam fideli[illegible]
et coni assistentia priventur. Statim ac [illegible]
narium [illegible], non [illegible] habitum [illegible]
clesiasticum [illegible] gerit, [illegible] tunicam [illegible]
[illegible] Sotanam nov[illegible] [illegible] induti [illegible]
[illegible] domi culatibus, usi vestibus [illegible] domi, permittantur.
[illegible] Dum [illegible]n urbe foris exeunt, vel ad Eccle-
sias, etiam singuli accedunt, induant talarem
vestem violacei coloris, et collarem: cum [illegible]
nis [illegible]icijs assistunt, addant superpelliceum
et birretum. Si quis autem in seminario degen.
habitu clericali usus fuerit, et Seminarium en-
de sponsum accepturn dereliquerit, teneat
sh[illegible] licentiam mendicandi ea
prorsus non a nobis postulet, que ceteri qui con-

[illegible] Genera[illegible]

Mr. [illegible] Sem[illegible] omnes non [illegible]

qui: muneri [illegible]ones [illegible] more[illegible]:

diti pietate ornat[illegible] et [illegible]rtutum instructi: ut exem

pi[illegible] valeant Adolescentes qui Superiorum et

Magistrorum. magis [illegible] sequuntur. q

[illegible]a et precepta pi[illegible]: imo ut presumere possint

[illegible] Civitatis et Dioecesis Clero, qui sepe in eos

[illegible], oculos tollet. Gubernaculum istius se-

minarij (lector teneat. Alij omnes ei pareant in

omnibus, quæ ad ipsum Seminarium [illegible]

et si quid habeant q[illegible] animis, rem cum Rectore

amicè tractent: (ad nos recurrant nec dissen-

siones, quæ plurimum Seminarii bono adversan-

tur, inter ipsos unquam inveniantur. Ceterij quo

que Seminar[illegible], quæ proximi sunt se, ibi-

dem [illegible]ciant. Ac presertim nocte ne urgente, nec ad Sa-

cram [illegible]ulationis Angelicæ Vesperas [illegible]

[illegible] rédeant: et qui huc nostræ consue-

tudini [illegible] neglexerit [illegible] dimittetur.

[illegible] qui canonicis Ecclesiasticis ut nocte non

[illegible] Seminarij nostri Mu[illegible]

qui secuti quodam zelo nobis videntur [illegible]

negligere videamur. Frugali menon[illegible] pau

peres Seminarij vires sint contenti. Aeru[illegible]

[illegible] quantu[illegible] curam habeant

[illegible] essentiæ suæ. Prudenti denique zelo Adolescen-

[illegible] pietate. Tum [illegible]

[illegible] hac de causa omnes materiæ Ministeriam non in[illegible]

[illegible] um est: sed qui ille
[illegible] quicunque e[illegible]
[illegible] grati animi argumenta [illegible]
[illegible] nam a Deo exspectet remunerato-
[illegible] optima adolescentium institutio tum
[illegible], tum in scientijs tum in urbanitate,
quam maxime pendet. Nam e[illegible]
[illegible] todie [illegible] numquam [illegible]
Los ab illis numquam avertere: adomnes, et singu-
[illegible] Seminarij leges servandas singulas urgere.
[illegible]silentium [illegible] ore servetur diligen-
curare. et sedulam in singulis ad studium
pariter [illegible] attentionem exigere. Presens in
vigilare. ne quidquam contra modestiæ leges ab
illo unquam agatur, ne quis orationis aut medita-
tempore nugas agat, neve orationes nimis ce-
leriter, nec plene et devote recitentur; ut nullus
alio familiari nimium utatur consuetudine; ejus
ad alios [illegible] vitium deflectat. Uno verbo Præfecti mu-
nus est semper cum [illegible] escentibus Seminarii [illegible]
sari, eisque ad eum finem præesse, ut omnibus
affectu [illegible] prudentia videantur se ei studeant
adolescentia curare [illegible], eis illi pietatem servent, obe-
dientiam præ[illegible], modestiam amare, [illegible]
et comitatem [illegible], virtutem [illegible]
acquirant.

Grammatices Humanitatis et Rhetoricæ Ma-
gistros [illegible] ctores volumus ut libros docendos
in Semin[illegible] [illegible] exce[illegible]
sine nostra [illegible], certos ad suas scholas
A docendi methodo semel studiosa non aberit
ne [illegible] methodorum

[illegible] fol. a [illegible] retinere[illegible]

[illegible] [illegible] in [illegible] ura

se [illegible]ecor. iura imbuendos, quam as[illegible]cam [illegible]

ebocendos: hic enim est artium omnium liberalium in-

[illegible]ma, et honestum otiosis hominibus negot[illegible]

men eis deliberare faciant. Philosophiq autem et Theo-

logiq schole [illegible] nostre Jurisdi[illegible] pateant:

imo eas frequentare omnes teneantur, nisi [illegible]

minarco [illegible]tio immorentur, aut ea audierint

in aliqua publica [illegible] veritate, iuxta nostri Decreti

alias editi tenorem [illegible]. Philosophi libe-

[illegible] quamumque de qui methodum, et quasumque

qui[illegible] seligat, dummodo tamen sancta doctrinam secte

et eas Philosophiq tractatus habeant, qui magis ad h[illegible]

giam scholastice methodo ediscendam conducant, minus

vero immorentur in questionibus que ex Philosophi

et experimentis hauriuntur, et potius aliquid Seome-

trie, et Arithmetices, aut etiam Geographie attingant

similiter Theologie Professores permittimus esse tum

Homines in Scholastica tum Positiva et [illegible]

inedias [illegible]ndos enim [illegible] catho-

[illegible] et cum hanc eis precipimus ut Dei Genetricis

immaculatam Conceptionem acerrime prosequa[illegible]

Summi Pontificis Primatum verum, et non [illegible]

honoris [illegible] eius auctoritatem supra

Concilia, atque in doctri[illegible] Fidei rebus in[illegible]

ante [illegible] ea defendant, ac pretermittentes [illegible]

[illegible] in Scholis [illegible]ne, et contemptores [illegible]

[illegible] nihil asserant innovare, Catholicas potius ve[illegible]

[illegible] firment contra modernos hereticos, ac preces[illegible]

[illegible] quas [illegible]nullam patiebant esse necessariam Reli[illegible]

[illegible] ique et reliquis cum Professoribus [illegible]
[illegible] receptorib. omnes [illegible] ut de discessu
[illegible] [illegible] [illegible] de quem
[illegible] [illegible] Rectorem aut nos admonerent.
[illegible] iam ut in fine anni Scholastici sin-
gulorum ingenia, studia, et mores
fidem scripto nobis faciant. Rem super diver-
sitate eorum conscientiam graviter onerarunt.
Cum [illegible] nervi sint nos omnem in eo
ipsum collocare: et perfecto opere nostro non
[illegible] bimur. atque omnia seminario pro-
spere evenient, si ille ut bonus Paterfami-
lias gesserit. cuius muneris partes sunt:
omnibus praeesse, omnes perspicere om-
providere, omnesque in suo officio conti-
nere. Cum adolescentium, quam m
orum moves discrepet, ut cum requi
fuerit a nobis, quod non raro evenire de
[illegible] ea fide [illegible] nos facere a[illegible] si
quae [illegible] tione dignum aspexe[illegible]
coercendes quidem corrigat quosque viderit
discedine ab iugum detrectantes, et dyscolos
eiudere, e seminario ejicere. ne morbida
facta pecus totum corrumpat ovile. Mi
nos vero primum, ubi opus fuerit, admoni
[illegible], et pluries admonere, quod a

non recipuerit [illegible] Domene. Iniuste inuesti-
[illegible] Si autem Lector ac [illegible] aut cor-
ripiat aut pro grauiori delicti [illegible]
dimittat [illegible] Si adolescentibus scan-
dalo sunt, minimum si auxilium quomo-
doumque eis praestet, ad seminarii egre-
dientes gradiendas. Qui ad spiritualem progres-
sum spectat, curet ut rectis absque ordine
gradus [illegible] inter alios discipulos, quibus
ad pietatem in sacris promouendam utili
[illegible] minimum
scierit, eam omittat, libros, quos et qui
pueri habeant quandoque inquirat, ne
callidi ab ijs arceantur, sollicitudine
scrutandi, et si quem dubium aut ma-
[illegible] reperierit, cum statim absente Re-
rum quoque domesticarum seminarij cu-
ram habeat, [illegible] sed mo-
dernum adolescentium [illegible] Cla-
ues [illegible] prima noctis hom
[illegible] apud se retinent. Scripturas
custodiat, neque earum aliquam
cuique commodet [illegible] de restitu-
tione scripto caueat. Atque si [illegible]
quis cum [illegible] administrationis
rationem [illegible] Mun-

Idem quoque plurimum commendo.
imo ego curabo ut appareat exquisita tam
in Refectorio, quam in adolescentium cubi-
culis, omnibusque aliis seminarij Loris.
Si demum ti qui egrotabuntur, patebunt
eis omnino curam ac sollicitudinem verbo
et opere ostendo.

Hæc omnia tandem, quæ in singulis hij nos-
tris Constitutionibus sancita sunt, non pro-
prio Marte, aut innani nostro commento
inventa, sed ex sacrij Canonibus, et Conciliis,
ac Pontificium legibus descripta ne fu-
sili et illegitima interpretatione infir-
mentur, humilem obedientiam, ut exe-
quamur, quamplurimum exigimus. Caveant
ergo quicumque clericali militiæ nomen
dederint, quique a Deo lumen mundi sunt
constituti, ne declinantes in obligatio-
nibus, et Ecclesiam non audientes a Chris-
to Domino in die Judicij tanquam Ethni-
ci, et Publicani habeantur cum operum-
tibus iniquitatem.

Quæcumque autem hic nostris Consti-
tutionibus sigillatim provisa non sunt,
ea omnino perdere volumus a iure communi

et Praedecessorum nostrorum Decretis ac [illegible]
Synodalibus Constitutionibus, & [illegible] quae
[illegible], quibus per eas nostris Constitutionibus
in suo robore existentibus
derogatum non est, confirmamus. Ac demum
decernimus, quod omnes & singulas latas sen-
tentias censuras, quas nos hisce in Constitu-
tionibus relinquimus, earum decessoribus nos-
tris latas confirmavimus, nobis, & Vica-
rio nostro Senensi reservamus.
Ista sit ad Laudem Dei Optimi Maxi-
mi, Beatae Mariae Virginis, S. Nazarii,
omniumque Sanctorum, gratias in
omnibus Deo agentes: Amen

Ex mss.

V. incumbit Joseph Vincentii